

Argenta Spaarbank

2008

I F R S J A A R R E K E N I N G

Argenta Spaarbank

I F R S J A A R R E K E N I N G 2 0 0 8

Verslag van de commissaris	6
Geconsolideerde balans	8
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	9
Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen	10
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	11
Toelichtingen	13
1. Algemene informatie	13
2. Grondslagen voor financiële verslaggeving	15
2.1. Wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving	16
2.2. Grondslagen voor financiële verslaggeving - waarderingsregels	17
3. Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders	27
4. Minderheidsbelangen	28
5. Risk management	29
5.1. Financieel risico	29
5.1.1. Marktrisico	29
5.1.2. Liquiditeitsrisico	32
5.2. Kredietrisico	35
5.3. Operationeel risico	42
6. Solvabiliteit en kapitaalbeheer	44
6.1. Kapitaalbeheer	44
6.2. Regelgeving en solvabiliteit	45
7. Bezoldiging van de bestuurders	48
7.1. Samenstelling van de raden van bestuur	48
7.2. Bedrag van de vergoedingen van de niet-uitvoerende bestuurders	48
7.3. Bedrag van de vergoedingen van de uitvoerende bestuurders	49
8. Vergoeding van de commissaris	51
9. Transacties met verbonden partijen	51
10. Segment informatie	54
Toelichtingen met betrekking tot de geconsolideerde balans	59
11. Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken	59
12. Financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	59
13. Voor verkoop beschikbare financiële activa	61
14. Leningen en vorderingen	63
14.1. De leningen en vorderingen op kredietinstellingen	63
14.2. De leningen en vorderingen op andere cliënten	64
15. Derivaten gebruikt ter afdekking en wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities	65
16. Materiële activa	66
17. Goodwill en andere immateriële activa	67
18. Belastingvorderingen en verplichtingen	68
19. Andere activa	69
20. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	70
20.1. De deposito's van kredietinstellingen	70
20.2. De deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen	71
20.3. In schuldbewijzen belichaamde schulden inclusief kasbons	72
20.4. De achtergestelde verplichtingen	73
21. Voorzieningen	74
22. Andere verplichtingen	75
23. Reële waarde van de financiële activa en financiële verplichtingen	76
24. Derivaten	77

Toelichtingen bij de geconsolideerde winst- en verliesrekening	79
25. Netto rentebaten	79
26. Dividenden	79
27. Netto baten uit provisies en vergoedingen	80
28. Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening	81
29. Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	82
30. Winsten en verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	82
31. Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa	83
32. Andere netto exploitatiebaten	83
33. Administratiekosten	84
34. Bijzondere waardeverminderingen	85
35. Winstbelastingen	87
Andere toelichtingen	88
36. Effectiseringsbeleid	88
37. Buiten balansverplichtingen	89
38. Voorwaardelijke verplichtingen	89
39. Gebeurtenissen na balansdatum	90
Bijkomende inlichtingen	92

**VERSLAG VAN DE COMMISSARIS
OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING
AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2008
GERICHT TOT DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS VAN ARGENTA SPAARBANK NV**

Aan de aandeelhouders,

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris dat ons werd toevertrouwd. Dit verslag omvat ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening evenals de vereiste bijkomende vermelding.

Verklaring over de geconsolideerde jaarrekening zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van Argenta Spaarbank nv (hierna de *Vennootschap*) en haar dochterondernemingen (hierna gezamenlijk de *Bankpool*), opgesteld in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards (IFRS)* zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften. Deze geconsolideerde jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans op 31 december 2008, de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen, het geconsolideerde kasstroomoverzicht en een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en toelichtingen. Het geconsolideerde balanstotaal bedraagt 30.037.790.547 EUR en de geconsolideerde winst (aandeel van de groep) van het boekjaar bedraagt 82.657.105 EUR.

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening valt onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur van de Vennootschap. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de geconsolideerde jaarrekening zodat deze geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van fouten, bevat, het kiezen en toepassen van geschikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het maken van boekhoudkundige ramingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen en volgens de in België geldende controlenormen, zoals uitgevaardigd door het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Deze controlenormen vereisen dat onze controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Overeenkomstig deze controlenormen, hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd ter verkrijging van controle-informatie over de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De selectie van deze controlewerkzaamheden is afhankelijk van onze beoordeling welke een inschatting omvat van het risico dat de geconsolideerde jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van onze risico-inschatting houden wij rekening met de bestaande interne controle van de groep met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de geconsolideerde jaarrekening ten einde in de gegeven omstandigheden de gepaste werkzaamheden te bepalen maar niet om een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de groep te geven. Wij hebben tevens de gegrondheid van de grondslagen voor financiële verslaggeving, de redelijkheid van de boekhoudkundige ramingen gemaakt door de Vennootschap, alsook de voorstelling van de geconsolideerde jaarrekening als geheel beoordeeld. Ten slotte, hebben wij van de raad van bestuur en van de verantwoordelijken van de Vennootschap de voor onze controlewerkzaamheden vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie een redelijke basis vormt voor het uitbrengen van ons oordeel.

Naar ons oordeel, geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de financiële toestand van de groep per 31 december 2008, en van haar resultaat en kasstromen voor het boekjaar eindigend op die datum, in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.

Bijkomende vermelding

Het opstellen en de inhoud van het geconsolideerde jaarverslag vallen onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur van de Vennootschap.

Het is onze verantwoordelijkheid om in ons verslag de volgende bijkomende vermelding op te nemen die niet van aard is om de draagwijdte van onze verklaring over de geconsolideerde jaarrekening te wijzigen:

- Het geconsolideerde jaarverslag behandelt de door de wet vereiste inlichtingen en stemt overeen met de geconsolideerde jaarrekening. Wij kunnen ons echter niet uitspreken over de beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de groep wordt geconfronteerd, alsook van haar positie, haar voorzienbare evolutie of de aanmerkelijke invloed van bepaalde feiten op hun toekomstige ontwikkeling. Wij kunnen evenwel bevestigen dat de verstrekte gegevens geen onmiskenbare inconsistenties vertonen met de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

Antwerpen, 18 maart 2009

De commissaris

Deloitte Bedrijfsrevisoren

BV o.v.v.e. CVBA

Vertegenwoordigd door Jurgen Kesselaers

Activa		31/12/2007	31/12/2008
Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken	11	23.937.307	27.413.368
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	12	6.969.856	78.209.718
Voor verkoop beschikbare financiële activa	13	3.353.023.894	8.075.535.282
Leningen en vorderingen	14	25.097.884.638	21.380.731.674
leningen en vorderingen op kredietinstellingen		6.531.086.169	2.239.792.845
leningen en vorderingen op andere cliënten		18.566.798.469	19.140.938.829
Derivaten gebruikt ter afdekking	15	0	0
Wijziging in de reële waarde van de afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	15	0	252.786.645
Materiële activa	16	35.858.873	39.496.401
gebouwen, terreinen, uitrusting		27.608.798	39.213.921
vastgoedbeleggingen		8.250.075	282.480
Goodwill en andere immateriële activa	17	11.221.575	16.342.160
Belastingvorderingen	18	9.871.114	9.721.355
Andere activa	19	200.736.088	157.553.944
Totaal activa		28.739.473.345	30.037.790.547

Verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen			
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	12	23.193.678	84.606.396
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	20	27.787.309.661	28.677.356.367
deposito's van kredietinstellingen		756.695.236	47.494.188
deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen		16.993.370.094	19.394.976.137
in schuldbewijzen belichaamde schulden inclusief kasbons achtergestelde verplichtingen		9.313.181.141	8.570.395.369
		724.063.190	664.490.673
Derivaten gebruikt ter afdekking	15	0	289.434.323
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	15	0	0
Voorzieningen	21	6.534.925	7.385.428
Belastingverplichtingen	18	10.657.572	23.377.430
Andere verplichtingen	22	255.982.439	219.690.042
Totaal verplichtingen		28.083.678.275	29.301.849.986
Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders	3	655.636.788	735.759.742
Eigen vermogen toewijsbaar aan de minderheidsbelangen	4	158.282	180.819
Totaal verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen		28.739.473.345	30.037.790.547

		31/12/2007	31/12/2008
Financiële en exploitatiebaten en -lasten		209.392.156	218.115.434
Netto rentebaten	25	292.889.969	264.335.186
rentebaten		1.078.441.478	1.356.474.321
rentelasten		-785.551.509	-1.092.139.135
Dividenden	26	15.000	14.250
Netto baten uit provisies en vergoedingen	27	-84.547.163	-89.032.405
baten uit provisies en vergoedingen		44.542.399	43.695.792
lasten in verband met provisies en vergoedingen		-129.089.562	-132.728.197
Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening	28	4.230.416	7.214.447
Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	29	-12.653.284	8.933.423
Winsten en verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	30	0	16.324.474
Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa	31	4.278.196	-24.959
Andere netto exploitatiebaten	32	5.179.022	10.351.018
Administratiekosten	33	-80.456.150	-92.073.966
personeelsuitgaven		-20.896.264	-26.101.730
algemene en administratieve uitgaven		-59.559.886	-65.972.236
Afschrijvingen		-6.687.930	-9.099.578
materiële vaste activa	16	-3.257.915	-4.315.614
vastgoedbeleggingen	16	-170.852	-7.011
immateriële activa	17	-3.259.163	-4.776.953
Voorzieningen	21	-2.619.324	-850.503
Bijzondere waardeverminderingen	34	-4.066.187	-9.745.309
voor verkoop beschikbare financiële activa		0	-1.105.953
leningen en vorderingen		-4.066.187	-8.639.356
Totale winst voor aftrek belastingen en minderheidsbelang		115.562.565	106.346.078
Winstbelastingen	35	-29.403.805	-23.678.973
Totale winst na belastingen en voor minderheidsbelang		86.158.760	82.667.105
Minderheidsbelangen	4	-14.806	-10.000
Nettowinst of -verlies		86.143.954	82.657.105
Gegevens per aandeel	3		
Gewone winst per aandeel		509,80	489,17
Verwaterde winst per aandeel		509,80	489,17

Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen

	gestort kapitaal	herwaarderings- reserve voor verkoop beschikbare financiële activa	reserves	batens uit het lopende jaar	eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeel- houders	minder- heids- belang	totaal
Eigen vermogen 31 december 2006	103.255.000	46.847.981	387.351.936	96.314.470	633.769.387	162.609	633.931.996
- winst (verlies)	0	0	0	86.143.954	86.143.954	14.806	86.158.760
- gedeclareerde dividenden	0	0	-13.000.000	0	-13.000.000	0	-13.000.000
- AFS wijziging	0	-51.276.545	0	0	-51.276.545	-6.520	-51.283.065
- kapitaalsverhoging	200.000.000	0	-200.000.000	0	0	0	0
- wijziging consolidatie Arfo	0	0	0	0	0	-30.621	-30.621
- kapitaal Green Apple	0	0	0	0	0	18.000	18.000
- overdracht naar ingehouden winsten	0	0	96.314.470	-96.314.470	0	0	0
- andere wijzigingen	0	0	-8	0	-8	8	0
Eigen vermogen 31 december 2007	303.255.000	-4.428.564	270.666.398	86.143.954	655.636.788	158.282	655.795.070
- winst (verlies)	0	0	0	82.657.105	82.657.105	10.000	82.667.105
- gedeclareerde dividenden	0	0	-11.000.000	0	-11.000.000	0	-11.000.000
- AFS wijziging	0	8.465.849	0	0	8.465.849	12.537	8.478.386
- overdracht naar ingehouden winsten	0	0	86.143.954	-86.143.954	0	0	0
Eigen vermogen 31 december 2008	303.255.000	4.037.285	345.810.352	82.657.105	735.759.742	180.819	735.940.561

In de post reserves (345.810.352 EUR per 31/12/2008) bevinden zich de statutaire reserves van Argenta Spaarbank nv. De mutaties in deze statutaire reserves zijn terug te vinden bij toelichting 3.

De "voor verkoop beschikbare financiële activa" (Available For Sale (AFS) portefeuille) worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij alle schommelingen van de reële waarde opgenomen worden op een aparte lijn van het eigen vermogen tot realisatie van de activa of tot het moment dat zich een bijzondere waardevermindering voordoet.

Ten gevolge van de daling in 2007 van de reële waarde van de AFS portefeuille evolueerde de herwaarderingsreserve (na belastingen) van plus 46.847.981 EUR per 31 december 2006 naar min 4.428.564 EUR per 31 december 2007. In de 4.428.564 EUR zat een uitgestelde belastingvordering van 2.110.786 EUR vervat.

Per einde 2008 was de reële waarde van de AFS portefeuille (per saldo) terug gestegen wat resulteerde in een positieve herwaarderingsreserve van 4.037.285 EUR. In het bedrag van 4.037.285 EUR zit een uitgestelde belastingsschuld van 2.571.470 EUR vervat.

In 2007 werden er geen bijzondere waardeverminderingen aangelegd voor de AFS portefeuille. In 2008 daarentegen werd er een bijzondere waardevermindering van 1.105.953 EUR aangelegd voor de in de AFS portefeuille aanwezige beleggingsfondsen.

Bij de toelichtingen 13, 28 en 34 is meer informatie terug te vinden i.v.m. de bijzondere waardeverminderingen en de gerealiseerde min- en meerwaarden op de AFS portefeuille.

	31/12/2007	31/12/2008
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van de periode	2.792.623.122	2.584.058.725
Bedrijfsactiviteiten		
Nettowinst (verlies)	86.143.954	82.657.105
Actuele en uitgestelde belastinglasten, opgenomen in de winst- en verliesrekening	-14.716.173	24.935.465
Minderheidsbelangen opgenomen in de winst- en verliesrekening van de groep	14.806	10.000
<u>Investerings- en financieringsactiviteiten</u>		
Afschrijvingen	6.687.930	9.099.578
Nettovoorzieningen (terugboekingen)	2.619.324	850.503
<u>Bedrijfsactiviteiten</u>		
Nettowinst (verlies) op de verkoop van beleggingen	-4.278.196	24.959
Netto niet-gerealiseerde winst op voor verkoop beschikbare beleggingen	-51.283.065	8.478.386
Andere aanpassingen	5.016.076	8.738.271
Kasstromen uit exploitatiewinsten voor wijzigingen in bedrijfsactiva en verplichtingen		
<u>Wijzigingen in bedrijfsactiva (met uitzondering van geldmiddelen en kasequivalenten)</u>		
Wijzigingen in leningen en vorderingen	-5.505.091.587	1.764.621.584
Wijzigingen in voor verkoop beschikbare activa	483.075.202	-4.723.617.341
Wijzigingen in financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	17.810.144	-71.269.862
Wijzigingen in derivaten, gebruikt voor hedging	0	-252.786.645
Wijzigingen in andere activa	339.635	43.182.144
<u>Wijzigingen in bedrijfsverplichtingen (met uitzondering van geldmiddelen en kasequivalenten)</u>		
Wijzigingen in deposito's van kredietinstellingen	753.057.834	-709.201.048
Wijzigingen in deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen	1.186.770.164	2.401.606.043
Wijzigingen in schuldbewijzen belichaamde schulden	2.750.057.281	-742.785.772
Wijzigingen in financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	22.231.785	61.412.718
Wijzigingen in derivaten, gebruikt voor hedging	0	289.434.323
Wijzigingen in andere verplichtingen	19.749.715	-41.467.972
Wijzigingen in werkkapitaal, netto	-271.999.827	-1.980.871.828
Kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten	-241.795.171	-1.846.077.561
(Betaalde) Terugbetaalde winstbelastingen	-30.073.763	-6.890.272
Nettokasstroom uit de bedrijfsactiviteiten	-271.868.934	-1.852.967.833
Investeringsactiviteiten		
(Contante betalingen om materiële activa te verwerven)	-9.853.666	-8.115.024
Contante ontvangsten uit de verkoop van materiële activa	4.410.802	129.911
(Contante betalingen om immateriële activa te verwerven)	-7.360.406	-9.897.538
Contante ontvangsten uit de verkoop van immateriële activa	0	0
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten	-12.803.270	-17.882.651
Financieringsactiviteiten		
(Betaalde dividenden)	-13.000.000	-11.000.000
Contante ontvangsten uit de uitgifte van achtergestelde verplichtingen	148.290.476	743.833
(Contante terugbetalingen van achtergestelde verplichtingen)	-59.182.669	-60.316.350
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten	76.107.807	-70.572.517
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	2.584.058.725	642.635.724

	31/12/2007	31/12/2008
<u>Componenten van geldmiddelen en kasequivalenten:</u>		
Contanten	2.205.305	6.079.784
Kastegoeden gevolmachtigde agenten	20.381.698	20.642.632
Zichtrekeningen bij centrale banken	1.350.304	690.952
Leningen en vorderingen	2.560.121.418	615.222.356
Totaal geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	2.584.058.725	642.635.724
<u>Aanvullende informatie over de kasstromen uit de bedrijfsactiviteiten:</u>		
Ontvangen rentebaten	1.076.178.198	1.354.428.365
Ontvangen dividenden	15.000	14.250
Betaalde rentelasten	-754.376.957	-1.060.210.315

Het geconsolideerd kasstroomoverzicht wordt volgens de indirecte methode opgesteld.

De contanten, kastegoeden gevolmachtigde agenten en zichtrekeningen bij centrale banken zijn terug te vinden onder de balanspost "geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken". Het bedrag van "leningen en vorderingen" is terug te vinden onder de balanspost "leningen en vorderingen op kredietinstellingen". Het betreft hier termijnrekeningen bij andere financiële instellingen en de bijhorende pro rata intresten.

1. Algemene informatie

Argenta Spaarbank nv (hierna **de Vennootschap**) is opgericht in België naar Belgisch recht en heeft de rechtsvorm van een naamloze vennootschap die een openbaar beroep op het spaarwezen heeft gedaan. De Vennootschap werd opgericht voor een onbepaalde duur.

De statutaire zetel van de Vennootschap is gelegen te 2018 Antwerpen, Belgiëlei 49-53.

De Vennootschap heeft het statuut van een Belgische kredietinstelling. De kernactiviteiten van de Vennootschap bestaan uit het aantrekken van gelden, het aanbieden van woonkredieten aan particulieren en het verlenen van betaalmiddelen. Daarnaast worden ook rechten van deelneming van Argenta Pensioenspaarfonds, rechten van deelneming van Argenta-Fund sicav, evenals rechten van deelneming van andere binnenlandse en buitenlandse instellingen voor collectieve belegging en gestructureerde obligaties ("**structured notes**") van derde partijen aangeboden.

Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv (hierna **BVg**) is de beleidsholding van de Argenta Groep. Haar operationele activiteiten zijn beperkt tot interne audit, **compliance**, groepsrisicobeheer, *human resources management*, facilities en centrale staf en communicatie, die op groepsniveau zijn georganiseerd.

BVg heeft het statuut van een gemengde financiële holding in overeenstemming met artikel 49-49 bis van de Wet van 22 maart 1993 betreffende het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen.

BVg consolideert en staat in voor de gemeenschappelijke aansturing van de verzekeringsactiviteiten van haar dochtervennootschap Argenta Assuranties nv (hierna **Aras**), die het statuut heeft van een Belgische verzekeringsonderneming, en de bankactiviteiten van de Vennootschap. Vanaf 21 december 2007 werd ook Argenta Nederland nv (hierna **Arne**), een Nederlandse SPV voor de uitgifte van obligatieleningen, op dit niveau in de consolidatie opgenomen.

De dochtervennootschappen van BVg, met name de Vennootschap en Argenta Assuranties nv (hierna **Aras**) hebben op hun beurt verscheidene dochtervennootschappen. Aras en haar dochtervennootschappen worden hierna **de Verzekeringspool** genoemd. De Vennootschap en haar dochtervennootschappen worden hierna **de Bankpool** genoemd. Arne heeft geen dochtervennootschappen. De Verzekeringspool, de Bankpool, BVg en Arne worden hierna gezamenlijk de Argenta Groep genoemd.

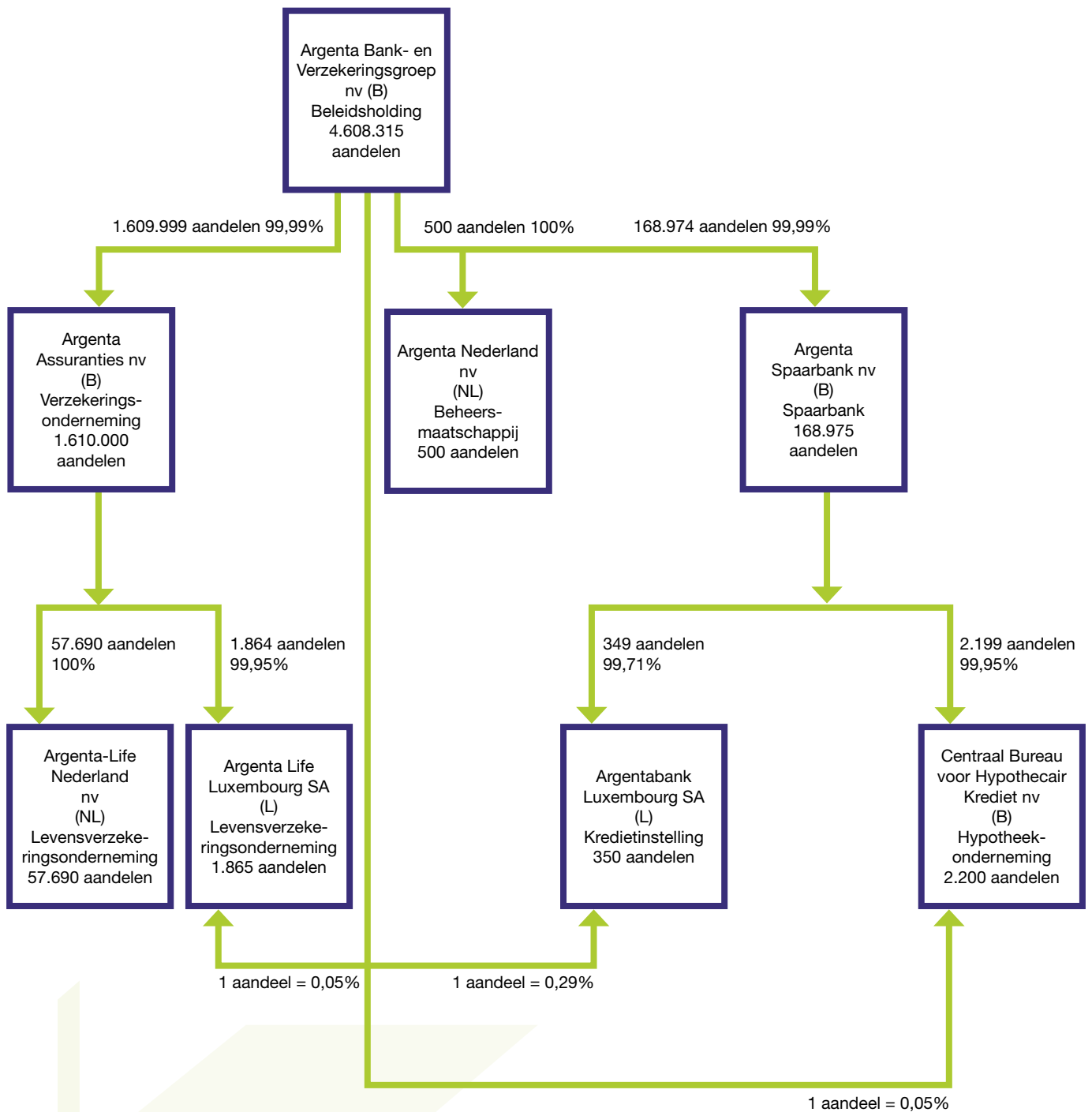
In december 2008 werd een tweede effectiveringstransactie uitgevoerd waarbij Nederlandse hypothecaire leningen met een NHG (**Nationale Hypotheek Garantie**) werden verkocht aan een SPV (*Special Purpose Vehicle*) genaamd Green Apple (hierna **de SPV Green Apple**).

Alhoewel er geen kapitaalsband is met de Vennootschap heeft het management geoordeeld dat de SPV Green Apple dient geconsolideerd te worden waardoor de overgedragen leningen op de balans van de Bankpool behouden blijven.

Argenta Fondsenbeheer nv (hierna **Arfo**) was tot 7 september 2007 de beheersvennootschap van Argenta Pensioenspaarfonds (hierna **Arpe**). Met ingang van 7 september 2007 werd Petercam Management Services nv, een naamloze vennootschap met maatschappelijke zetel te Sint-Goedeleplein, 19 (1000 Brussel) (hierna **PMS**) aangesteld als beheersvennootschap van Arpe. Met de aanstelling van PMS als beheersvennootschap van Arpe, was het afzonderlijk voortbestaan van Arfo niet langer vereist binnen de Argenta Groep. In de loop van het boekjaar 2008 werd Arfo (als overgenomen vennootschap) overgenomen door de Vennootschap (als overnemende vennootschap) na vereniging van alle aandelen in één hand in overeenstemming met art. 719 van het Wetboek van vennootschappen.

Het gemiddelde aantal personeelsleden in dienst van de op het niveau van de Bankpool in de consolidatie opgenomen vennootschappen gedurende het boekjaar 2008 bedroeg 454 (397,2 in 2007). Het betrof hier gemiddeld 432,2 bedienden (368,8 in 2007) en 21,8 eenheden directiepersoneel (28,4 in 2007).

Een uitsplitsing van de personeelskosten van het boekjaar kan teruggevonden worden onder toelichting 33.

2. Grondslagen voor financiële verslaggeving

Op 19 juli 2002 hebben het Europees Parlement en de Raad, verordening (EG) nr. 1606/2002 uitgevaardigd. Deze verordening vereist dat de beursgenoteerde vennootschappen in de Europese Unie alle geconsolideerde jaarrekeningen met betrekking tot boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2005 worden gepubliceerd, opgesteld moeten worden conform de *International Financial Reporting Standards (IFRS)* zoals vastgesteld door de *International Accounting Standards Board (IASB)*.

Deze standaarden en interpretaties bestaan uit (a) *International Financial Reporting Standards*, (b) *International Accounting Standards* en (c) Interpretaties afkomstig van de *International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC)* of de voormalige *Standing Interpretations Committee (SIC)*.

Deze standaarden zijn onderworpen aan goedkeuring door de Raad zoals aanbevolen door het regelgevende comité voor financiële verslaggeving van de Europese Unie, het *EU Accounting Regulatory Committee (ARC)*.

Bovendien kunnen op basis van voormelde verordening nr. 1606/2002 de lidstaten andere dan beursgenoteerde ondernemingen toestaan of verplichten hun geconsolideerde jaarrekening op te stellen in overeenstemming met de IFRS die zijn goedgekeurd door de Raad. Door het Koninklijk besluit van 5 december 2004 tot wijziging van het Koninklijk besluit van 23 september op de geconsolideerde jaarrekening van de kredietinstellingen (hierna het **Koninklijk Besluit van 5 december 2004**) werd de verplichting ingevoerd voor kredietinstellingen om hun geconsolideerde jaarrekeningen op te stellen in overeenstemming met IFRS met ingang van 1 januari 2006.

Algemeen

In overeenstemming met de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 5 december 2004 is de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap opgesteld in overeenstemming met IFRS – met inbegrip van de *International Accounting Standards (IAS)* en Interpretaties – per 31 december 2008 zoals aanvaard door de Europese Unie.

Grondslagen voor financiële verslaggeving die verder niet specifiek vermeld worden in deze jaarrekening stemmen overeen met IFRS zoals aanvaard door de Europese Unie.

Schattingen

De opstelling van jaarrekeningen op basis van IFRS vereist een aantal schattingen. Verder werd het management van de Vennootschap gevraagd om zijn oordeel te geven tijdens het proces van toepassing van deze verslaggevinggrondslagen. Werkelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen en beoordelingen.

Schattingen en beoordelingen vinden vooral plaats in de volgende gebieden:

- schatting van de realiseerbare waarde bij bijzondere waardeverminderingen;
- bepaling van de reële waarde van niet-genoteerde financiële instrumenten;
- bepaling van de verwachte gebruiksduur van materiële en immateriële activa;
- schatting van de bestaande verplichtingen die voortvloeien uit gebeurtenissen in het verleden bij de opname van voorzieningen.

Het management heeft ook geoordeeld dat de SPV Green Apple geconsolideerd dient te worden en dat bijgevolg de overgedragen leningen op de balans van de groep behouden blijven.

2.1. Wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving

De grondslagen voor financiële verslaggeving gebruikt bij de opstelling van deze geconsolideerde jaarrekening 2008 zijn consistent met de grondslagen die werden toegepast per 31 december 2007.

Volgende Standaarden en Interpretaties werden van toepassing gedurende het afgelopen boekjaar 2008:

- IFRIC 11 IFRS 2 - *Transacties in groepsaandelen en ingekochte eigen aandelen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 maart 2007);
- IFRIC 12 *Dienstverlening uit hoofde van concessieovereenkomsten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2008);
- IFRIC 14 IAS 19 – *Beperking van activa uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen, minimale financieringsverplichtingen en hun interactie* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2008);
- Aanpassing van IAS 39 *Financiële Instrumenten: Opname en waardering* en IFRS 7 *Financiële Instrumenten: Informatieverschaffing* (toepasbaar vanaf 1 juli 2008).

De Vennootschap heeft geen gebruik gemaakt van de (vanaf 1 juli 2008 toepasbare) aanpassing van IAS 39 “*Financiële instrumenten: opname en waardering*” en IFRS 7 “*Financiële instrumenten: informatieverschaffing*”. De andere standaarden die van toepassing werden (zie bovenstaande opsomming) hadden geen effect.

Volgende Standaarden en Interpretaties zijn uitgegeven welke nog niet van toepassing waren voor 2008:

- IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2009). Deze standaard vervangt IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening* (herzien in 2003) en aangepast in 2005;
- Aanpassing van IAS 27 *De geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening* (aanpassingen toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 juli 2009). Deze standaard is een aanpassing van IAS 27 *De geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening* (herzien in 2003);
- Aanpassing van IFRS 2 *Voorwaarden voor onvoorwaardelijke toezegging en annulering* (aanpassingen toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2009);
- Aanpassing van IAS 32 *Financiële instrumenten: Presentatie* en IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening – financiële instrumenten met een terugneemverplichting* (“puttable Financial instruments”) en *verplichtingen welke ontstaan bij een liquidatie* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2009);
- Aanpassing van IAS 39 *Financiële Instrumenten: Opname en waardering – Instrumenten die in aanmerking komen voor afdekking* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 juli 2009);
- IFRS 3 *Bedrijfscombinaties* (toepasbaar voor bedrijfscombinaties met overnamedatum op of na het begin van het eerste boekjaar vanaf 1 juli 2009). Deze standaard vervangt IFRS 3 *Bedrijfscombinaties* zoals uitgegeven in 2004;
- IFRS 8 *Operationele segmenten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2009);
- Aanpassing aan IAS 23 *Financieringskosten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2009).

Verbeteringen aan IFRS (2008) (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2009):

- Aanpassing aan IFRS 1 *Eerste toepassing van IFRS* en IAS 27 *De geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2009);
- IFRS 1 *Eerste toepassing van IFRS (herzien in 2008)* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2009);
- IFRIC 13 *Klantentrouwheidsprogramma's* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 juli 2008);

- IFRIC 15 *Overeenkomsten voor de constructie van vastgoed* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2009);
- IFRIC 16 *Afdekking van investeringen in buitenlandse activiteiten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 oktober 2008);
- IFRIC 17 *Uitkering van activa niet zijnde geldmiddelen aan eigenaars* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 juli 2009);
- IFRIC 18 *Transfers van activa van klanten* (toepasbaar voor transfers vanaf 1 juli 2009).

Op basis van de huidige beschikbare informatie wordt er geen belangrijke impact verwacht van bovenvermelde (aangepaste of nieuwe) Standaarden of Interpretaties.

2.2. Grondslagen voor financiële verslaggeving - waarderingsregels

Consolidatieprincipes

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de jaarrekeningen van de Vennootschap en haar dochtervennootschappen (hierna de **Dochtervennootschappen**) begrepen. Dochtervennootschappen zijn die vennootschappen waarin de Vennootschap, direct of indirect, het financiële en operationele beleid kan sturen met de bedoeling om voordelen uit deze activiteiten te verwerven (hierna omschreven als **Zeggenschap**).

Dochtervennootschappen worden geconsolideerd vanaf de datum waarop de effectieve zeggenschap aan de Vennootschap wordt overgedragen en worden van consolidatie uitgesloten vanaf de datum waarop een einde komt aan die Zeggenschap.

De Dochtervennootschappen worden geconsolideerd via de methode van integrale consolidatie.

Deze methode houdt in dat de aandelen van de Dochtervennootschap, in het bezit van de Vennootschap, in de balans van de Vennootschap worden vervangen door de activa en de passiva van deze Dochtervennootschap.

Intercompany transacties, saldi en resultaten uit transacties tussen vennootschappen van de Argenta Groep worden geëlimineerd.

Minderheidsbelangen in de netto activa en nettoresultaten van geconsolideerde Dochtervennootschappen worden in de balans en de winst- en verliesrekening afzonderlijk weergegeven.

Deze minderheidsbelangen worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de netto activa op de datum van verwerving. Na de datum van verwerving omvatten zij het op de datum van verwerving berekende bedrag en het minderheidsaandeel in de eigenvermogensmutaties sinds de datum van verwerving.

Alvorens tot de consolidatie der individuele jaarrekeningen over te gaan, werden de regels met betrekking tot de waardering der activa- en passivabestanddelen geharmoniseerd in functie van de waarderingsregels die gelden voor de Vennootschap.

Vermits alle vennootschappen die in de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap zijn opgenomen het boekjaar afsluiten op 31 december van ieder kalenderjaar, wordt 31 december van ieder kalenderjaar ook als afsluitingsdatum voor de consolidatie genomen.

Segment rapportering

Een geografisch segment levert binnen een bepaalde economische omgeving producten of diensten die onderhevig zijn aan risico's en rendementen die verschillen van de risico's en rendementen van segmenten die in andere economische omgevingen actief zijn.

Een bedrijfssegment levert financiële producten of diensten die onderhevig zijn aan uiteenlopende risico's en rendementen (verschillend van deze van andere bedrijfssegmenten).

Als primaire segmentatie worden bij de Vennootschap de geografische segmenten België, Nederland en Luxemburg genomen op basis van het interne systeem van financiële verslaggeving.

De secundaire segmentatie op basis van de bedrijfsactiviteiten is irrelevant daar de Vennootschap slechts één kernactiviteit heeft namelijk "retail banking".

Vreemde valuta

De geconsolideerde jaarrekening is uitgedrukt in euro, de functionele munt van alle entiteiten van de Argenta Groep. Transacties in vreemde valuta worden geboekt tegen de valutakoers op de datum van de transactie.

Op balansdatum worden uitstaande saldi luidend in vreemde valuta omgerekend tegen de slotkoers voor monetaire posten.

De niet-monetaire posten, welke tegen historische kostprijs worden weergegeven, worden omgerekend op basis van de historische wisselkoers op transactiedatum.

Niet-monetaire posten, welke tegen reële waarde worden weergegeven, worden omgerekend op basis van de wisselkoers op de datum waarop de reële waarde werd bepaald.

Transactiedatum en afwikkelingsdatum

Een financieel actief of financieel passief wordt in de balans opgenomen op het moment dat een contract voor het instrument afgesloten wordt.

Aan- en verkopen van alle financiële activa die volgens standaard marktconventies worden afgewikkeld (contantverrichtingen), worden bij de Vennootschap in de balans verwerkt op de afwikkelingsdatum.

Saldering

Financiële activa en verplichtingen worden gesaldeerd en het nettobedrag wordt in de balans opgenomen wanneer (a) er een in rechte afdwingbaar recht is om de opgenomen bedragen te salderen en (b) er het voornemen is om de verplichting op netto basis af te wikkelen of om de vordering te realiseren op hetzelfde moment dat de verplichting wordt afgewikkeld.

Activa worden opgenomen na aftrek van (in voorkomende gevallen) bijzondere waardeverminderingen.

Financiële activa en verplichtingen

Alle financiële activa en verplichtingen – inclusief afgeleide financiële instrumenten – worden opgenomen volgens de in IFRS voorziene classificaties. Elke classificatie heeft hierbij een eigen specifieke waardering.

Voor financiële activa is volgende classificatie aanwezig, namelijk (a) leningen en vorderingen (b) tot einde looptijd aangehouden activa (c) financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening en (d) financiële activa beschikbaar voor verkoop.

(a) Leningen en vorderingen: alle niet-afgeleide financiële activa met vaste of bepaalde betalingen die niet genoteerd zijn in een actieve markt.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (inclusief transactiekosten) en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode, waarbij de periodieke amortisatie in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt.

Desgevallend worden bijzondere waardeverminderingen aangelegd.

Alle niet genoteerde leningen en vorderingen op banken en cliënten komen bij de Vennootschap onder deze categorie terecht.

(b) Tot einde looptijd aangehouden activa: alle niet-afgeleide financiële activa met een vaste eindvervaldag en vaste of bepaalde betalingen waarvan de Vennootschap stellig voornemens is en in staat is deze aan te houden tot het einde van de looptijd.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (inclusief transactiekosten) en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode, waarbij de periodieke amortisatie in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt.

Desgevallend worden bijzondere waardeverminderingen aangelegd.

(c) Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening omvatten:

- financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden, inclusief derivaten die niet als effectieve afdekkingsinstrumenten werden aangeduid;
- financiële activa die vanaf verwerving of eerste toepassing van IFRS werden aangemerkt als aangehouden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (exclusief transactiekosten) en vervolgens gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Alle derivaten met een positieve reële waarde worden bij de Vennootschap beschouwd als activa gehouden voor handelsdoeleinden tenzij ze aangeduid werden als effectieve afdekkingsinstrumenten.

(d) Financiële activa beschikbaar voor verkoop: alle niet-afgeleide financiële activa die niet worden geclassificeerd als (a) leningen en vorderingen (b) tot einde looptijd aangehouden activa, of (c) financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Deze activa worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij alle schommelingen van de reële waarde opgenomen worden op een aparte lijn van het eigen vermogen tot realisatie van de activa of tot het moment dat zich een bijzondere waardevermindering voordoet. In dat geval worden de cumulatieve herwaarderingsresultaten overgeboekt van het eigen vermogen naar het resultaat van het boekjaar.

Voor de beleggingen in andere dan eigenvermogensinstrumenten wordt het verschil tussen de verwervingsprijs en de terugbetalingwaarde op basis van de effectieve rentemethode *pro rata temporis* over de resterende looptijd van de effecten in resultaat genomen als bestanddeel van de renteopbrengst van deze effecten.

De schommelingen van de reële waarde van deze effecten, die op een aparte lijn van het eigen vermogen worden opgenomen, worden gerealiseerd door de wijziging te berekenen tussen (a) hun verwervingsprijs, vermeerderd of verminderd met het gedeelte van het bovenvermelde verschil dat in resultaat wordt genomen en (b) de reële waarde.

De volledige portefeuille aandelen en rentende effecten, met uitzondering van de rentende effecten die als leningen en vorderingen worden geclassificeerd, komen bij de Vennootschap onder deze categorie terecht.

Voor financiële verplichtingen is volgende classificatie aanwezig, namelijk (a) financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening en (b) overige financiële verplichtingen.

Deze IFRS indeling bepaalt de waardering en de opname van de resultaten als volgt:

(a) financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening omvatten:

- financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden, inclusief derivaten die niet als effectieve afdekkingsinstrumenten werden aangeduid;
- financiële verplichtingen die vanaf verwerving of eerste toepassing van IFRS werden aangemerkt als aangehouden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (exclusief transactiekosten) en vervolgens gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Alle derivaten met een negatieve reële waarde worden bij de Vennootschap beschouwd als verplichtingen gehouden voor handelsdoeleinden tenzij ze aangeduid werden als effectieve afdekkingsinstrumenten.

(b) Overige financiële verplichtingen: dit zijn alle andere niet-afgeleide financiële verplichtingen die niet onder vorige categorie vielen.

Zij worden bij verwerving gewaardeerd tegen reële waarde (inclusief transactiekosten) en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode, waarbij de periodieke amortisatie in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt.

Geldmiddelen en kasequivalenten

De “geldmiddelen en kasequivalenten”, zoals gebruikt bij het kasstroomoverzicht, omvatten liquide middelen, vrij beschikbare tegoeden bij centrale banken en andere niet-afgeleide financiële activa met een looptijd korter dan of gelijk aan drie maanden vanaf de datum van verwerving.

Materiële activa

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa worden opgenomen tegen kostprijs (zijnde de aanschaffingswaarde inclusief direct toewijsbare kosten van aanschaffing), verminderd met cumulatieve afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingspercentages zijn bepaald op basis van de verwachte economische levensduur en worden toegepast zodra de activa gebruiksklaar zijn.

Bij verkoop van materiële vaste activa worden gerealiseerde winsten of verliezen onmiddellijk in het resultaat van het boekjaar opgenomen.

Vastgoedbeleggingen

Een vastgoedbelegging is vastgoed dat wordt aangehouden om huuropbrengsten of een waardeinstijging of beide te realiseren. De waarderingsregels van materiële vaste activa worden eveneens toegepast voor de vastgoedbeleggingen.

Daar de bouw of verwerving van materiële activa geen *core business* is van de Argenta Groep, worden er geen financieringskosten berekend en worden deze dus ook niet geactiveerd.

Specifieke waarderingsregels

Terreinen en gebouwen (voor eigen gebruik en vastgoedbeleggingen)

De aankoopprijs en aankoopkosten van gronden worden niet afgeschreven, noch bij een onbebouwd, noch bij een bebouwd perceel.

Bij de aankoop van een bebouwd onroerend goed wordt de waarde van de grond en van het gebouw bepaald, en worden de transactiekosten proportioneel verdeeld over de grond en het gebouw.

De gebouwwaarde wordt afgeschreven over de geschatte gebruiksduur van de gebouwen, d.w.z. *à rata* van 3% per jaar op pro rata basis.

Voor de maatschappelijke zetel en belendende gebouwen heeft de Vennootschap ervoor gekozen om de geherwaardeerde waarde, overeenkomstig de voorheen geldende Belgische boekhoudnormen, te gebruiken die voor de datum van overgang naar IFRS is bepaald als veronderstelde kostprijs op de datum van de herwaardering aangezien deze globaal vergelijkbaar was met de reële waarde.

De aankoopprijs en aankoopkosten van verbouwingskosten worden aan 10% per jaar afgeschreven op *pro rata* basis.

De aankoopprijs en aankoopkosten van de inrichting van gehuurde gebouwen worden afgeschreven over de duur van het huurcontract.

IT materiaal

De aankoopprijs en aankoopkosten van hardware worden aan 33,33% per jaar afgeschreven op *pro rata* basis.

Ander materiaal (met inbegrip van rollend materiaal)

De aankoopprijs en aankoopkosten van meubilair en materiaal worden aan 10% per jaar afgeschreven op *pro rata*-basis.

De aankoopprijs en aankoopkosten van rollend materiaal worden aan 25% per jaar afgeschreven op *pro rata* basis.

Goodwill en immateriële activa

Goodwill

Goodwill wordt beschouwd als het deel van de aanschaffingskosten in een bedrijfscombinatie, bovenop de reële waarde van de aangekochte identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, zoals bepaald op de datum van de aankoop.

Het wordt opgenomen als een immaterieel vast actief en gewaardeerd tegen kostprijs min eventuele bijzondere waardeverminderingen. Goodwill wordt niet afgeschreven, maar wordt minstens jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen.

De Vennootschap heeft ervoor gekozen om bij de eerste toepassing van de IFRS, IFRS 3 Bedrijfscombinaties niet retroactief toe te passen op bedrijfscombinaties die voor de datum van overgang naar IFRS plaatsvonden.

Immateriële activa

Een immaterieel actief is een identificeerbaar niet-monetair actief zonder fysieke vorm. Het wordt opgenomen tegen kostprijs als het toekomstige economische voordelen zal opleveren en de kostprijs van het actief betrouwbaar kan worden bepaald.

Verworven software wordt – als de voorwaarden tot activering zijn vervuld - aan aanschaffingswaarde opgenomen onder de immateriële activa. De aankoopprijs en aankoopkosten worden, vanaf het moment dat de software beschikbaar is voor gebruik, lineair afgeschreven.

Intern gegenereerde immateriële activa worden niet geactiveerd.

Specifieke waarderingsregels

De aankoopprijs en aankoopkosten van verworven software worden aan 20% per jaar afgeschreven op *pro rata* basis.

Andere immateriële activa (waaronder de vergoeding betaald voor de merknaam Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet (**CBHK**)) worden aan 10% per jaar afgeschreven.

Aanleggen van bijzondere waardeverminderingen

Voor een actief zal een bijzondere waardevermindering aangelegd worden wanneer zijn boekwaarde hoger is dan zijn realiseerbare waarde. De Vennootschap onderzoekt al zijn activa op elke balansdatum op indicatoren die aanleiding kunnen geven tot een bijzondere waardevermindering.

De boekwaarde van activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan, wordt verlaagd tot hun geschatte realiseerbare waarde en het bedrag van de wijziging van de lopende verslagperiode wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Indien in een volgende periode het bedrag van de bijzondere waardeverminderingen op activa andere dan goodwill of voor verkoop beschikbare eigenvermogensinstrumenten, als gevolg van een gebeurtenis die zich voordoet na de waardevermindering daalt, wordt het bedrag tegen geboekt via de winst- en verliesrekening.

Financiële activa

Voor een actief (of voor een groep van financiële activa) zal een op individuele basis bepaalde bijzondere waardevermindering worden aangelegd wanneer er (1) objectieve aanwijzingen zijn ten gevolge van een of meer gebeurtenissen die zich hebben afgespeeld na de eerste opname van het actief en (2) deze tot verlies leidende gebeurtenis(sen) een effect heeft (hebben) op de geschatte toekomstige kasstromen uit het financiële actief dat betrouwbaar kan worden geschat.

Afhankelijk van het soort financieel actief kan de realiseerbare waarde als volgt worden geschat:

- de reële waarde door middel van een waarneembare marktprijs;
- de contante waarde van verwachte toekomstige kasstromen verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het financieel actief, of;
- op basis van de reële waarde van verkregen zekerheden.

Bijzondere waardeverminderingen die worden toegerekend aan voor verkoop beschikbare eigenvermogensinstrumenten kunnen in latere periodes niet worden teruggeboekt via de winst- en verliesrekening.

Naast de op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen worden er ook collectieve - op portefeuillebasis gebaseerde - waardeverminderingen in de vorm van een IBNR (*incurred but not reported*) voorzieningen aangelegd.

Een 'bestaande maar niet gerapporteerde' (*incurred but not reported*) waardevermindering op leningen wordt verantwoord voor de vorderingen waarvoor geen bijzondere waardeverminderingen zijn aangelegd op individuele basis.

Deze collectieve beoordeling van bijzondere waardeverminderingen bevat de toepassing van een '*loss confirmation period*' met betrekking tot de waarschijnlijkheid van wanbetaling. De '*loss confirmation period*' is een concept dat rekening houdt met het feit dat er een bepaalde periode zit tussen het moment dat indicatoren voor bijzondere waardeverminderingen zich voordoen en het moment dat deze worden meegenomen in de kredietrisicosystemen van de entiteit.

De toepassing van de '*loss confirmation period*' zorgt er zo voor dat bijzondere waardeverminderingen die zich al wel hebben voorgedaan maar nog niet als dusdanig zijn geïdentificeerd, in voldoende mate worden meegenomen in de aangelegde waardeverminderingen.

De IBNR wordt berekend en aangelegd voor alle kredietportefeuilles waarvoor in Basel II kredietrisicomodellen zijn uitgewerkt. Op basis van de *probability of default* (hierna **PD**) worden de portefeuilles opgedeeld in risicoklassen. Voor elke risicoklasse wordt nagegaan wat de kans is dat een krediet in deze klasse binnen de 3 maanden in gebreke komt.

Overige activa

Voor niet-financiële activa wordt de realiseerbare waarde bepaald als de hoogste van enerzijds de reële waarde verminderd met verkoopkosten en anderzijds de bedrijfswaarde.

De reële waarde verminderd met verkoopkosten is het bedrag dat kan worden verkregen door de verkoop van een actief in een marktconforme (*at arm's length*) transactie tussen bewuste, bereidwillige partijen, na aftrek van verkoopkosten.

De bedrijfswaarde is de contante waarde van geschatte toekomstige kasstromen waarvan verwacht wordt dat ze zal voortvloeien uit het voortgezette gebruik van een actief en uit zijn vervreemding aan het einde van zijn gebruiksduur.

Goodwill

Goodwill wordt minstens jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen. Die worden aangelegd als de boekwaarde van de kasstroombgenererende eenheid waartoe de goodwill behoort, hoger is dan zijn realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen op goodwill kunnen niet worden teruggenomen.

Specifieke regels van “voor verkoop beschikbare financiële activa”

Indien een daling van de reële waarde van een voor verkoop beschikbaar financieel actief direct in het eigen vermogen is opgenomen en er objectieve aanwijzingen zijn dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, wordt het cumulatieve verlies dat direct in het eigen vermogen was opgenomen, overgeboekt van het eigen vermogen naar de winst- en verliesrekening, ondanks het feit dat het financieel actief niet van de balans is verwijderd.

Het bedrag van het cumulatieve verlies dat van het eigen vermogen naar de winst- en verliesrekening wordt overgeboekt is gelijk aan het verschil tussen de verwervingsprijs (na aftrek van eventuele aflossingen op de hoofdsom en amortisatie) en de actuele reële waarde, verminderd met eventuele eerder in de winst- en verliesrekening opgenomen waardeverminderingverliezen op dat actief.

- Beleggingen in eigenvermogensinstrumenten

Een aanzienlijke of langdurige daling van de reële waarde van een belegging in een eigenvermogensinstrument beneden de kostprijs vormt een objectieve aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering.

Deze situatie zal telkens individueel worden beoordeeld, maar indien er geen bijkomende beoordelingselementen aanwezig zijn, beschouwt de Vennootschap een duur van 6 maanden als langdurig en een daling van minstens 10% als aanzienlijk.

In de winst- en verliesrekening opgenomen bijzondere waardeverminderingverliezen op een belegging in een eigenvermogensinstrument dat wordt geclassificeerd als beschikbaar voor verkoop kan niet via de winst- en verliesrekening worden teruggenomen.

- Beleggingen in andere dan eigenvermogensinstrumenten

Er worden bijzondere waardeverminderingen toegepast in geval van duurzame minderwaarde of waardeverlies die te wijten zijn aan financiële moeilijkheden van de debiteur.

Indien de reële waarde van een voor verkoop beschikbaar schuldbewijs in een volgende periode stijgt, en de stijging objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies in de winst- en verliesrekening, dient het bijzondere waardeverminderingverlies te worden teruggenomen, waarbij het bedrag van de terugname in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen.

Derivaten

Derivaten zijn financiële instrumenten zoals swaps, termijncontracten en opties. Een dergelijk financieel instrument heeft een waarde die wijzigt als gevolg van veranderingen in onderliggende variabelen, vergt weinig of geen netto aanvangsinvestering en wordt op een tijdstip in de toekomst afgewikkeld. Zij worden geclassificeerd als derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden tenzij ze aangeduid werden als effectieve afdekkingsderivaten.

De Vennootschap maakt gebruik van afdekkingstransacties (effectieve afdekkingsderivaten) als aan alle daartoe vereiste voorwaarden is voldaan (volgens de vereisten van afdekkingstransacties van IAS 39 zoals goedgekeurd door de EU).

Die voorwaarden zijn: de aanwezigheid van formele documentatie van de afdekkingsrelatie aan het begin van de afdekking; de verwachting dat de afdekking zeer effectief zal zijn; de mogelijkheid om de afdekkingseffectiviteit op betrouwbare wijze te meten; en de continue meting tijdens de gerapporteerde periode waarin de afdekking als effectief kan worden bestempeld.

Bij **reëlewaardeafdekkingen** worden de derivaten ter afdekking van het risico gewaardeerd tegen reële waarde, en worden de afgedekte posities aangepast voor de wijzigingen in de reële waarde van het afgedekte waarbij al deze schommelingen van de reële waarde worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. De gepronoteerde rente van renteswaps wordt opgenomen in de renteopbrengsten of rentekosten van de afgedekte posities. De administratieve verwerking als afdekkingstransactie wordt gestopt als niet meer voldaan is aan de voorwaarden voor afdekkingstransacties of als het afdekkingsinstrument vervalft of wordt verkocht.

In dat geval wordt het herwaarderingsresultaat van de afgedekte positie (in het geval van vastrentende financiële instrumenten) in het resultaat van het boekjaar opgenomen tot eindvervaldag op basis van de effectieve rentevoet of bij realisatie van de afgedekte positie.

Reëlewaardeafdekkingstransacties **ter afdekking van het renterisico van een portefeuille** past de Vennootschap toe om het renterisico van een portefeuille leningen af te dekken met renteswaps. De renteswaps worden gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij de schommelingen van de reële waarde worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. De wijzigingen in de reële waarde van het afgedekte bedrag wordt als een aparte post bij de activa opgenomen in de balans.

In geval van een niet-effectieve afdekking zal de cumulatieve reëlewaardeschommeling van het afgedekte bedrag worden geamortiseerd in de winst- en verliesrekening, en wel over de resterende levensduur van de afgedekte activa, of onmiddellijk worden weggeboekt uit de balans als de ineffectiviteit is ontstaan als gevolg van het feit dat de betreffende leningen niet langer worden erkend.

Bij **kasstroomafdekkingen** worden de derivaten ter afdekking van de risico's gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij de schommelingen van de reële waarde toe te wijzen aan het effectieve deel van de afdekking worden opgenomen in een aparte post van het eigen vermogen. De geprojecteerde rente van renteswaps wordt opgenomen in de rente-opbrengsten of rentekosten van de afgedekte posities. Het niet-effectieve deel van de afdekking wordt opgenomen in het resultaat van het boekjaar. De afdekkingstransactie wordt gestopt als niet meer voldaan is aan de voorwaarden voor afdekkingstransacties. In dat geval worden de derivaten beschouwd als derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden en als zodanig gewaardeerd.

Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden worden op de balans opgenomen tegen reële waarde op de transactiedatum. Nadien worden ze gewaardeerd tegen reële waarde waarbij de schommelingen van de reële waarde in het resultaat van het boekjaar worden opgenomen.

Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden met een positieve reële waarde komen op de actiefzijde van de balans, diegene met een negatieve reële waarde op de verplichtingszijde.

In contracten besloten derivaten

Financiële activa of verplichtingen of andere contracten kunnen in een contract besloten (*embedded*) derivaten bevatten. Dergelijke contracten worden 'hybride instrumenten' genoemd.

Indien het basiscontract (1) niet wordt opgenomen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening en (2) de kenmerken en risico's van het in een contract besloten derivaat niet nauw aansluiten bij die van het basiscontract, dient het in een contract besloten derivaat te worden afgezonderd van het basiscontract en gewaardeerd tegen reële waarde als een op zichzelf staand derivaat.

Reële waardeveranderingen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen. Het basiscontract wordt opgenomen en gewaardeerd door toepassing van de regels van de betreffende categorie van het instrument.

Indien het basiscontract (1) wordt opgenomen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening of (2) indien de kenmerken en risico's van het in een contract besloten derivaat nauw aansluiten bij die van het basiscontract, wordt het in een contract besloten derivaat niet afgezonderd en wordt het hybride instrument gewaardeerd als één enkel instrument.

Reële waarde van financiële instrumenten

De reële waarde van een financieel instrument (zijnde elke overeenkomst die leidt tot zowel een financieel actief bij één entiteit als een financiële verplichting of eigenvermogensinstrument bij een andere entiteit) is de waarde waartegen het financieel actief kan worden verhandeld, of de financiële verplichting kan worden afgewikkeld, tussen terzake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn.

De Vennootschap gebruikt de volgende hiërarchie voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten:

- genoteerde prijzen in een actieve markt;
- waarderings technieken;
- kostprijs.

De reële waarde van een financieel instrument wordt bepaald op basis van gepubliceerde prijsnoteringen in een actieve markt. Indien er geen actieve markt is voor het financiële instrument, wordt de reële waarde bepaald met behulp van waarderings technieken.

Deze waarderingstechnieken maken zoveel als mogelijk gebruik van marktinformatie, maar worden beïnvloed door de gehanteerde veronderstellingen, zoals risicomarges en inschattingen van toekomstige kasstromen.

De reële waarde van in het bijzonder de leningen en vorderingen worden bekomen via de techniek van de contante-waardeberekening, waarbij de toekomstige kasstromen worden verdisconteerd aan de "swapcurve" plus een *spread*, die stelselmatig wordt herbekeken.

In het zeldzame geval dat het niet mogelijk is de reële waarde van een niet genoteerd eigenvermogensinstrument betrouwbaar te bepalen, wordt het tegen kostprijs opgenomen.

Bij eerste opname is de reële waarde van een financieel instrument de transactieprijs, tenzij de reële waarde blijkt uit waarneembare recente markttransacties van hetzelfde instrument, of wordt ze gebaseerd op waarderingstechnieken waarvan de variabelen alleen uit gegevens bestaan afkomstig uit waarneembare markten.

Leaseovereenkomsten

De Vennootschap sluit enkel operationele leaseovereenkomsten af voor de huur van materieel en gebouwen. Betalingen als gevolg van dergelijke leasetransacties worden conform de leaseovereenkomst in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Terugkoopovereenkomsten

Effecten die onder een terugkoopovereenkomst (*repo*) vallen, blijven in de balans verantwoord. De schuld die voortvloeit uit de verplichting tot terugkoop van de activa is begrepen in schulden aan banken of schulden aan klanten, afhankelijk van de tegenpartij.

Effectisering

De effectisering kunnen de vorm aannemen van een verkoop van de betrokken activa naar met een speciaal doel opgerichte entiteiten (*Special Purpose Vehicles*, afkorting **SPV**) of een overdracht van het kredietrisico door middel van kredietderivaten. Een SPV geeft effectentranche's uit ten behoeve van de financiering van de aankoop van de activa.

De in een effectisering begrepen financiële activa worden (volledig of gedeeltelijk) niet langer verantwoord wanneer de Vennootschap nagenoeg alle risico's en opbrengsten van de activa (of delen ervan) overdraagt.

Personeelsbeloningen

Pensioenverplichtingen

De Vennootschap heeft enkel pensioenverplichtingen op basis van toegezegde-bijdrageregelingen.

De bijdragen van de Vennootschap aan toegezegde bijdrageregelingen voor pensioenen worden in de winst- en verliesrekening als last opgenomen in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsrechten

Personeelsrechten inzake jaarlijkse toegezegde vakantiedagen en uit hoofde van langdurige diensttijd verdiende vakantiedagen worden boekhoudkundig verwerkt wanneer ze voor de werknemers opneembaar zijn.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen in de balans als (1) er een verplichting bestaat op de balansdatum, ten gevolge van een gebeurtenis in het verleden en (2) als een uitstroom van middelen waarschijnlijk is en (3) als een betrouwbare schatting gemaakt kan worden van het bedrag van de verplichting.

Het bedrag opgenomen als voorziening is de best mogelijke schatting van de uitgaven, gedaan op afsluitingsdatum, die vereist zullen zijn om de bestaande verplichting af te wikkelen, rekening houdend met de waarschijnlijkheid van het mogelijke resultaat van de gebeurtenis.

Belastingen op het resultaat

De belastingen op het resultaat van het boekjaar betreffen de effectieve belastingen alsook de uitgestelde belastingen. Deze belastingen worden berekend in overeenstemming met de belastingwetgeving die van toepassing is in elk land waar de Vennootschap actief is.

De effectieve belastingen omvatten deze die verschuldigd zijn op het belastbare inkomen van het jaar, op basis van de belastingpercentages die gelden op de balansdatum, evenals elke herziening van de belastingen die verschuldigd (of terugbetaalbaar) zijn voor voorgaande jaren.

Uitgestelde belastingen worden berekend op tijdelijke belastbare verschillen die bestaan tussen enerzijds de fiscale waarde van de activa en verplichtingen en anderzijds hun boekwaarde in de jaarrekening.

Deze belastingen worden berekend aan de hand van de belastingvoeten die geldig zullen zijn op het moment van realisatie van de activa of verplichtingen waarop ze betrekking hebben.

Uitgestelde belastingvorderingen worden enkel geboekt als het waarschijnlijk is dat er voldoende toekomstige belastbare winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gecompenseerd en netto voorgesteld enkel en alleen als ze betrekking hebben op belastingen geheven door dezelfde belastinginstantie op dezelfde belastbare entiteit.

Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders

Aandelenkapitaal

Het aandelenkapitaal van de Vennootschap bestaat uit 168.975 aandelen, waarvan 168.974 aandelen in het bezit zijn van BVg en één aandeel in het bezit is van Investeringsmaatschappij Argenta nv.

Er werden in het verleden geen aandelen ingekocht door de Vennootschap.

Samengestelde financiële instrumenten

Componenten van samengestelde financiële instrumenten (delen van verplichtingen en van het eigen vermogen) worden opgenomen in de respectievelijke rubrieken van de balans.

Andere eigenvermogenscomponenten

Andere elementen die in het eigen vermogen worden opgenomen hebben ondermeer betrekking op de "voor verkoop beschikbare activa".

3. Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders

De Vennootschap is de consoliderende vennootschap en 99,99 % van haar aandelen zijn in het bezit van BVg (de beleidsholding van de Argenta Groep).

Het volstort aandelenkapitaal, vertegenwoordigd door 168.975 aandelen (zonder vermelding van nominale waarde), bedraagt 303.255.000 EUR. Het aantal aandelen is gelijk gebleven in 2007 en 2008.

Het IFRS eigen vermogen per 31 december 2008 bedraagt 735.759.742 EUR (t.o.v. 655.636.788 EUR per 31 december 2007). De stijging van het eigen vermogen is het resultaat van twee tegengestelde bewegingen.

Vooreerst is er een stijging ten gevolge van de toevoeging van de winst van het boekjaar (82.657.105 EUR in 2008) en een stijging van de reële waarde van de "voor verkoop beschikbare financiële activa". Daarnaast is er een daling door de uitkering van een dividend van 11 miljoen EUR in 2008.

De vermelde wijzigingen in reële waarde zijn terug te vinden op een aparte lijn in het eigen vermogen namelijk bij de post "herwaarderingsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa" (zie geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen). Deze reserve evolueerde van min 4.428.564 EUR per 31 december 2007 naar plus 4.037.285 EUR per 31 december 2008.

Bij de toelichtingen 13, 28 en 34 is meer informatie terug te vinden met betrekking tot de aangelegde bijzondere waardeverminderingen op de AFS portefeuille alsook met betrekking tot de gerealiseerde min- en meerwaarden aangewend uit de AFS herwaarderingsreserve.

Reserves met inbegrip van ingehouden winsten

Onder deze post zijn ondermeer de statutaire reserves van de moeder vennootschap van de Bankpool, in casu de Vennootschap, terug te vinden. Onderstaande tabel geeft de mutaties weer van deze statutaire reserves van de Vennootschap.

Mutatietabel	31/12/2006	resultaats- verwerking Bgaap 2006	andere mutaties	kapitaals- verhoging	31/12/2007	resultaats- verwerking Bgaap 2007	andere mutaties	31/12/2008
Wettelijke reserves	10.325.500	0	0	0	10.325.500	4.953.304	0	15.278.804
Beschikbare reserves	295.392.061	80.631.834	444.603	-200.000.000	176.468.498	83.112.774	444.603	260.025.875
Herwaarderings- meerwaarden	13.236.882	0	-444.603	0	12.792.279		-444.603	12.347.676
Totalen	318.954.443	80.631.834	0	-200.000.000	199.586.277	88.066.078	0	287.652.355

Kapitaalsverhoging

In het kader van een emissie van een 100 miljoen EUR hybride Tier 1 financiering in oktober 2006, vond er bij de Vennootschap op 27 april 2007 een kapitaalsverhoging plaats door de omzetting van 200 miljoen EUR beschikbare reserves naar het aandelenkapitaal. In 2008 vonden er geen kapitaalsverhogingen plaats.

Winst per aandeel

Het geconsolideerde resultaat (exclusief minderheidsbelangen) bedroeg 82.657.105 EUR per 31 december 2008. Rekening houdend met de 168.975 aandelen geeft dit een winst per aandeel van 489,17 EUR.

In 2007 waren er ook 168.975 aandelen en was er een winst van 86.143.954 EUR (509,80 EUR per aandeel).

Dividendvoorstel voor het boekjaar 2008

Door de raad van bestuur van de Vennootschap zal aan de algemene vergadering van aandeelhouders van de Vennootschap die zal gehouden worden op 24 april worden voorgesteld om een dividend uit te keren van 20 miljoen EUR (118,36 EUR per aandeel).

In 2008 werd er via de resultaatsverwerking van 2007 een dividend uitgekeerd van 11 miljoen EUR (65,10 EUR per aandeel).

4. Minderheidsbelangen

De minderheidsbelangen bij de Vennootschap hebben betrekking op de aandelen van haar dochtervennootschappen Argentabank Luxemburg SA (hierna **ABL**) en Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet nv (hierna **CBHK**) die niet in het bezit zijn van de Vennootschap.

Deze aandelen zijn rechtstreeks in het bezit van de overkoepelende beleidsholding van de Argenta Groep (BVG).

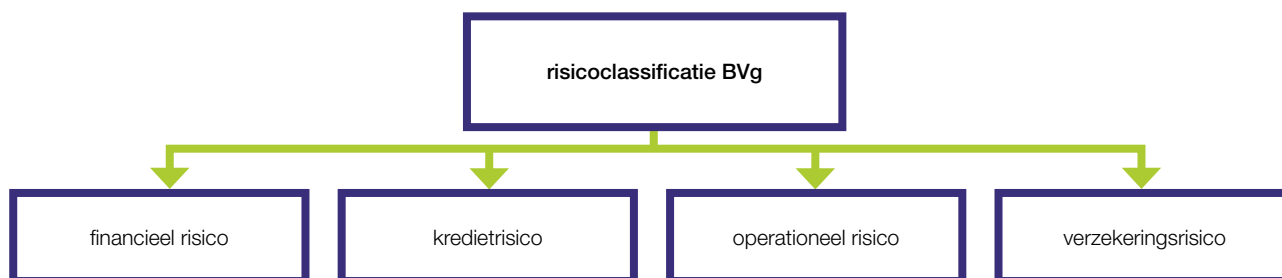
Verder is bij de minderheidsbelangen het volledige kapitaal (18.000 EUR) van de SPV Green Apple terug te vinden. Hoewel er geen kapitaalsband is met de Vennootschap werd deze vennootschap omwille van de IFRS regels (SIC 12) echter wel mee geconsolideerd.

5. Risk management

Geavanceerd en compleet risicobeheer is een essentiële voorwaarde voor het realiseren van duurzame winstgevende groei. De Argenta Groep onderkent dat en beschouwt *risk management* als een van haar kerncompetenties. Het kader voor risicobeheer wordt dan ook voortdurend geactualiseerd en aangepast op basis van dagelijkse ervaringen met *risk management*. Het aantonen dat toereikende risicobeheerprocedures aanwezig zijn is een sleutelvoorwaarde voor het verwerven en behouden van het vertrouwen van alle externe belanghebbenden (*stakeholders*): klanten, beleggers, toezichthouders en ratingbureaus.

De strategie en het beleid van de globale Argenta Groep en van de samenstellende entiteiten hieromtrent, met inbegrip van de *internal governance* structuur van de financiële instellingen die dochtervennootschappen zijn, wordt bepaald door de organen (directiecomité en raad van bestuur, conform de taak- en bevoegdheidsverdeling zoals vastgelegd in de statuten) van BVg. De voornaamste dochtervennootschappen – in het bijzonder de Vennootschap en Argenta Assuranties (**Aras**) - staan in voor het operationele bestuur binnen de krijtlijnen bepaald door BVg.

De afbakening van de soorten risico's en de niveaus van aanvaardbare risico's wordt op niveau van BVg bepaald (terug te vinden in de respectievelijke beleidslijnen). De Vennootschap en Aras vertalen deze limieten en normen verder ten behoeve van hun operationeel bestuur.

De onafhankelijke controlefunctie “risicobeheer” wordt functioneel op niveau van de Argenta Groep aangestuurd en daar ook georganiseerd. Daarnaast geldt dat zowel de vennootschap als Aras het “risicobeheer” in volle verantwoordelijkheid organiseren en dragen.

Dit jaarverslag bespreekt de activiteiten van de Bankpool en in overeenstemming met de bepalingen in artikel 119, 5° van het Wetboek van Vennootschappen wordt hieronder dan ook een overzicht gegeven van de doelstellingen en het beleid inzake de beheersing van de bancaire risico's.

Het beleid en de organisatiestructuur van de Vennootschap met betrekking tot risicobeheer zijn zodanig opgezet dat de gekende risico's op afdoende wijze worden gesignaleerd, geanalyseerd, gemeten, opgevolgd en beheerst.

Het risicobeheer voor de Vennootschap maakt hierbij een onderscheid tussen de volgende categorieën van risico's: financieel risico (marktrisico, liquiditeitsrisico), kredietrisico (inclusief concentratierisico) en operationeel risico.

5.1. Financieel risico

Het beheer van het financieel risico wordt beschreven in een beleidslijn financieel risicobeheer (deel financieel risico) en omhelst ondermeer onderstaande risico's.

5.1.1. Marktrisico

Het marktrisico is het risico dat de reële waarde of toekomstige kasstromen van een financieel instrument zullen schommelen als gevolg van veranderingen in marktprijzen. Marktrisico omvat drie soorten risico's: renterisico, valutarisico en overige prijsrisico's.

Renterisico

Het belangrijkste marktrisico waaraan de bankactiviteiten van de Bankpool worden blootgesteld, is het renterisico, dat in de eerste plaats resulteert uit veranderende marktprijzen, onverwachte veranderingen in investeringsrendementen en veranderingen in correlatie met intrestvoeten tussen verschillende financiële instrumenten.

De Bankpool gebruikt een aantal instrumenten om de balans te kunnen beheren, waaronder het actieve beheer van de investeringsportefeuille, maatregelen om de groei van specifieke portefeuilles te stimuleren of af te remmen, effectisering van kredietportefeuilles en het gebruik van derivaten zoals caps en swaps.

Om de risicoposities te controleren en beheren, gebruikt de Bankpool verscheidene risico-indicatoren zoals daar zijn netto intrestinkomen, *duration gap* (gevoeligheid van de marktwaarde), rentemarge en marktwaarde van het eigen vermogen.

Bij de toelichtingen van de respectievelijke categorieën van financiële activa en financiële verplichtingen is informatie terug te vinden i.v.m. de blootstelling aan vlottende en vaste rentevoeten, de contractuele renteherzienings- of vervaldatum en de effectieve rentevoet, indien van toepassing.

Gevoeligheidsanalyse

De gevoeligheidsanalyse meet de impact (na belastingen) van een parallelle renteschok op het netto resultaat en op de overige componenten van het eigen vermogen.

a) impact op het resultaat

Door een stijging van de rentevoeten met 50 basispunten zou het resultaat dalen met 23,43 miljoen EUR bij de statische analyse per toestand 31 december 2008 (stijging van 6,82 miljoen bij de statische analyse op toestand 31 december 2007).

Door een daling van de rentevoeten met 50 basispunten zou het resultaat stijgen met 23,16 miljoen EUR bij de statische analyse per toestand 31 december 2008 (daling van 1,16 miljoen EUR bij de statische analyse op toestand 31 december 2007).

Bij de berekeningen worden de uitstaande posities per 31 december constant gehouden. De renteschok van 50 basispunten wordt onmiddellijk toegepast voor de klassen zichtdeposito's, gereguleerde spaardeposito's en overige deposito's. Voor de overige klassen wordt de renteschok pas toegepast vanaf de datum van eerstvolgende contractueel voorziene renteaanpassing. De impact op betaalde en ontvangen interesten wordt hierbij berekend voor één jaar.

Vanaf 1 oktober 2008 past de Vennootschap *hedge accounting* toe zodat er bij de simulaties voor toestand 31 december 2008 rekening gehouden werd met de compenserende bewegingen van de afgedekte posities.

b) impact op de overige componenten van het eigen vermogen

Een stijging van de rentevoeten met 50 basispunten heeft een negatieve impact op de overige componenten van het eigen vermogen van 50,2 miljoen EUR op toestand 31 december 2008 (daling van 29,07 miljoen EUR op toestand 31 december 2007).

Een daling van de rentevoeten met 50 basispunten zou de overige componenten van het eigen vermogen doen stijgen met 51,96 miljoen EUR op toestand 31 december 2008 (stijging van 24,41 miljoen EUR op toestand 31 december 2007).

Strategieën voor risicovermindering

Bij de beheersing van het renterisico streeft de Bankpool ernaar het renterisico binnen vastgestelde limieten te houden. Dit wordt bereikt door indekkingen of correcties van het renterisico die zowel endogeen als exogeen kunnen zijn.

Voor de endogene indekkingen is er het hele pallet van sturing op binnenbalansproducten ter beschikking, zowel bijvoorbeeld op het gebied van prijs, nieuwe producten als aanpassing van productkenmerken. Endogene acties kunnen een belangrijke impact hebben die zich echter relatief traag en stelselmatig manifesteert. De tijdshorizon is daardoor relatief lang en vormt daarmee de fundamentele basis voor een flexibele balans en sturing.

Om exogene indekking te realiseren, worden financiële derivaten in overweging genomen voornamelijk renteswaps, *FRA's* en renteopties (*caps*). De impact van exogene indekkingen op de marktwaardegevoeligheid blijkt onmiddellijk na afsluiting van het contract. Zij zijn daardoor uitermate geschikt als correctief instrument.

Met renteswaps wordt het lineaire risicoprofiel veranderd. Dat profiel is hoofdzakelijk een combinatie van langlopende activa en langlopende verplichtingen. Opties kunnen ondermeer gebruikt worden voor de verlaging van het niet-lineaire risico, dat voornamelijk wordt veroorzaakt door in klantcontracten besloten opties zoals een rentevoetplafond of voortijdige betalingsopties.

Wanneer een positie wordt afgedekt, wordt het economisch effect van veranderingen in de nettocontantewaarde van die positie, door veranderingen in de als *benchmark* gebruikte rentecurve, verminderd door compenserende veranderingen in de nettocontantewaarde van het financiële derivaat dat wordt gebruikt als afdekkingsinstrument.

Op de financiële verwerking van afdekkingen zijn onder IFRS strenge regels van toepassing en niet iedere economische afdekking die voor de afdekking van het renterisico wordt gebruikt, wordt onder IFRS aangemerkt als *hedge*.

In 2008 heeft de Vennootschap het kader uitgewerkt om in IFRS *hedge accounting* te mogen en kunnen toepassen. De Vennootschap maakt hier gebruik van afdekkingstransacties die voldoen aan alle daartoe vereiste voorwaarden voor afdekkingstransacties van IAS 39 zoals goedgekeurd door de EU.

De Vennootschap past vanaf 1 oktober 2008 in concreto de *portfolio hedge* toe voor al haar afdekkingswaps. In geval van een niet-effectieve afdekking zal de cumulatieve reëlewaardeschommeling van het afgedekte bedrag worden geamortiseerd in de winst- en verliesrekening, en wel over de resterende levensduur van de afgedekte activa, of onmiddellijk worden weggeboekt uit de balans als de ineffectiviteit is ontstaan als gevolg van het feit dat de betreffende leningen niet langer worden erkend.

Meer informatie i.v.m. de toegepaste reëlewaardeafdekkingstransacties ter afdekking van het renterisico van een portefeuille is terug te vinden bij de toelichtingen 12, 15, 24 en 30.

Valutarisico

Het risico dat de reële waarde of toekomstige kasstromen van een financieel instrument zullen schommelen als gevolg van wisselkoersveranderingen.

De Bankpool is enkel actief in de Benelux en doet geen andere beleggingen dan in euro, waardoor het geen valutarisico loopt.

Overige prijsrisico's

Het risico dat de reële waarde of toekomstige kasstromen van een financieel instrument zullen schommelen als gevolg van veranderingen in marktprijzen (anders dan veranderingen die voortvloeien uit renterisico of valutarisico).

Dit ongeacht of deze veranderingen worden veroorzaakt door factoren die specifiek gelden voor het individuele financiële instrument of de emittent hiervan, of door factoren die alle soortgelijke op de markt verhandelde financiële instrumenten beïnvloeden.

Aandelenrisico

De Bankpool doet geen beleggingen in individuele aandelen. Het per 31 december 2008 beperkt aanwezig aantal aandelenfondsen (in de juridische vorm van beveks of sicavs) komen (tijdelijk) op de balans bij de uitgifte door de Vennootschap van nieuwe compartimenten in bestaande aandelenfondsen.

De post aandelenfondsen is weliswaar beperkt, maar desondanks werden er in 2008 voor 1.105.953 EUR waardeverminderingen aangelegd (in 2007 werden er in IFRS geen waardeverminderingen aangelegd voor deze aandelenfondsen).

5.1.2 Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisicobeheer

Liquiditeitsrisico heeft betrekking op een situatie waarin een vennootschap van de Argenta groep niet in staat zou zijn om te voldoen aan de liquiditeitseisen van deposito- of andere contracthouders, zonder onaantvaardbare verliezen te lijden bij het vrijmaken van activa waarmee in normale en moeilijke omstandigheden aan de financiële verplichtingen moet worden voldaan.

Dit is derhalve het risico dat de Vennootschap over onvoldoende financiële middelen beschikt om te voldoen aan verplichtingen wanneer deze moeten worden voldaan op vervaldatum of dat activa alleen tegen uitzonderlijke hoge kosten kunnen worden zeker gesteld of verkocht.

De verhoogde aandacht voor het liquiditeitsrisico komt voort uit de globalisering van de financiële markten, de grotere volatiliteit van de funding, de sterke groei van nieuwe producten en gestructureerde transacties zoals effectisering. Hoewel deze elementen in de eerste plaats van invloed zijn op globale spelers, verdient de liquiditeitsproblematiek ook bij de Bankpool de nodige aandacht.

De strategie van de Bankpool met betrekking tot het liquiditeitsbeheer bestaat erin om de liquiditeitsposities van de individuele vennootschappen, aan de hand van een aangepast management informatie systeem (MIS) te meten, op te volgen, te controleren, te rapporteren en te beheren binnen de groepsnorm, en dit zowel onder normale als uitzonderlijke omstandigheden.

Het dagelijks liquiditeitsbeheer, de definitie van "early warning indicators" (EWI's) en de organisatie van *stresstesten* werden beschreven in een "Liquidity Contingency Plan" (LCP).

Dagelijks worden rapporten over de funding verspreid over een breed doelpubliek, inbegrepen alle leden van het directiecomité. Daarnaast is de bespreking van de waarschuwingsindicatoren een vast punt op het (minstens) tweewekelijkse ALCO. Het hogere management wordt met andere woorden op een continue basis betrokken bij het liquiditeitsbeheer.

Liquiditeitsbronnen

Het fundingbeleid is gericht naar de particuliere cliënt via de uitgifte van zicht-, spaar-, termijnrekeningen en effecten. De deposito's van klanten vormen het belangrijkste deel van de primaire financieringsbronnen van de bankactiviteiten van de Bankpool.

Deze deposito's kunnen zowel beschouwd worden als bronnen van liquiditeit alsook als bronnen van liquiditeitsrisico. Betaalrekeningen en spaargelden van particulieren zijn immers direct of op korte termijn opvraagbaar, maar leveren niettemin een belangrijke bijdrage aan de stabiliteit van de financieringsbasis op de lange termijn. Deze stabiliteit staat of valt dan ook met het behoud van het vertrouwen van de rekeninghouder in de solvabiliteit en een goed liquiditeitsbeheer van de Vennootschap.

De financieringsstructuur van de groep wordt zo beheerd dat er een substantiële diversificatie wordt behouden, dat financieringsconcentraties worden geminimaliseerd en dat de mate van afhankelijkheid van wholesalefinanciering (met en zonder repos) beperkt blijft. Onderstaande tabel toont de financieringsmix van de bankpool.

Financieringsbronnen	31/12/2007	31/12/2008
deposito's van kredietinstellingen	2,69%	0,16%
deposito's van cliënten	60,51%	66,19%
niet-achtergesteld schuldpapier	33,16%	29,25%
achtergesteld schuldpapier	2,58%	2,27%
andere verplichtingen	1,06%	2,13%
Totaal verplichtingen	100,00%	100,00%
In miljoenen euro	28.083.678.275	29.301.849.042

De Vennootschap beschikt over volgende basisinstrumenten als mogelijk bron van liquiditeit: cash, effectisering van (een deel van) de hypotheekportefeuille, het uitbreiden of verminderen van het aantal effecten dat beleenbaar is bij de ECB, kredietlijnen bij de NBB mits waarborgen en het verkopen van (een deel van) de effectenportefeuille dat niet beleenbaar is bij de ECB.

Bij een mogelijke liquiditeitsbehoefte zullen eerst de goedkoopste bronnen aangeboord worden. Het gaat dan in de eerste plaats om de aanwezige cash (gelden op rekeningen bij andere financiële instellingen en de NBB).

Maturiteitsanalyse

Toelichtingen 12 en 24 verschaffen bijkomende informatie (looptijden, rentevoeten) bij de financiële activa en verplichtingen (derivaten) aangehouden voor handelsdoeleinden.

In onderstaande tabel wordt een looptijdanalyse van de categorie “financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden”, de financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, de derivaten gebruikt ter afdekking en de categorie “andere verplichtingen” weergegeven.

Boekjaar 2007	< 3 maanden	< 12 maanden	> 1 jaar < 5 jaar	> 5 jaar
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	1.143.000	4.572.000	16.425.000
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	17.199.496.782	2.071.883.093	6.459.346.501	3.478.268.257
– deposito's van kredietinstellingen	756.489.844	0	0	0
– deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen				
zichtdeposito's	1.171.639.602	0	0	0
deposito's met vaste looptijd	921.393.767	914.107.253	366.843.966	8.901.872
deposito's met vaste looptijd - intresten	8.001.535	36.110.302	34.410.289	2.284.929
overige deposito's				
deposito's van bijzondere aard	1.373.479.613	0	0	0
gereguleerde spaardeposito's	11.757.848.864	0	0	0
deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen	360.583.198	0	0	0
depositobeschermingsregeling	0	0	0	5.067.905
– in schuldbewijzen belichaamde schulden inclusief kasbons				
kasbons	712.769.333	535.797.234	4.570.164.322	959.048.417
kasbons - intresten	3.958.044	231.370.830	567.122.738	196.965.289
obligaties	149.080.000	198.105.000	376.510.000	1.699.735.000
obligaties - intresten	918.192	96.392.474	31.405.452	446.264.844
– achtergestelde verplichtingen	0	60.000.000	496.224.524	160.000.000
achtergestelde verplichtingen - intresten	0	29.519.920	60.330.545	46.640.000
Andere verplichtingen	0	151.860	4.486.838	32.926.122

Boekjaar 2008	< 3 maanden	< 12 maanden	> 1 jaar < 5 jaar	> 5 jaar
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	395.938	1.187.813	6.335.000	2.867.500
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen gearmorteerde kostprijs	16.707.831.971	3.122.076.950	8.502.831.561	159.747.600
– deposito's van kredietinstellingen	47.494.188	0	0	0
– deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen				
zichtdeposito's	1.187.088.371			
deposito's met vaste looptijd	902.627.724	2.405.779.485	633.295.514	8.020.758
deposito's met vaste looptijd - intresten	35.196.654	138.817.822	74.132.387	479.604
overige deposito's				
deposito's van bijzondere aard	1.227.910.451	0	0	0
gereguleerde spaardeposito's	12.588.591.197			
deposito's gekoppeld aan hyp leningen	352.201.268			
depositobeschermingsregeling	0	0	0	4.900.154
– in schuldbewijzen belichaamde schulden inclusief kasbons				
kasbons	301.918.772	587.847.073	5.464.672.720	46.826.688
kasbons - intresten	82.806.089	171.827.577	665.582.252	2.181.975
obligaties	100.000.000	100.000.000	1.877.106.745	0
obligaties - intresten	27.431.520	53.138.641	311.469.742	0
– achtergestelde verplichtingen	0	28.450.392	527.756.583	100.000.000
achtergestelde verplichtingen - intresten	0	22.383.626	76.317.197	11.825.005
Derivaten gebruikt ter afdekking	17.728.131	53.184.394	243.041.006	148.848.229
Andere verplichtingen	0	15.257.502	0	0

De zichtdeposito's, deposito's van bijzondere aard en gereguleerde spaardeposito's werden voor deze rapportering onder het tijdsinterval < 3 maanden geklasseerd.

Onder de klasse "achtergestelde verplichtingen" is de in 2006 uitgegeven Tier 1 lening van nominaal 100 miljoen EUR terug te vinden. In bovenstaande tabel werd deze lening onder het tijdsinterval > 5 jaar opgenomen.

In september 2007 werd in het kader van het liquiditeitsbeheer een effectiseringstransactie uitgevoerd van 1,5 miljard EUR Nederlandse hypothecaire leningen die een NHG (Nationale Hypotheek Garantie) hebben (zie www.nhg.nl voor meer informatie i.v.m. deze garantie).

De leningen werden overgedragen aan Green Apple, een Special Purpose Vehicle (SPV). SPV Green Apple financierde de overname van de leningen door de uitgifte van effecten ter waarde van 1,5 miljard EUR. De bij deze verkoop ontvangen liquiditeiten worden (om het renterisico niet te verhogen) telkens wederbelegd op een gemiddelde termijn van 3 maanden.

In december 2008 werd in het kader van het liquiditeitsbeheer een tweede effectiseringstransactie uitgevoerd van 1,975 miljard EUR Nederlandse hypothecaire leningen die een NHG (Nationale Hypotheek Garantie) hebben. Alle door de SPV Green Apple (voor deze financiering) uitgegeven effecten werden echter aangekocht door de Vennootschap zelf. De bedoeling van deze transactie was om een grotere reserve aan ECB beleenbaar papier te hebben en dit door de omvorming van hypothecaire leningen d.m.v. een effectisering tot ECB eligible papier.

Meer informatie over de betrokken geëffectiseerde (maar terug in de consolidatie opgenomen) hypothecaire leningen en de door SPV Green Apple uitgegeven effecten is terug te vinden bij de toelichtingen 14.2 (leningen en vorderingen op andere cliënten) en 20.3 (in schuldbewijzen belichaamde schulden inclusief kasbons).

De belangrijke inspanningen die in de loop van 2008 in het kader van het liquiditeitsbeheer werden geleverd, zullen in 2009 een vervolg krijgen door een uitbreiding van de huidige scope naar de toepassing respectievelijk toetsing van het liquiditeitsbeheer aan de recent uitgegeven 17 "principles for sound liquidity risk management and supervision".

5.2. Kredietrisico

Kredietrisicobeheer

Het beheer van de kredietrisico's binnen de Bankpool worden geregeld door de beleidslijn kredietrisicobeheer. In dit kredietbeleid worden uitgangspunten, regels, richtlijnen en procedures geformuleerd voor het signaleren, meten, goedkeuren en rapporteren van het kredietrisico.

Het kredietrisico treedt op wanneer een klant of tegenpartij niet meer in staat is om aan zijn contractuele verplichtingen te voldoen. Dit kan het gevolg zijn van insolventie van een klant of tegenpartij. Dit risico ontstaat zowel bij de traditionele kredietverlening als bij beleggingsactiviteiten.

Bij de Bankpool ontstaat het kredietrisico bij verstrekken van woonkredieten in België en Nederland, consumentenkredieten en investeringskredieten in België en Nederland, investering in obligaties en kortlopende schuldinstrumenten, uitgegeven door overheden uit de Eurozone, asset/mortgage-backed securities of obligaties en kortlopende schuldinstrumenten uitgegeven door bedrijven en ten slotte interbankkredieten in euro met als tegenpartij een bank uit de OESO zone.

Alle segmenten van de Bankpool beschikken over adequate meetinstrumenten, richtlijnen en procedures om het kredietrisico te beheren, met inbegrip van een volledig onafhankelijk krediet goedkeuringsproces met vastgestelde limieten voor kredietwaardigheid en toezichtprocedures.

De Bankpool streeft algemeen een laag risicoprofiel na in haar kredietverlening. Deze strategische optie wordt ondermeer bevestigd in de kredietacceptatievoorwaarden en procedures van de Vennootschap en CBHK, waarvan bedongen zekerheidsstellingen (in hoofdzaak hypothecaire inschrijvingen op panden) één van de basismodaliteiten is, samen met de strategische focus op kredietverlening aan *retail* cliënteel.

Kredietrisico en Basel II kapitaalakkoord

De Bankpool heeft een jarenlange ervaring in het toekennen en beheren van hypothecaire kredieten, dit resulteert trouwens in een historiek van lage kredietverliezen.

Omwille van die ervaring en conform de Basel II vereisten heeft de Bankpool er dan ook voor gekozen om haar *retail* kredietverstrekking, behoudens niet-materiële uitzonderingen, op basis van interne ratings te laten plaatsvinden. Daarbij zal bij de kredietverstrekking aan iedere tegenpartij een rating worden toegekend. Deze ratings kunnen zowel intern als extern zijn. Hiertoe ontwikkelde de Vennootschap, voor zover van toepassing, zelf één of meer modellen.

Onderscheid wordt gemaakt tussen modellen voor PD (kans op wanbetaling) en LGD (verlies bij wanbetaling). Voor de *retail* kredietportefeuilles waarvoor gekozen wordt voor een intern ratingsysteem (IRB), werd telkens zowel een PD als een LGD model ontwikkeld.

In het PD model worden kredietdossiers ingedeeld in verschillende ratingklassen, afhankelijk van de via het model berekende falingskans. De indeling van de ratingklassen gebeurt op basis van variabelen met eraan verbonden modaliteiten, die zowel productkenmerken als kenmerken verbonden aan de ontleners betreffen. Iedere ratingklasse heeft een beneden- en bovengrens voor wat betreft het falingspercentage en krijgt een gemiddeld falingspercentage. De gefaalde dossiers worden in een aparte ratingklasse ondergebracht.

Ook de LGD-pooling gebeurt op basis van een aantal variabelen. Aan iedere LGD-pool wordt een gemiddeld LGD-percentages toegekend. Op die manier wordt ieder uitstaand krediet in portefeuille ondergebracht in een bepaalde LGD-pool en wordt aan dat krediet het gemiddelde LGD-percentages van die pool toegewezen.

Maandelijks wordt de totale *retail* kredietportefeuille aan de PD en LGD modellen aangeboden om er het kapitaalbeslag voor onverwachte verliezen uit af te leiden.

Vanaf 1 januari 2008 en *in concreto* vanaf rapporteringstoestand 31 maart 2008 werden de eigenvermogensvereisten gerapporteerd volgens de standaardmethode van Basel II.

Bijzondere waardeverminderingen

Op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen voor kredietverliezen worden aangelegd wanneer een krediet als gefaald beschouwd wordt, wat betekent dat er objectieve aanwijzingen zijn dat de Vennootschap niet alle verschuldigde bedragen in overeenstemming met de contractuele voorwaarden zal kunnen innen. Het bedrag van de bijzondere waardevermindering is het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

In concreto wordt een krediet als gefaald beschouwd wanneer een van de volgende gebeurtenissen heeft plaatsgevonden:

- de Vennootschap acht het onwaarschijnlijk dat de debiteur zijn kredietverplichtingen volledig kan nakomen zonder dat de Vennootschap zal moeten overgaan tot acties zoals het uitwinnen van zekerheden;
- de debiteur is meer dan 90 dagen achterstallig bij het nakomen van een materiële kredietverplichting.

Voor de kredieten die als gefaald worden beschouwd, wordt bijgevolg nagegaan of er (hierbij onder andere rekening houdend met de bekomen zekerheden) bijzondere waardeverminderingen dienen te worden aangelegd.

Naast de op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen worden er vanaf 2008 ook collectieve - op portefeuillebasis gebaseerde - waardeverminderingen in de vorm van een IBNR (*incurred but not reported*) voorziening aangelegd.

Een 'bestaande maar niet gerapporteerde' waardevermindering op leningen wordt verantwoord voor de vorderingen waarvoor geen bijzondere waardeverminderingen zijn aangelegd op individuele basis.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de achterstallige financiële activa "leningen en vorderingen op andere cliënten", waarvoor geen op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen zijn aangelegd. Ofwel werden deze leningen en vorderingen nog niet als gefaald beschouwd ofwel waren er voldoende waarborgen waardoor er geen op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen dienden te worden aangelegd.

Per 31/12/2007	<= 90 dagen	90 dagen < > 180 dagen	180 dagen < > 1 jaar	> 1 jaar
Consumentenkrediet	7.425.974	570.025	190.461	117.316
Hypothecaire leningen	2.063.560.073	110.032.074	72.809.839	188.971.964
Leningen op termijn	6.292.242	0	0	0
Zichtdeposito's / voorschotten	6.068.334	1.390.368	589.241	1.051.641
Overige kredietvorderingen	0	0	0	0
	2.083.346.623	111.992.467	73.589.541	190.140.921

Per 31/12/2008	<= 90 dagen	90 dagen < > 180 dagen	180 dagen < > 1 jaar	> 1 jaar
Consumentenkrediet	6.964.132	514.101	220.102	148.907
Hypothecaire leningen	1.851.128.412	95.222.568	76.307.150	200.379.078
Leningen op termijn	35.638.000	2.057.104	3.421.379	6.333.929
Zichtdeposito's / voorschotten	6.546.897	669.827	271.942	1.098.925
Overige kredietvorderingen	0	0	0	0
	1.900.277.441	98.463.600	80.220.573	207.960.839

In alle andere categorieën van financiële activa en de daarbinnen te onderscheiden aanwezige klassen zijn er geen achterstallen.

Op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen

Het volgende overzicht geeft de betrokken waarden van de financiële activacategorieën (en respectievelijke klassen) weer die op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen hebben ondergaan.

Per 31/12/2007	bruto boekwaarde van de in waarde verminderde activa	waardeverminderingen voor op individuele basis beoordeelde financiële activa
Voor verkoop beschikbare activa		
beleggingsfondsen	0	0
overige aandelen	0	0
Leningen en vorderingen		
consumentenkrediet	4.590.000	4.288.994
hypothecaire leningen	61.420.774	22.098.852
leningen op termijn	248.346	95.687
zichtdeposito's/voorschotten	16.599.397	15.372.055
overige kredietvorderingen	1.001.493	999.299
Totaal leningen en vorderingen	83.860.010	42.854.887
Algemeen totaal	83.860.010	42.854.887

Per 31/12/2008	bruto boekwaarde van de in waarde verminderde activa	waardeverminderingen voor op individuele basis beoordeelde financiële activa
Voor verkoop beschikbare activa		
beleggingsfondsen	2.631.868	1.105.953
overige aandelen	0	0
Leningen en vorderingen		
consumentenkrediet	4.458.928	4.115.933
hypothecaire leningen	62.267.294	26.638.948
leningen op termijn	635.099	557.107
zichtdeposito's/voorschotten	14.696.634	13.495.086
overige kredietvorderingen	892.188	890.095
Totaal leningen en vorderingen	82.950.143	45.697.169
Algemeen totaal	85.582.011	46.803.122

Per 31 december 2007 bedroeg het totaal aan op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen 42.854.887 EUR. Het volledige bedrag aan bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2007 had dus betrekking op de categorie "leningen en vorderingen op andere cliënten".

Per 31 december 2008 bedroeg het totaal aan op individuele basis bepaalde bijzondere waardeverminderingen 46.803.122 EUR. Het betrof hier 45.697.169 EUR bijzondere waardeverminderingen voor de categorie "leningen en vorderingen op andere cliënten" en een waardevermindering van 1.105.953 EUR voor de categorie "voor verkoop beschikbare activa".

De volgende tabellen geven de mutaties weer van de bijzondere waardeverminderingen van de boekjaren 2007 en 2008.

Mutatietabel 2007	beginsaldo 31/12/2006	aangroei via resultaat	afboeking vordering	eindsaldo 31/12/2007
Voor verkoop beschikbare activa				
beleggingsfondsen	0	0	0	0
overige aandelen	100.045	0	-100.045	0
Totaal voor verkoop beschikbare activa	100.045	0	-100.045	0
	beginsaldo 31/12/2006	aangroei via resultaat	vrijgave via resultaat	eindsaldo 31/12/2007
Leningen en vorderingen				
consumentenkrediet	4.821.574	930.173	-1.462.753	4.288.994
hypothecaire leningen	18.970.822	15.599.597	-12.471.567	22.098.852
leningen op termijn	59.433	95.687	-59.433	95.687
zichtdeposito's / voorschotten	15.120.990	6.185.404	-5.934.339	15.372.055
overige kredietvorderingen	989.844	94.719	-85.264	999.299
Totaal leningen en vorderingen	39.962.663	22.905.580	-20.013.356	42.854.887
Totaal waardeverminderingen	40.062.708	22.905.580	-20.113.401	42.854.887

Mutatietabel 2008	beginsaldo 31/12/2007	aangroei via resultaat	vrijgave via resultaat	eindsaldo 31/12/2008
Voor verkoop beschikbare activa				
beleggingsfondsen	0	1.105.953	0	1.105.953
overige aandelen	0	0	0	0
Totaal voor verkoop beschikbare activa	0	1.105.953	0	1.105.953
Leningen en vorderingen				
consumentenkrediet	4.288.994	1.223.948	-1.397.009	4.115.933
hypothecaire kredieten	22.098.852	19.792.854	-15.252.758	26.638.948
leningen op termijn	95.687	499.530	-38.110	557.107
zichtdeposito's / voorschotten	15.372.055	6.177.185	-8.054.154	13.495.086
overige kredietvorderingen	999.299	102.939	-212.143	890.095
Totaal leningen en vorderingen	42.854.887	27.796.456	-24.954.174	45.697.169
Totaal waardeverminderingen	42.854.887	28.902.409	-24.954.174	46.803.122

Een gedetailleerdere uitsplitsing naar klassen van de "voor verkoop beschikbare activa" is terug te vinden bij toelichting 13.

Op portefeuillebasis bepaalde bijzondere waardeverminderingen

De collectieve IBNR waardeverminderingen worden vanaf 2008 berekend en aangelegd voor alle kredietportefeuilles waarvoor in Basel II kredietrisicomodellen zijn uitgewerkt. Op basis van de PD (*probability of default*) worden de portefeuilles opgedeeld in risicoklassen. Voor elke risicoklasse wordt nagegaan wat de kans is dat een krediet in deze klasse binnen de 3 maanden in gebreke komt.

Onderstaande tabel geeft de EAD (exposure at default) en aangelegde collectieve bijzondere waardeverminderingen weer van 30/09/2008 en 31/12/2008.

Portefeuille	30/09/2008		31/12/2008	
	EAD	IBNR	EAD	IBNR
Aspa België	5.046.169.257	247.214	5.074.524.611	218.989
Nederland	10.568.883.331	509.043	8.509.674.688	424.606
Green Apple	1.481.015.140	20.510	3.439.399.445	66.228
CBHK	1.361.327.304	1.206.193	1.323.877.883	1.308.030
Totaal		1.982.960		2.017.853

Zekerheden

Bij het toestaan van hypothecaire leningen worden steeds persoonlijke of zakelijke zekerheden gevraagd. In het kader van het uitwinningbeleid komt het sporadisch voor dat bepaalde zekerheden verworven worden en op de balans terecht komen.

Voor deze zekerheden (*in casu* de panden waarop een hypothecaire inschrijving of volmacht gevestigd is) vonden in het verleden enkel herschattingen plaats indien de dossiers waaraan de zekerheden verbonden waren als gefaald (zie definitie van gefaald bij bovenstaande beschrijving van de bijzondere waardeverminderingen) beschouwd werden.

Mede naar aanleiding van de invoering van het nieuwe Basel II kapitaalakkoord werden in 2008 verdere stappen ondernomen om op een periodieke basis alle zakelijke zekerheden via een statistische methode te gaan herschatten.

De Bankpool heeft zelf ook zekerheden verstrekt op haar eigen financiële activa. In onderstaand overzicht zijn de redenen en boekwaarden terug te vinden van de betrokken activa (die allemaal gecatalogeerd zijn onder de "voor verkoop beschikbare activa").

Verstreckte zakelijke zekerheden		31/12/2007	31/12/2008
- voor bijkantoor Nederland	nominale waarde	40.000.000	0
	boekwaarde	40.959.344	0
- voor aangegane repo's	nominale waarde	705.990.000	0
	boekwaarde	759.227.601	0
- voor swaps	nominale waarde	0	190.439.000
	boekwaarde	0	218.198.223
	totaal boekwaarde	800.186.945	218.198.223

Uitwinningsbeleid

Indien alle andere middelen zijn uitgeoefend om een krediet in falend financieel af te handelen, wordt er (waar er een pand aanwezig is) overgegaan tot de openbare verkoop.

In 2008 waren er 31 openbare verkopen waarbij het saldo van de verkoop de vordering niet volledig dekte (t.o.v. 24 gelijkaardige openbare verkopen in 2007). Het totaal bedrag aan restschuld van deze 31 openbare verkopen bedroeg 1.559.463 EUR in 2008 (t.o.v. 701.880 EUR in 2007). De openbare verkopen die betrekking hebben op Nederlandse kredietdossiers met NHG garantie worden niet opgenomen in deze cijfers, vermits deze bijkomende Nederlandse Hypotheek Garantie in principe garant staat voor mogelijke restschulden.

In 2007 werd er in het kader van dit uitwinningsbeleid één pand voor 106.574 EUR aangekocht door de Vennootschap zelf. In 2008 werden twee panden voor 213.790 EUR aangekocht. De panden zijn terug te vinden onder de post "vastgoedbeleggingen" (zie toelichting 16).

De conservatieve kredietpolitiek en het strikte omkaderingsbeleid hadden tot gevolg dat de kredietverliezen binnen de diverse activiteitsdomeinen van de Vennootschap laag waren in de voorbije jaren.

Uitstaand kredietrisico

Het uitstaande kredietrisico (maximale blootstelling (exposure) aan kredietrisico) van de financiële instrumenten van de Vennootschap (exclusief zekerheidstellingen en andere kredietverbeteringen) per 31 december kan als volgt worden gepresenteerd:

Exposure Basel II	exposure 31/12/2007	exposure 31/12/2008
Centrale overheden of centrale banken	2.299.173.907	2.901.010.578
Multilaterale ontwikkelingsbanken	24.093.984	90.149.792
Instellingen	7.648.206.980	7.075.879.007
Ondernemingen	164.552.076	167.326.146
Retailcliënteel	129.048.005	125.323.336
Gedekt door onroerend goed	17.568.250.124	18.796.161.468
Achterstallige risicoposities	237.594.786	196.431.956
Instellingen voor collectieve belegging	12.519.826	9.181.699
Overige posten	250.703.745	207.272.606
Subtotaal Basel II categorieën	28.334.143.433	29.568.736.588
Effectiseringsposities	690.379.515	564.767.581
Totaal exposure kredietrisico	29.024.522.948	30.133.504.169

Bovenstaande detailinformatie is afkomstig van de eigenvermogensrapporteringen onder het kapitaalakkoord Basel II waarbij er gebruik gemaakt wordt van de standaardbenadering.

De uitsplitsing in de Basel II exposure categorieën per 31/12/2007 zijn afkomstig uit een interne parallelle rapportering (gebaseerd op de wettelijke Basel I rapportering van 31/12/2007) en de indeling in exposure categorieën van 31/12/2008 zijn afkomstig uit de aan de toezichthouder gerapporteerde tabellen.

Concentratie van kredietrisico

Concentratie kan bestaan uit verschillende elementen: concentratie in kredietverlening aan een individuele tegenpartij of een groep van onderling gerelateerde tegenpartijen (single name concentratie of wederpartijconcentratie); concentratie in kredietverlening via een ongelijkmatige verdeling over sectoren of landen/regio's (sectorconcentratie); dit laatste risico kan ontstaan wegens significante risicoposities op groepen van tegenpartijen waarvan de kans op wanbetaling gedreven wordt door gemeenschappelijke onderliggende factoren.

Onderstaande tabel geeft de concentraties weer per type van lening of vordering van de categorie "leningen en vorderingen op andere cliënten".

	2007	%	2008	%
consumentenkrediet	86.645.935	0,47%	86.768.857	0,45%
hypothecaire leningen	18.420.986.515	99,21%	18.871.126.577	98,59%
leningen op termijn	38.764.695	0,21%	164.385.504	0,86%
zichtdeposito's/voorschotten	20.399.130	0,11%	18.655.799	0,10%
overige kredietvorderingen	2.194	0,00%	2.092	0,00%
	18.566.798.469	100,00%	19.140.938.829	100,00%
waarvan hypothecaire leningen				
– toegestaan in België	6.516.391.239	35,38%	6.773.196.097	35,89%
– toegestaan in Nederland	11.903.975.249	64,62%	12.097.292.583	64,11%
– toegestaan in Duitsland	620.027	0,00%	637.897	0,00%
	18.420.986.515	100,00%	18.871.126.577	100,00%

Mogelijke concentratierisico's die resulteren uit de aanwezigheid in slechts 2 hypotheekmarkten worden getemperd door een beperking van het kredietrisico per individueel dossier, evenals een strikte opvolging van de evoluties in de Nederlandse en Belgische hypotheek- en residentiële vastgoedmarkten.

Hiernaast wordt er ook gezorgd voor een spreiding van de risico's door een groot aantal leningen voor een beperkt bedrag, gespreid over België en Nederland (ook regionaal) toe te staan. Door de spreiding in de tijd van de kredietverlening (iedere week/maand worden er wel kredieten toegestaan) worden de risico's getemperd (in zowel hoog als laagconjunctuur worden immers kredieten toegestaan).

Tenslotte kan 'effectisering' naast een funding en liquiditeitstool ook aangewend worden om het risicovolume van de kredieten en dus de mate van concentratie te sturen (de twee uitgevoerde effectiseringstransacties hadden beide betrekking op de Nederlandse hypotheekkredieten).

De basis voor de kwantitatieve beoordeling vormt de analyse van de samenstelling van de portefeuille (balans) naar economische sectoren (overheden – openbare besturen, kredietinstellingen, overige leningen waaronder bedrijfsobligaties, hypothecaire kredietverlening, andere *retail*kredietverlening) en landen.

De Vennootschap classificeert de volledige beleggingsportefeuille als 'voor verkoop beschikbaar financiële activa'. Het voornaamste deel van de beleggingsportefeuille bestond per 31 december 2007 uit obligaties van openbare besturen (58,34 % in 2007 t.o.v. 31,99% in 2008) maar per 31 december 2008 vertegenwoordigden de obligaties uitgegeven door kredietinstellingen 61,57% van de totale beleggingsportefeuille (t.o.v. 21,14 % in 2007).

	2007		2008	
	boekwaarden	procentuele verdeling	boekwaarden	procentuele verdeling
Vastrentende effecten				
- openbare besturen	1.956.487.756	58,35%	2.583.524.681	31,99%
- kredietinstellingen	708.671.145	21,13%	4.972.421.135	61,57%
- overige leningen	675.209.578	20,14%	510.358.327	6,32%
Niet-vastrentende effecten				
- beleggingsfondsen	12.655.415	0,38%	9.231.139	0,12%
- overige aandelen	0	0,00%	0	0,00%
	3.353.023.894	100,00%	8.075.535.282	100,00%

Een beleidslijn financieel risico bepaalt dat er enkel in bedrijfsobligaties mag belegd worden (terug te vinden bij de overige leningen), indien de rating van deze obligaties AA of hoger zijn en indien deze vrij verhandelbaar zijn. De betrokken ratings worden stelselmatig opgevolgd. Indien (na de aankoop) de rating van een obligatie daalt onder deze AA rating, wordt de betrokken obligatie opnieuw individueel besproken en opgevolgd in het ALCO.

Bij toelichting 13 is meer informatie terug te vinden i.v.m. de geografische herkomst en restlooptijden van de AFS effecten.

5.3. Operationeel risico

Operationeel risicobeleid

Alle ondernemingen hebben, ongeacht de aard van de activiteiten, te maken met operationeel risico door de inherente onzekerheid van hun operationele activiteiten. Dit operationele risico wordt veroorzaakt door externe factoren of niet beheerste interne factoren. Binnen het operationele risico wordt onderscheid gemaakt tussen het event risico en het bedrijfsrisico.

Het event risico betreft het risico van verliezen door een eenmalige gebeurtenis, zoals een systeemfout, een vergissing, fraude, een misdrijf, een rechtzaak of schade aan gebouwen of uitrusting. Het bedrijfsrisico betreft het risico van verliezen als gevolg van gebeurtenissen die schade kunnen opleveren voor een bedrijfsactiviteit of door de bedrijfseconomische omgeving, zoals wijzigingen in de concurrentieverhoudingen of juridische of fiscale veranderingen.

Het stelselmatig verder geactualiseerde beleid inzake het operationeel risico zet een structuur en een organisatie uit (inclusief rollen en verantwoordelijkheden) op het niveau van de Argenta Groep. Het definieert eveneens de rapporteringslijnen van de verschillende dochtervennootschappen. Deze dochtervennootschappen blijven evenwel verantwoordelijk voor het beheer van hun eigen operationeel risico.

Het risicodepartement van de Argenta Groep verzekert dat elke dochtervennootschap het operationeel risico beheert op een gelijkvormige manier en dat elke dochtervennootschap elk risico beheert dat een impact zou kunnen hebben op de business of op andere dochterondernemingen binnen de Groep Argenta.

Elke dochtervennootschap heeft medewerkers, die elke gebeurtenis met betrekking tot het operationeel risico dienen te rapporteren aan het risicodepartement van de Argenta Groep. Het registreren van verliezen en incidenten in een gemeenschappelijke gegevensbank moet leiden tot corrigerende acties waar dat nodig is, en tot een adequate opvolging van deze acties.

Business continuity management

De aansturing en het beheer van de business continuïteitsmaatregelen (BCM) is afgestemd op de relevante wet- en regelgeving.

In de BCM-organisatie zijn de verantwoordelijkheden voor de invulling en het onderhouden van de continuïteitsplannen vastgelegd. Ook de activering en rollen van de diverse teams in het geval van een crisis zijn beschreven.

Informatiebeveiliging

Informatie kan in veel vormen voorkomen. Het kan afgedrukt of geschreven zijn op papier, elektronisch opgeslagen zijn, per post of via elektronische media worden verzonden, getoond worden in films of de gesproken vorm aannemen. Welke vorm de informatie ook heeft, of op welke manier ze ook wordt gedeeld of verzonden, ze dient altijd passend beveiligd te zijn.

Informatiebeveiliging wordt bereikt door een passende verzameling beveiligingsmaatregelen in te zetten, bijvoorbeeld beleid, gedragsregels, procedures, organisatiestructuren en hard- en softwareconfiguratie.

De Argenta Groep heeft een gestructureerde aanpak voor informatiebeveiliging neergezet. In de beleidslijn informatiebeveiliging wordt zowel het kader als de organisatie en de verantwoordelijkheden voor de implementatie van het beleid opgenomen als de verplichte veiligheidsrichtlijnen.

Operationeel risico en Basel II kapitaalakkoord

In eerste instantie heeft de Vennootschap vanaf 1 januari 2008 de BIA (*Basic Indicator Approach* - benadering) gebruikt bij het berekenen van de vereiste voor het operationeel risico.

Per einde december 2007 had de Vennootschap een TSA (*The Standard Approach*) informatiedossier voor operationeel risico ingediend bij de toezichthouder CBFA.

Hieropvolgend is de Vennootschap vanaf 01/07/2008 de standaardbenadering (TSA) effectief gaan gebruiken voor de berekening van de vereiste voor het operationeel risico.

Een volgend streefdoel, namelijk de uitwerking van de AMA (*Advanced Measurement Approach*) omkadering, ondersteunt het management in zijn streven naar een gezond en performant operationeel risicobeheer. Dit streven geldt voor de ganse Argenta Groep, vandaar dat eenzelfde methodiek wordt toegepast voor zowel de Bankpool als voor de Verzekeringspool (i.e. Aras en haar dochterondernemingen).

6. Solvabiliteit en kapitaalbeheer

6.1. Kapitaalbeheer

Een doelstelling van het risicomanagement van de Argenta Groep is dat er een optimale kapitaalstructuur en een risicobeheersing aanwezig is gelijkaardig aan het niveau van de belangrijkste marktspelers en waarbij blijvend voldaan wordt aan de wettelijke eigenvermogensvereisten.

De uitvoering van het businessplan waarbij steeds voldoende kapitaal voorhanden moet zijn om de vooropgestelde groei te kunnen volgen, staat hierbij centraal.

De Vennootschap heeft steeds een politiek van autofinanciering gevolgd en wenst dit in de toekomst te blijven doen.

Om een kapitaalniveau te behouden dat voldoende ruimte laat om te groeien en om de financiële en operationele risico's te kunnen dragen, beoogt de Vennootschap de mogelijke noden aan kapitaal te kunnen voldoen met (a) gereserveerde winst (b) kapitaalverhogingen (c) hybride Tier 1 uitgiftes (conform de in 2006 uitgegeven Tier 1 lening) en (d) achtergestelde leningen (tier 2).

Aanvullend kan bijvoorbeeld beslist worden de balans te verlichten door middel van effectiseringen van een deel van de portefeuilles kredieten aan particulieren.

Samenstelling gereguleerd nuttig eigen vermogen	Basel I	Basel II simulatie	Basel II
	31/12/2007	31/12/2007	31/12/2008
Eigen vermogen sensu stricto	708.903.255	708.903.255	776.695.206
Totaal aanvullende bestanddelen	369.488.785	369.488.785	359.149.848
– eerste deel aanvullende bestanddelen	15.037.157	15.037.157	14.573.396
– achtergestelde leningen	354.451.628	354.451.628	344.576.452
Totaal af te trekken posten	-18.536.028	-18.536.028	0
Totaal nuttig eigen vermogen	1.059.856.012	1.059.856.012	1.135.845.054
Aanpassing t.g.v. opname first loss (*)		18.536.028	0
Totaal nuttig eigen vermogen voor de dekking van de eigenvermogensvereisten		1.078.392.040	1.135.845.054

* Het totaal van de af te trekken posten (18.536.028 EUR per 31/12/2007) bestond uit de tranches met de laagste ratings van een CDS (synthetische effectisering) die de Vennootschap had afgesloten in 2004 (zie toelichting 24). Conform de toen van toepassing zijnde Basel I eigenvermogensreglementering diende het bedrag van deze tranches afgetrokken te worden bij de berekening van het eigen vermogen. Bij de Basel II simulatie werd dit bedrag terug bij het nuttig eigen vermogen gevoegd omdat de *first loss* effecten in het risicovolume werden opgenomen op basis van de extern toegekende ratings.

Door de Vennootschap werd de optie om de CDS stop te zetten op 4 december 2007 uitgeoefend, waardoor de CDS in februari 2008 beëindigd werd.

ICAAP en economisch kapitaal

Het financiële risicobeleid van de Vennootschap dient naast de eigen managementskeuzen rekening houden met de prudentiële "*Internal Capital Adequacy Assessment Policy*" (ICAAP).

Het ICAAP is een proces dat binnen het *internal governance* van de Vennootschap moet zeker stellen dat het bestuur en de leiding:

- de risico's van de groep correct identificeert en meet;
- voldoende kapitaal aanhoudt in verhouding tot de gelopen risico's;
- gebruik maakt van professionele risicobeheerssystemen en deze verder ontwikkelt.

Dit houdt in dat in alle omstandigheden (stressscenario's) en met voldoende graad van zekerheid de eigenvermogensvereisten van de Bankpool, en al haar geledingen, worden gerespecteerd. Dit wordt uitgedrukt door het economisch kapitaal waarbij rekening wordt gehouden met de verschillende risico's. Dit economisch kapitaal zal een van de belangrijkste pijlers worden van het toekomstige beleid.

In de loop van 2008 werd een gedetailleerde beleidslijn "ICAAP" (conform de beschrijvingen in de CBFA circulaire PPB-2007-15-CPB-CPA) opgesteld. De algemene risicoappetijt van de aandeelhouders werd hierbij vertaald worden naar doelstellingen inzake het kapitaalniveau, de gewenste samenstelling van het kapitaal en de spreiding van het kapitaal binnen de Bankpool. Onderstaande paragrafen geven de belangrijkste elementen van de vermelde beleidslijn weer.

De dynamische groei van de financiële markten en het stijgende gebruik van complexere bankproducten hebben grote veranderingen teweeg gebracht in de business omgeving van de Vennootschap. Deze uitdagingen vereisen competente mensen en adequate processen en systemen voor de beperking en doelgerichte controle van de risicopositie van de Vennootschap.

Naast het beschrijven van methodes voor de berekening van de regulatoire kapitaalvereisten (kwantitatieve vereisten) legt het Basel II akkoord verhoogde nadruk op risicomanagement en geïntegreerd groepswijd management (kwalitatieve vereisten). De Vennootschap wordt verplicht om adequate procedures en systemen te implementeren met het oog op het verzekeren van haar kapitaaltoereikendheid op lange termijn met in achtneming van alle materiële risico's.

De ICAAP-richtlijnen vormen het absolute vertrekpunt en basisfilosofie bij de implementatie van het beleid van de Vennootschap. De concrete invulling, m.a.w. de selectie en adequaatheid van de methodes, wordt volledig uitgewerkt in lijn met de complexiteit (of eerder eenvoud) en schaalgrootte van de Vennootschap. De complexiteit of eerder eenvoud van de Vennootschap is een belangrijk punt en wordt nadrukkelijk behandeld in een hoofdstuk over de proportionaliteitsprincipes.

Het doel van deze ICAAP-beleidslijn is om enerzijds te beschikken over een interne zeer transparante beleidslijn inzake kapitaalbeheer en om anderzijds een wederzijds begrip te ontwikkelen tussen het management van de Vennootschap en de toezichthouder(s) met betrekking tot de praktische ICAAP-implementatie.

6.2. Regelgeving en solvabiliteit

Als financiële instelling is de Vennootschap onderworpen aan prudentieel toezicht. In België is de Vennootschap onderworpen aan het toezicht van de Belgische Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (CBFA). Het bijkantoor in Nederland is zowel onderworpen aan het toezicht van de CBFA als aan dat van De Nederlandsche Bank (DNB). De bankdochter ABL ten slotte is onderworpen aan het toezicht van de *Commission de Surveillance du Secteur Financier* (CSSF).

Alle entiteiten van de Bankpool dienen te voldoen aan de richtlijnen van de diverse toezichthoudende instellingen in de landen waar zij actief zijn. Volgens deze richtlijnen moeten financiële instellingen een minimaal eigen vermogen aanhouden ten opzichte van de kredietverplichtingen binnen en buiten de balans.

De kredietverplichtingen worden gewogen naar de daarin gelegen risico's (risicogewogen verplichtingen). Voor het totale eigen vermogen geldt een minimum van 8% van de totale risicogewogen verplichtingen.

Het totaal gereguleerd nuttig eigen vermogen is gestegen van 1.059.856.012 EUR in 2007 tot 1.135.845.054 EUR in 2008. Deze stijging is mede te verklaren door de toevoeging aan de reserves van de winst (minus het geplande dividend van 20 miljoen EUR) van het boekjaar en de volledige benutting van de in 2006 geplaatste Tier 1 lening van 100 miljoen EUR en de andere achtergestelde leningen.

In onderstaand overzicht is de toetsing van de belangrijkste vereisten terug te vinden, berekend volgens de respectievelijke van toepassing zijnde Basel regelgeving.

Samenstelling reglementair eigen vermogen	31/12/2007	31/12/2007	31/12/2008
	Basel I	simulatie Basel II	Basel II
Totaal van het nuttig eigen vermogen voor de dekking van de eigenvermogensvereisten	1.059.856.012	1.078.392.040	1.135.845.054
Vereiste op basis van de vaste activa	35.858.873	35.858.873	39.496.401
Algemene solvabiliteitscoëfficiënt	583.365.480	583.365.480	600.454.383
Vereiste op basis van - de kredietrisico's - het operationeel risico	673.043.639 0	556.960.284 38.945.946	557.623.335 31.156.757
Totale vereiste	673.043.639	595.906.230	588.780.092
Cooke ratio	12,60	14,48	15,43

De tabel toont de gerapporteerde cijfers volgens Basel I per ultimo 2007, vervolgens een simulatie voor Basel II per ultimo 2007 en tenslotte de gerapporteerde cijfers Basel II per ultimo 2008.

De berekeningen per 31/12/2008 houden dus rekening met de specifieke Basel II-regels voor de berekening van gewogen risico's (hierbij gebruik makend van de standaardmethode STA) en de toevoeging van een vereiste voor het operationele risico.

De Cooke ratio van 15,43% per 31/12/2008 wordt bekomen door het nuttig eigen vermogen (1.135.845.054 EUR per 31/12/2008) te delen door het in de Basel II berekeningsmodules bekomen gewogen risicovolume (7.359.751.152 EUR per 31/12/2008).

De wijziging van de vereisten op basis van de kredietrisico's (zeer beperkte stijging van 556.960.284 EUR (simulatie volgens Basel II) per 31/12/2007 naar 557.623.335 EUR per 31/12/2008) is ondermeer een weerspiegeling van (a) de gestegen exposure op centrale overheden of centrale banken met bijna uitsluitend een wegingspercentage van 0% (b) de lagere vereisten bij de categorie (krediet) instellingen en (c) de lagere vereisten voor de effectiseringsposities. Het is ook de weerspiegeling van de toenemende focus van de Vennootschap op risicolozere (overheids)beleggingen naar aanleiding van de financiële turbulenties in het laatste half jaar van 2008.

Onderstaande tabel geeft de berekende vereisten voor het kredietrisico per STA categorie weer.

Eigenvermogensvereisten per categorie	31/12/2007	31/12/2008
	simulatie	Basel II
Totaal standaardbenadering	556.960.284	557.623.335
STA categorieën van risicoposities	529.316.687	548.317.550
Centrale overheden en centrale banken	0	174.928
Instellingen	140.204.814	133.275.908
Ondernemingen	4.036.214	2.922.634
Retailcliënteel	6.848.952	6.710.925
Gedekt door onroerend goed	351.161.174	381.796.462
Achterstallige risicoposities	15.216.200	14.178.763
Instellingen voor collectieve belegging	1.001.586	734.536
Overige posten	10.847.747	8.523.394
Effectiseringsposities STA	27.643.597	9.305.785

In 2007 en 2008 was het totaal gereguleerd nuttig eigen vermogen steeds groter dan elk van de drie vermelde vereisten, zodat de Vennootschap volledig voldeed aan alle eigenvermogensvereisten.

7. Bezoldiging van de bestuurders

In het kader van de *Corporate Governance* worden hierbij de samenstelling van de raden van bestuur en de betaalde vergoedingen aan de betrokken bestuurders weergegeven.

7.1. Samenstelling van de raden van bestuur

De raden van bestuur van de andere vennootschappen van de Argenta Groep zijn structureel op een vergelijkbare wijze samengesteld.

Zij omvatten steeds:

- de leden van het directiecomité van de betrokken vennootschap (de **uitvoerende bestuurders**);
- een aantal onafhankelijke bestuurders;
- een aantal bestuurders die de familiale aandeelhouder vertegenwoordigen (samen met de onafhankelijke bestuurders, de **niet-uitvoerende bestuurders**).

De voorzitter wordt gekozen uit de bestuurders die de familiale aandeelhouder vertegenwoordigen.

Het aantal bestuurders dient voor iedere raad van bestuur bij voorkeur niet groter te zijn dan vijftien.

De mandaten van de bestuurders hebben in beginsel een duurtijd van drie jaar.

Voor bestuurders geldt een leeftijdsgrens als volgt:

- uitvoerende bestuurders zijn van rechtswege ontslagnemend wanneer zij de volle leeftijd van 65 jaar bereiken;
- niet-uitvoerende bestuurders zijn van rechtswege ontslagnemend wanneer zij de volle leeftijd van 70 jaar bereiken;

De raad kan in individuele gevallen afwijkingen op deze regel toestaan.

De raden van bestuur zijn zo samengesteld dat geen van de drie erin te onderscheiden groepen (de bestuurders die de familiale aandeelhouder vertegenwoordigen, de onafhankelijke bestuurders en de bestuurders-leden van het directiecomité) de meerderheid hebben.

Anderzijds wordt de meerderheid in de raden van bestuur steeds gevormd door niet-uitvoerende bestuurders.

7.2. Bedrag van de vergoedingen van de niet-uitvoerende bestuurders

Bezoldigingsbeleid

De bezoldiging van de niet-uitvoerende bestuursleden wordt vastgesteld door de algemene vergadering van aandeelhouders op basis van een voorstel van de raad van bestuur.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging wordt voor niet-uitvoerende bestuursleden vastgesteld in lijn met hun algemene en de specifieke verantwoordelijkheden.

Niet-uitvoerende bestuursleden ontvangen geen jaarlijkse bonussen of aandelenopties en bouwen geen pensioenrechten op. Niet-uitvoerende bestuursleden hebben geen recht op enige beëindigingsvergoeding.

Bezoldiging van de niet-uitvoerende bestuurders die de familiale aandeelhouder vertegenwoordigen

Op 1 september 2008 trad J.N. Cerfontaine bvba, vast vertegenwoordigd door de heer Jan Cerfontaine, toe tot de raad van bestuur van de Vennootschap.

De bestuursmandaten van de heer Karel Van Rompuy, Advaro bvba, Raco nv en J.N. Cerfontaine bvba bij de Vennootschap zijn onbezoldigd. Zij worden desgevallend bezoldigd door de overkoepelende holding BVg.

Bezoldiging van de onafhankelijke bestuurders

De bezoldiging van de niet-uitvoerende bestuursleden omvat een vaste basisvergoeding voor het lidmaatschap van de raad van bestuur. Voor de aanwezigheid op en deelname aan de bijeenkomsten van de raad, worden geen presentiegelden voorzien. Daarnaast genieten de niet-uitvoerende bestuurders, indien zij lid zijn van het auditcomité, van een vergoeding van 1.120 EUR voor iedere bijeenkomst van het auditcomité waaraan zij hebben deelgenomen. De voorzitter van het auditcomité geniet een vergoeding van 1.500 EUR voor iedere bijeenkomst waaraan hij heeft deelgenomen.

Gedurende het jaar 2008 hebben de onafhankelijke bestuursleden een totale bezoldiging ontvangen van 81.120 EUR (80.768 EUR in 2007). Dit bedrag omvat zowel de vaste basisvergoeding voor het lidmaatschap van de raad van bestuur als de vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen van het auditcomité.

Details van de bezoldigingen van 2008 worden weergegeven in onderstaande tabel.

Niet-uitvoerende bestuurders	vaste vertegenwoordiger	functie	2007	2008
J.N. Cerfontaine bvba	Cerfontaine J.	Voorzitter	0	0
Advaro bvba	Van Rompuy D.	bestuurder	0	0
Dejomo bvba	De Jonghe F.	bestuurder	21.210	20.090
Eersbeke cva	De Smet M.	bestuurder	21.210	20.090
Parus Beheer bvba	Van Keirsbilck J.P.	bestuurder	21.970	20.850
Raco nv	Van Rompuy B.	bestuurder	0	0
Ter Lande Invest nv	Van Pottelberge W.	bestuurder	16.378	20.090
Van Rompuy K.		bestuurder	0	0
Totaal			80.768	81.120

7.3. Bedrag van de vergoedingen van de uitvoerende bestuurders

Bezoldigingsbeleid

De vergoeding die aan de uitvoerende bestuurders - leden van het directiecomité - wordt toegekend, wordt bepaald op basis van de gepresteerde uren (het aantal uren wordt vermenigvuldigd met een voorafbepaalde uurvergoeding).

De leden genieten maandelijkse voorschotten. Op het einde van het boekjaar wordt een afrekening gemaakt op basis van de werkelijk gepresteerde uren. Voor de totale individuele vergoeding bestaat een maximumplafond. Als lid van de raad van bestuur ontvangen ze geen zitpenningen, noch een vaste vergoeding.

De leden van het directiecomité sluiten verplicht aan bij twee groepspolissen (aanvullend pensioen en invaliditeit), waarvan de premies worden betaald door de Vennootschap, doch verrekend worden met de hen toekomende vergoeding.

Bij het beëindigen van het mandaat als lid van het directiecomité, anders dan door pensionering, wordt – uitgezonderd bij eigen ontslagname of ontslag wegens zwaarwichtige redenen – een vergoeding uitgekeerd die bepaald werd bij het begin van het mandaat en in principe gelijk is aan een vergoeding van twee jaar.

Bezoldiging van de uitvoerende bestuurders

De bezoldiging van de voorzitter van het directiecomité, die ook uitvoerend bestuurder is, houdt enkel en alleen verband met deze functie.

Het basissalaris van de voorzitter van het directiecomité, de heer Léon Heymans, bedroeg 326.581,76 EUR. Vorig jaar bedroeg dit basissalaris 199.353,77 EUR voor de laatste 7 maanden van dat jaar. De eerste vijf maanden van dat jaar werd de heer Léon Heymans nog betaald door de overkoepelende holding BVg.

De bijdrage voor het aanvullend pensioen en invaliditeit bedroeg 23.418,24 EUR (13.240,43 EUR in 2007 voor de laatste 7 maanden van dat jaar).

In de loop van 2008 vonden er geen wijzigingen plaats in het directiecomité.

In 2008 bedroeg de totale directe bezoldiging voor de directieleden (exclusief deze van de voorzitter van het directiecomité) die gedurende het gehele jaar 2008 lid waren van het directiecomité 1.206.730,58 EUR (1.111.374,30 EUR in 2007).

De bijdrage voor het aanvullend pensioen en invaliditeit bedroeg 77.337,84 EUR in 2008 (71.085 EUR in 2007).

Er werden in 2008 (vermits er geen wijzigingen waren) geen opzegvergoedingen uitbetaald (495.492 EUR in 2007).

Onderstaand overzicht geeft de samenstelling van de raden van bestuur van de vennootschappen uit de Bankpool weer per 24 april 2009.

RADEN VAN BESTUUR

	ASPA	ABL	CBHK
Voorzitter:			
J.N. Cerfontaine bvba (1)			
De Moor M.			
Van Guyse F.			
Leden:			
Advaro bvba (2)			
De Haes G.			
De Moor M.			
Eersbeke cva (3)			
Heymans L.			
Nijs J.			
Parus Beheer bvba (4)			
Raco nv (5)			
Stevens J.			
Ter Lande Invest nv (6)			
Van Dessel D.			
Van Guyse F.			
Van Rompuy K.			

(1) met als vaste vertegenwoordiger Cerfontaine J. (2) met als vaste vertegenwoordiger Van Rompuy D. (3) met als vaste vertegenwoordiger De Smet M., zetelend als onafhankelijk lid (4) met als vaste vertegenwoordiger Van Keirsbilck J.P., zetelend als onafhankelijk lid (5) met als vaste vertegenwoordiger Van Rompuy B. (6) met als vaste vertegenwoordiger Van Pottelberge W., zetelend als onafhankelijk lid.

8. Vergoeding van de commissaris

De controle op de financiële toestand en op de jaarrekening van de Vennootschap is opgedragen aan de commissaris Deloitte Bedrijfsrevisoren BV o.v.v.e. CVBA vertegenwoordigd door de heer Jurgen Kesselaers.

De door Deloitte ontvangen vergoedingen voor de jaren 2007 en 2008 kunnen worden onderverdeeld (conform art. 134 van het wetboek Vennootschappen) naar:

- vergoedingen voor controleopdrachten: hieronder zijn begrepen de vergoedingen voor het controleren van de statutaire en geconsolideerde jaarrekening(en) evenals overige rapporteringen (269.588 EUR in 2008 en 333.408 EUR in 2007).

- vergoedingen voor andere opdrachten:

196.643 EUR in 2007 met betrekking tot de IFRS rapportering en de controlewerkzaamheden met betrekking tot een effectiseringsoperatie (effectisering van een portefeuille Nederlandse hypothecaire kredieten).

241.476 EUR in 2008 met betrekking tot de IFRS rapportering (uitbouw *hedge accounting*), Basel II pijler I & II werkzaamheden en de controles met betrekking tot een tweede effectiseringsoperatie

9. Transacties met verbonden partijen

De Vennootschap gaat bij haar bedrijfsvoering regelmatig transacties aan met verbonden partijen. De transacties hebben voornamelijk betrekking op leningen, deposito's en verzekeringscontracten en worden uitgevoerd tegen de commerciële en marktcondities die gehanteerd worden voor niet verbonden partijen. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de financiële reikwijdte van de activiteiten die werden aangegaan met de verbonden partijen.

Balansposten met verbonden partijen per 31 december 2007.

Balans	moeder- maatschappij	managers op sleutelposities	andere verbonden partijen
Activa: leningen en voorschotten			
Zichtdeposito's	16.460	0	3.926.258
Leningen op termijn	15.454.014	0	1.003.723
Consumentenkredieten	0	0	146.320
Hypothecaire leningen	0	131.267	433.039
Overige vorderingen	0	0	43.049.460
Totaal activa	15.470.474	131.267	48.558.800
Verplichtingen: deposito's			
Deposito's	2.299.552	546.934	322.720.049
Andere leningen	0	0	0
Andere financiële verplichtingen	0	0	0
In schuldbewijzen belichaamde schulden	0	27.500	546.378.260
Achtergestelde verplichtingen	0	0	140.000.000
Andere verplichtingen	428.113	0	21.060.376
Totaal verplichtingen	2.727.665	574.434	1.030.158.686
Door de groep verstrekte garanties	0	0	565.104.445
Door de groep ontvangen garanties	550.047.100	0	0

Verrichtingen in de resultatenrekening voor het boekjaar eindigend per 31 december 2007.

Winst- en verliesrekening	moeder- maatschappij	managers op sleutelposities	andere verbonden partijen
Lasten			
Rentelasten	295.576	11.478	39.098.595
Honoraria en provisies	0	0	169.151
Verzekeringspremies	0	0	1.170.431
Verrichten van diensten	0	0	37.806.374
Overige	4.741.820	0	1.279.174
Totaal van de lasten	5.037.396	11.478	79.523.725
Baten			
Rentebaten	1.150	5.420	1.866.419
Honoraria en provisies	0	0	1.480.304
Dividenden	0	0	0
Overige	20.840	0	8.707.998
Totaal van de baten	21.990	5.420	12.054.722

Balansposten met verbonden partijen per 31 december 2008.

Balans	moeder- maatschappij	managers op sleutelposities	andere verbonden partijen
Activa: leningen en voorschotten			
Zichtdeposito's	738	0	62.660
Leningen op termijn	0	0	0
Consumentenkredieten	0	0	98.304
Hypothecaire leningen	0	125.137	289.683
Overige vorderingen	1.471	0	41.658.239
Totaal activa	2.209	125.137	42.108.886
Verplichtingen: deposito's			
Deposito's	3.188.239	300.464	180.368.018
Andere leningen	0	0	0
Andere financiële verplichtingen	0	0	0
In schuldbewijzen belichaamde schulden	0	0	345.856.968
Achtergestelde verplichtingen	0	0	80.000.000
Andere verplichtingen	705.086	0	12.086.330
Totaal verplichtingen	3.893.325	300.464	618.311.315
Door de groep verstrekte garanties	0	0	305.102.995
Door de groep ontvangen garanties	400.047.100	0	0

Verrichtingen in de resultatenrekening voor het boekjaar eindigend per 31 december 2008.

Winst- en verliesrekening	moeder- maatschappij	managers op sleutelposities	andere verbonden partijen
Lasten			
Rentelasten	160.071	11.428	29.497.827
Honoraria en provisies	0	0	145.151
Verzekeringspremies	0	0	1.404.809
Verrichten van diensten	0	0	37.018.953
Overige	4.982.224	0	400.798
Totaal van de lasten	5.142.295	11.428	68.467.538
Baten			
Rentebaten	58.595	5.221	1.678.162
Honoraria en provisies	0	0	275.119
Dividenden	0	0	0
Overige	0	0	11.430.115
Totaal van de baten	58.595	5.221	13.383.396

De Bankpool heeft in 2007 voor 550.047.100 EUR waarborgen ontvangen waarvan 550 miljoen EUR betrekking had op een waarborgstelling voor ABL door moedermaatschappij BVg. In 2008 waren er nog waarborgen van 400.047.100 EUR waarvan 400 miljoen EUR betrekking heeft op een waarborgstelling voor ABL door moedermaatschappij BVg.

De door de groep verstrekte waarborgen bedroegen 565.104.445 EUR in 2007 waarvan 565.095.000 EUR betrekking had op een waarborgstelling door de Vennootschap voor de beheermaatschappij Arne. In 2008 bedroeg deze waarborgen nog 305.102.995 EUR waarvan 305.095.000 EUR betrekking had op Arne.

Er werden in 2007 en 2008 geen bijzondere waardeverminderingen geboekt op balansposten die staan ten opzichte van verbonden partijen.

Onderstaande tabel geeft de vergoedingen weer die betaald werden aan de uitvoerende bestuurders (de gedetailleerde cijfers werden reeds besproken bij toelichting 7.3.)

Vergoedingen van de uitvoerende bestuurders	2007	2008
Ontslagvergoedingen	495.492	0
Salarissen en bestuursvergoedingen	1.391.496	1.614.432
Totaal	1.886.988	1.614.432

10. Segment informatie

Primaire segmentatiebasis – geografische segmenten

De primaire segmentering onder IFRS is gebaseerd op geografische gebieden en weerspiegelt de focus van de Vennootschap op de Benelux. Deze geografische segmentering is gebaseerd op de locatie van de geleverde diensten.

Geconsolideerde balans

(voor winstbestemming)

	België	Nederland	Luxemburg	eliminaties	31/12/2007
Activa					
Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken	21.582.313	0	2.354.994	0	23.937.307
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	6.939.856	0	0	0	6.939.856
Voor verkoop beschikbare financiële activa	3.213.860.710	0	211.833.184	-72.670.000	3.353.023.894
Leningen en vorderingen	13.329.841.751	11.903.975.249	571.021.747	-706.954.109	25.097.884.638
Materiële activa	35.582.690	126.574	149.609	0	35.858.873
Goodwill en andere immateriële activa	10.193.783	768.495	259.297	0	11.221.575
Belastingvorderingen	8.387.853	1.483.261	0	0	9.871.114
Andere activa	118.208.532	126.900.331	13.554.058	-57.926.833	200.736.088
Totaal activa	16.744.597.488	12.033.253.910	799.172.889	-837.550.942	28.739.473.345
Verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen					
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	23.193.678	0	0	0	23.193.678
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	25.273.859.195	2.556.210.201	736.864.374	-779.624.109	27.787.309.661
Voorzieningen	6.065.363	469.562	0	0	6.534.925
Belastingverplichtingen	6.773.637	0	3.883.935	0	10.657.572
Andere verplichtingen	1.050.896.015	-748.693.908	11.707.165	-57.926.833	255.982.439
Totaal verplichtingen	26.360.787.888	1.807.985.855	752.455.474	-837.550.942	28.083.678.275
Eigen vermogen	620.504.101	18.000	35.114.687	0	655.636.788
Minderheidsbelang	9.953	0	148.329	0	158.282
Totaal verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen	26.981.301.942	1.808.003.855	787.718.490	-837.550.942	28.739.473.345

Geconsolideerde balans

(voor winstbestemming)

	België	Nederland	Luxemburg	consolidatie	31/12/2008
Activa					
Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken	25.983.473	0	1.429.895	0	27.413.368
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	0	78.209.718	0	0	78.209.718
Voor verkoop beschikbare financiële activa	9.958.413.576	0	164.791.706	-2.047.670.000	8.075.535.282
Leningen en vorderingen	9.448.307.703	12.035.522.706	429.571.291	-532.670.026	21.380.731.674
Derivaten gebruikt ter afdekking	0	0	0	0	0
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities	134.907.426	117.879.219	0	0	252.786.645
Materiële activa	38.125.901	1.125.425	245.075	0	39.496.401
Goodwill en andere immateriële activa	14.867.652	1.253.536	220.972	0	16.342.160
Belastingvorderingen	5.998.505	0	3.722.850	0	9.721.355
Andere activa	135.970.553	102.399.157	437.407	-81.253.173	157.553.944
Totaal activa	19.762.574.789	12.336.389.761	600.419.196	-2.661.593.199	30.037.790.547
Verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen					
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	84.606.396	0	0	84.606.396
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	25.941.253.370	4.779.985.628	536.457.395	-2.580.340.026	28.677.356.367
Derivaten gebruikt ter afdekking	289.434.323	0	0	0	289.434.323
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities	0	0	0	0	0
Voorzieningen	6.931.896	453.532	0	0	7.385.428
Belastingverplichtingen	20.901.610	0	2.475.820	0	23.377.430
Andere verplichtingen	1.037.625.494	-744.765.351	8.083.072	-81.253.173	219.690.042
Totaal verplichtingen	27.296.146.693	4.120.280.205	547.016.287	-2.661.593.199	29.301.849.986
Eigen vermogen	692.186.534	0	43.573.208	0	735.759.742
Minderheidsbelang	8.305	18.000	154.514	0	180.819
Totaal verplichtingen, minderheidsbelang en eigen vermogen	27.988.341.532	4.120.298.205	590.744.009	-2.661.593.199	30.037.790.547

Resultatenrekening

	België	Nederland	Luxemburg	eliminaties	31/12/2007
Financiële en exploitatiebaten en -lasten	112.370.092	88.382.912	8.863.582	-224.429	209.392.157
Nettorentebaten	177.147.854	108.138.161	7.603.955	0	292.889.970
Dividenden	15.000	0	0	0	15.000
Nettobaten uit provisies en vergoedingen	-68.160.060	-19.776.841	3.583.300	-193.562	-84.547.163
Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening	6.793.425	0	-2.563.009	0	4.230.416
Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	-12.653.284	0	0	0	-12.653.284
Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa	4.279.583	0	-1.387	0	4.278.196
Andere netto-exploitatiebaten	4.947.574	21.592	240.723	-30.867	5.179.022
Administratiekosten	-57.814.722	-19.956.707	-2.909.151	224.429	-80.456.151
Afschrijvingen	-5.923.331	-561.355	-203.244	0	-6.687.930
Voorzieningen	-2.603.294	-16.030	0	0	-2.619.324
Bijzondere waardeverminderingen	-3.434.688	-631.499	0	0	-4.066.187
Totale winst voor aftrek belastingen en minderheidsbelang	42.594.057	67.217.321	5.751.187	0	115.562.565
Winstbelastingen	-10.949.439	-17.100.086	-1.354.280	0	-29.403.805
Totale winst na belastingen en voor minderheidsbelang	31.644.618	50.117.235	4.396.907	0	86.158.760
Minderheidsbelang	-873	0	-13.933	0	-14.806
Nettowinst of -verlies	31.643.745	50.117.235	4.382.974	0	86.143.954

Resultatenrekening

	België	Nederland	Luxemburg	eliminaties	31/12/2008
Financiële en exploitatiebaten en -lasten	114.003.272	94.622.505	9.496.801	-7.144	218.115.434
Nettorentebaten	141.854.013	114.591.397	7.889.776	0	264.335.186
Dividenden	14.250	0	0	0	14.250
Nettobaten uit provisies en vergoedingen	-77.221.449	-14.582.080	2.771.124	0	-89.032.405
Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening	9.723.441	0	-2.508.994	0	7.214.447
Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	15.330.101	-6.396.678	0	0	8.933.423
Resultaat uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	16.324.474	0	0	0	16.324.474
Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa	-24.959	0	0	0	-24.959
Andere netto-exploitatiebaten	8.003.401	1.009.866	1.344.895	-7.144	10.351.018
Administratiekosten	-71.674.573	-16.756.680	-3.649.857	7.144	-92.073.966
Afschrijvingen	-8.230.990	-688.652	-179.936	0	-9.099.578
Voorzieningen	-834.473	-16.030	0	0	-850.503
Bijzondere waardeverminderingen	-8.885.998	-859.311	0	0	-9.745.309
Totale winst voor aftrek belastingen en minderheidsbelang	24.377.238	76.301.832	5.667.008	0	106.346.078
Winstbelastingen	-3.013.248	-18.861.448	-1.804.277	0	-23.678.973
Totale winst na belastingen en voor minderheidsbelang	21.363.990	57.440.384	3.862.731	0	82.667.105
Minderheidsbelang	1.688	0	-11.688	0	-10.000
Nettowinst of -verlies	21.365.678	57.440.384	3.851.043	0	82.657.105

Secundaire segmentatiebasis - bedrijfssegmenten

In de overkoepelende interne rapportering die de Vennootschap gebruikt, wordt de juridische structuur van de groep gebruikt. Gezien deze geconsolideerde IFRS – rapportering enkel gaat over de Bankpool, die volledig onder “*retail* banking” valt, is er slechts één segment.

Retail banking biedt financiële diensten aan particulieren, zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen. In de Benelux biedt zij advies met betrekking tot dagelijks bankieren, sparen, lenen en beleggen.

11. Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken

Deze rubriek omvat alle geldmiddelen en saldi van de zichtrekeningen bij de centrale banken.

	31/12/2007	31/12/2008
Geldmiddelen	22.587.003	26.722.416
Zichtrekeningen bij centrale banken	1.350.304	690.952
Totaal	23.937.307	27.413.368
waarvan geldmiddelen en kasequivalenten	23.937.307	27.413.368

12. Financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

De financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden zijn als volgt samengesteld:

Financiële activa	31/12/2007	31/12/2008
Niet beursgenoteerd (OTC) – caps	969.340	0
Niet beursgenoteerd (OTC) - swaps	5.970.516	78.209.718
Totaal	6.939.856	78.209.718
Reële waarden gebaseerd op waarderingstechnieken	6.939.856	78.209.718

Onder financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden komen (gezien hun positieve reële waarde) vooreerst de renteopties (caps) terecht. Deze renteopties, die over-the-counter (OTC) gekocht werden bij andere Belgische financiële instellingen, worden aangekocht als afdekkingsinstrumenten.

Ze worden gebruikt als bescherming tegen het renterisico en zijn opties waarbij de verkoper zich verplicht aan de koper een renteverskil te betalen in ruil voor een door de koper betaalde premie.

Per 31 december 2008 stond er één cap open met een notioneel bedrag van 3 miljard euro, startdatum 2 januari 2008 en een looptijd van 1 jaar. Deze cap liep ten einde op 2 januari 2009 en had daardoor op 31 december 2008 geen marktwaarde meer (marktwaarde van 969.340 EUR op 31/12/2007).

Daarnaast komen er swaps (met een positieve reële waarde) onder deze rubriek terecht. Het betreft bij de Vennootschap steeds swaps die afgesloten werden in kader van het ALM beheer. Per 31 december 2007 stond er één swap met een notioneel bedrag van 700 miljoen en een positieve vervangingswaarde van 5.970.516 EUR onder deze rubriek.

Omwille van de strenge IFRS voorwaarden om als afdekkingsinstrument geclassificeerd te kunnen worden, had de Vennootschap de swaps vanaf het moment van het aangaan van de contracten steeds verwerkt als financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden.

Door het toenemende gebruik van swaps als afdekkingsinstrument bij de Vennootschap kwam er in 2008 een aanzienlijke volatiliteit in het IFRS resultaat. Om deze volatiliteit (ten gevolge van de marktwaarde van de afdekkingsinstrumenten) tegen te gaan heeft de Vennootschap in 2008 het kader uitgewerkt om *hedge accounting* in IFRS te mogen en kunnen toepassen.

De Vennootschap maakt hier gebruik van afdekkingstransacties (*portfolio hedge* voor *interest rate risk*) die voldoen aan alle daartoe vereiste voorwaarden voor afdekkingstransacties als gedefinieerd in IAS 39 zoals goedgekeurd door de EU.

Alle swaps die afgesloten worden in het kader van het renterisico werden per 31 december verwerkt volgens de *hedge accounting* regels. Per 31 december 2008 stonden er enkel nog twee swaps onder deze categorie die afgesloten werden in het kader van de twee uitgevoerde effectiseringstransacties.

60.511.753	BtB (Back to Back) swap Green Apple 2007
<u>17.697.965</u>	frontswap Green Apple 2008
78.209.718	

Meer informatie i.v.m. deze twee swaps (en andere afgeleide instrumenten) is terug te vinden bij de toelichtingen 24 en 36.

Financiële verplichtingen	31/12/2007	31/12/2008
niet beursgenoteerd (OTC) – synthetische CDS	0	0
niet beursgenoteerd (OTC) – swaps	23.193.678	84.606.396
Totaal	23.193.678	84.606.396
Reële waarden gebaseerd op waarderingstechnieken	23.193.678	84.606.396

Per 31 december 2007 stond er één swap met een notioneel bedrag van 1 miljard EUR en een negatieve marktwaarde van 23.193.678 EUR onder deze rubriek. Deze swap werd per einde 2008 verwerkt volgens de regels van *hedge accounting*.

Het bedrag van 84.606.396 EUR is de sommatie van de negatieve marktwaarde van twee swaps die werden afgesloten in het kader van de twee uitgevoerde effectiseringstransacties.

62.159.972	frontswap Green Apple 2007
<u>22.446.424</u>	BtB (Back to Back) swap Green Apple 2008
84.606.396	

Alle vermelde reële waarden werden berekend met behulp van waarderingstechnieken op basis van objectief observeerbare marktparameters.

13. Voor verkoop beschikbare financiële activa

Onder deze rubriek wordt de volledige effectenportefeuille (aandelen en obligaties) van de Vennootschap gecatalogeerd. Om schuldinstrumenten als “tot einde looptijd aangehouden beleggingen” te mogen catalogeren, dient de investeerder zowel de intentie te bezitten als in staat te zijn om het activa in portefeuille te houden tot eindvervaldag.

De facto kan echter niet worden aangetoond dat men daadwerkelijk de activa tot eindvervaldag zal kunnen aanhouden, waardoor voor een toewijzing aan “financiële activa beschikbaar voor verkoop” werd gekozen. De overweging dat men ooit de betreffende activa zou willen verkopen omwille van alternatieve beleggingsopportuniteiten of zou willen indekken tegen renterisico, impliceert immers dat men de effecten niet als “tot einde looptijd aangehouden beleggingen” zal kunnen catalogeren.

	31/12/2007	31/12/2008
Totaal	3.353.023.894	8.075.535.282
Geografische uitsplitsing		
België	2.006.751.536	2.152.153.556
Andere EMU landen	940.771.130	4.197.256.169
Rest van de wereld	405.501.228	1.726.125.557
Indeling naar effecten met vast of variabel rentevoet		
variabel	692.469.165	1.060.216.524
vast	2.442.922.226	6.895.284.601
vast met call	145.475.375	0
onbepaald	72.157.128	120.034.157
Indeling naar resterende looptijd		
volgens vervaldatum		
tot 1 jaar	891.462.246	2.668.899.371
meer dan 1 jaar tot 2 jaar	301.036.412	1.322.046.217
meer dan 2 jaar tot 3 jaar	264.732.040	1.698.913.315
meer dan 3 jaar tot 4 jaar	45.300.357	569.703.360
meer dan 4 jaar tot 5 jaar	318.537.767	156.320.452
meer dan 5 jaar	1.459.797.944	1.539.618.410
onbepaald	72.157.128	120.034.157
volgens het vroegste van renteherzieningsdatum of vervaldatum		
tot 1 jaar	1.221.062.471	3.757.572.045
meer dan 1 jaar tot 2 jaar	281.278.420	1.126.178.926
meer dan 2 jaar tot 3 jaar	281.151.540	1.398.437.421
meer dan 3 jaar tot 4 jaar	61.923.568	414.988.426
meer dan 4 jaar tot 5 jaar	274.020.082	130.698.350
meer dan 5 jaar	1.161.430.685	1.127.625.957
onbepaald	72.157.128	120.034.157
Kwaliteit		
uitstaand brutobedrag	3.353.023.894	8.076.641.235
bijzondere waardeverminderingen	0	-1.105.953
uitstaand nettobedrag	3.353.023.894	8.075.535.282
Evolutie bijzondere waardeverminderingen		
Beginsaldo	100.045	0
mutaties met resultaatsimpact	0	-1.105.953
mutaties zonder resultaatsimpact	-100.045	0
Eindsaldo	0	-1.105.953
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	4,68%	4,34%
Gebruikt als zakelijke zekerheden	745.990.000	190.439.000

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs evenals de hieraan gerelateerde ongerealiseerde resultaten (winsten en verliezen) zijn per 31 december als volgt:

2007					
	geamortiseerde kostprijs	pro rata interesten	ongerealiseerde resultaten	bijzondere waardeverminderingen	reële waarden
Vastrentende effecten					
- openbare besturen	1.890.352.052	42.303.697	23.832.007	0	1.956.487.756
- kredietinstellingen	712.325.540	8.752.347	-12.406.742	0	708.671.145
- overige leningen	684.533.178	8.445.668	-17.769.268	0	675.209.578
Niet-vastrentende effecten					
- beleggingsfondsen	12.584.728	0	70.687	0	12.655.415
- overige aandelen	0	0	0	0	0
	3.299.795.498	59.501.712	-6.273.316	0	3.353.023.894

2008					
	geamortiseerde kostprijs	pro rata interesten	ongerealiseerde winsten	bijzondere waardeverminderingen	reële waarden
Vastrentende effecten					
- openbare besturen	2.471.132.028	37.027.259	75.365.394	0	2.583.524.681
- kredietinstellingen	4.922.525.140	68.138.796	-18.242.801	0	4.972.421.135
- overige leningen	553.687.128	5.636.962	-48.965.763	0	510.358.327
Niet-vastrentende effecten					
- beleggingsfondsen	11.874.765	0	-1.537.673	-1.105.953	9.231.139
- overige aandelen	0	0	0	0	0
	7.959.219.061	110.803.017	6.619.157	-1.105.953	8.075.535.282

De bovenvermelde en gebruikte marktwaarden zijn in de vorige jaren steeds vanuit dezelfde bronnen verzameld en/of op dezelfde manier bekomen. Overzicht van de gebruikte bronnen:

- officiële noteringen van de vastrentende effecten van openbare besturen (in casu OLO's);
- noteringen van Euroclear (de belangrijkste clearing- en bewaartegenpartij);
- noteringen ontvangen van externe tegenpartijen voor enkele specifieke effecten.

14. Leningen en vorderingen

14.1 De leningen en vorderingen op kredietinstellingen

De leningen en vorderingen op kredietinstellingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2007	31/12/2008
Totaal	6.531.086.169	2.239.792.845
Geografische uitsplitsing		
België	2.365.844.571	1.039.212.934
Andere EMU landen	3.439.981.887	1.099.637.504
Rest van de wereld	725.259.711	100.942.407
Indeling naar restlooptijd		
tot 3 maanden	2.453.721.582	2.211.673.649
3 – 6 maanden	2.595.000.000	0
6 – 9 maanden	250.000.000	7.218.384
9 – 12 maanden	1.185.000.000	0
onbepaald	47.364.587	20.900.813
Kwaliteit		
uitstaand brutobedrag	6.531.086.169	2.239.792.845
bijzondere waardeverminderingen	0	0
uitstaand nettobedrag	6.531.086.169	2.239.792.845
Indeling naar type vordering		
zichtrekeningen	228.063.891	91.034.365
termijnrekeningen	5.931.182.038	1.608.067.763
bij centrale banken aangehouden reserves	371.840.240	444.200.717
collateral bij financiële instellingen	60.510.000	96.490.000
waarvan geldmiddelen en kasequivalenten	2.560.121.418	615.222.356
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	4,61%	3,53%

In het kader van het monetaire beleid moeten de bankonderdelen verplicht deposito's aanhouden bij de centrale banken in de landen waar de Vennootschap actief is. Deze spaardeposito's zijn gestegen van 371.840.240 EUR naar 444.200.717 EUR in 2008.

De bedragen op termijnrekeningen zijn gestegen van 2.748.184.516 EUR per 31 december 2006 naar 5.931.182.038 EUR per 31 december 2007. Per einde 2008 is de portefeuille termijnrekeningen gedaald naar 1.608.067.763 EUR.

Vanaf 2007 werden er in het kader van het ALM indekkingsbeleid renteswapcontracten afgesloten. Voor sommige van deze swaps werd er door de tegenpartijen (n.a.v. de negatieve marktwaarden van deze swaps) collateral gevraagd. Per 31 december 2008 werd er 96.490.000 EUR cash *collateral* gestort t.o.v. 60.510.000 EUR per 31 december 2007. De andere, in het kader van het *collateral management* van de swaps, gegeven waarborgen werden reeds besproken bij toelichting 5.2. onder de hoofding 'zekerheden'.

14.2 De leningen en vorderingen op andere cliënten

De leningen en vorderingen op andere cliënten zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2007	31/12/2008
Totaal	18.566.798.469	19.140.938.829
Geografische uitsplitsing		
België	6.580.710.719	7.001.870.268
Andere EMU landen	11.977.523.204	12.130.898.077
Rest van de wereld	8.564.546	8.170.484
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	74.636.473	57.616.239
meer dan 1 jaar tot 2 jaar	102.334.955	95.632.521
meer dan 2 jaar tot 5 jaar	290.510.598	336.026.898
meer dan 5 jaar tot 10 jaar	1.118.349.637	1.162.571.065
meer dan 10 jaar	16.902.092.903	17.398.929.787
onbepaald	78.873.903	90.162.319
Kwaliteit		
uitstaand brutobedrag	18.609.653.356	19.189.759.804
bijzondere waardeverminderingen	-42.854.887	-48.820.975
uitstaand nettobedrag	18.566.798.469	19.140.938.829
Indeling naar krediettype		
consumentenkrediet	86.645.935	86.768.857
hypothecaire leningen	18.420.986.515	18.871.126.577
leningen op termijn	38.764.695	164.385.504
zichtdeposito's / voorschotten	20.399.130	18.655.799
overige kredietvorderingen	2.194	2.092
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	4,36%	4,42%

In september 2007 werd een eerste effectiveringstransactie uitgevoerd waarbij een portefeuille Nederlandse hypothecaire leningen van 1,5 miljard EUR werd verkocht aan een SPV (*Special Purpose Vehicle*) genaamd Green Apple. In december 2008 werd een tweede effectiveringstransactie uitgevoerd van 1,975 miljard EUR Nederlandse hypothecaire leningen.

Het management van de Vennootschap heeft geoordeeld dat de SPV dient geconsolideerd te worden waardoor de overgedragen leningen op de balans van de Bankpool behouden blijven.

Op de enkelvoudige balans van de Vennootschap zijn de kredieten van deze twee effectiveringstransacties niet terug te vinden. Door de IFRS consolidatie komen deze geëffectiseerde kredieten (die allemaal dienden te voldoen aan de in Nederland bestaande NHG garantie) terug op de geconsolideerde balans.

Zij zitten vervat in het bedrag van 18.871.126.577 EUR aan hypothecaire leningen (portefeuille van 18.420.986.515 EUR per 31/12/2007).

15. Derivaten gebruikt ter afdekking en wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities

Onder deze hoofding worden bijkomende toelichtingen gegeven bij de “derivaten gebruikt ter afdekking” en de “wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille”

Hedge accounting (boekhoudkundige verwerking van afdekkingstransacties in IFRS) kan worden gebruikt voor derivaten die als dusdanig bestemd zijn, op voorwaarde dat bepaalde criteria zijn vervuld. Deze criteria voor de boekhoudkundige verwerking van een derivaat als afdekkingsinstrument zijn onder andere:

- het afdekkingsinstrument, de afgedekte positie en de afdekkingsdoelstelling, - strategie en –relatie moeten formeel worden gedocumenteerd voordat “*hedge accounting*” wordt toegepast;
- de afdekking moet worden gedocumenteerd, waaruit moet blijken dat ze naar alle verwachting zeer effectief (binnen een bandbreedte van 80% en 125%) zal zijn in het compenseren van veranderingen in reële waarde (of kasstromen) die zijn toe te rekenen aan het afgedekte risico gedurende de gehele verslagperiode;
- en de afdekking is effectief bij aanvang en wordt voortdurend beoordeeld.

In 2008 heeft de Vennootschap het kader uitgewerkt om in IFRS *hedge accounting* te mogen en kunnen toepassen. De Vennootschap heeft besloten om de door de EU bekrachtigde IAS 39 toe te passen omdat die de wijze waarop de Vennootschap zijn activiteiten beheert beter weerspiegelt.

Afdekkingsrelaties zijn bedoeld om het renterisico te beperken dat voortkomt uit de geselecteerde categorie van activa (of verplichtingen) die zijn aangewezen als in aanmerking komende afgedekte posities.

De Vennootschap voert een globale analyse van het renterisico uit en selecteert activa (en/of verplichtingen) die moeten worden opgenomen in de afdekking van het renterisico van de portefeuille. Zij definieert bij aanvang de af te dekken risicopositie, de tijdsduur, de wijze waarop en de frequentie waarmee ze testen uitvoert.

De Vennootschap heeft ervoor gekozen om een portefeuille hypothecaire leningen met een vaste rentevoet af te dekken en selecteert binnen die portefeuille de afgedekte posities in functie van de ‘renterisico’ beheersstrategie. De beoordeling van de effectiviteit bestaat erin na te gaan of aan de afdekkingsdoelstelling, namelijk de beperking van het renterisico, is voldaan.

De Vennootschap past *hedge accounting* en *in concreto de portfolio hedge* toe vanaf 1 oktober 2008 voor al haar swaps (waarbij zij een vaste rente betaalt en een vlottende rente ontvangt) vermits zij allen afgesloten zijn in het kader van het beheer van het renterisico (van de globale portefeuille).

Met de *hedge accounting* worden de wijzigingen in de marktwaarde van de vaste benen van de swaps gecompenseerd door tegengestelde wijzigingen in de marktwaarde van de afgedekte posities. De fluctuaties van de marktwaarde van de vlottende benen van de swaps zullen nog steeds verwerkt worden in de IFRS resultatenrekening (evenals elke afdekkingsineffectiviteit).

Het betreft hier een reëlewaardeafdekking waarbij het afgedekte risico bestaat uit de ‘*benchmark*’ (euribor) zijnde de rentecomponent van de hypothecaire leningen met vaste rente. De winsten of verliezen van de afgedekte posities tengevolge van het afgedekte risico, en de winsten of verliezen op de afdekkingsinstrumenten worden verwerkt in de resultatenrekening (zie toelichting 30).

Overzicht van de derivaten aangewezen als afdekking van het renterisico van een portefeuille.

Type hedge - reëlewaardeafdekking	activa	verplichtingen
Derivaten gebruikt ter afdekking	0	289.434.323
Wijziging reële waarde van de afgedekte posities	252.786.645	0

De wijzigingen in reële waarde hebben betrekking op de afgedekte positie (uit de portefeuille hypothecaire leningen) dat deel uitmaakt van de categorie “leningen en vorderingen”.

16. Materiële activa

De materiële activa (na opname met toepassing van het kostprijsmodel) zijn per 31 december als volgt:

	31/12/2007	31/12/2008
Gebouwen, terreinen, uitrusting	27.608.798	39.213.921
Vastgoedbeleggingen	8.250.075	282.480
Totaal	35.858.873	39.496.401
Reële waarde vastgoedbeleggingen	8.656.790	552.252

Materiële activa na opname met toepassing van het kostprijsmodel						2007
	terreinen gebouwen	IT materiaal	ander materiaal	totaal	vastgoed- beleggingen	
Openingsbalans per 1 januari 2007	17.143.838	3.132.246	931.560	21.207.644	8.363.206	
- investeringen	1.697.746	7.487.439	477.980	9.663.165	175.800	
- vervreemdingen	0	-10.144	-15.491	-25.635	-119.591	
- afschrijvingen	-744.221	-2.339.767	-173.927	-3.257.915	-170.852	
- overige mutaties	0	21.223	316	21.539	1.512	
Eindbalans per 31 december 2007	18.097.363	8.290.997	1.220.438	27.608.798	8.250.075	

Materiële activa na opname met toepassing van het kostprijsmodel						2008
	terreinen gebouwen	IT materiaal	ander materiaal	totaal	vastgoed- beleggingen	
Openingsbalans per 1 januari 2008	18.097.363	8.290.997	1.220.438	27.608.798	8.250.075	
- investeringen	3.539.276	3.257.411	1.104.546	7.901.233	213.790	
- vervreemdingen	0	-213	-5.503	-5.716	-149.154	
- afschrijvingen	-992.550	-3.057.942	-265.122	-4.315.614	-7.011	
- overdrachten	8.025.220	0	0	8.025.220	-8.025.220	
- overige mutaties	0	0	0	0	0	
Eindbalans per 31 december 2008	28.669.309	8.490.253	2.054.359	39.213.921	282.480	

De post "terreinen en gebouwen" steeg aanzienlijk in 2008 terwijl de vastgoedbeleggingen daalden van 8.250.075 EUR per 31/12/2007 naar 282.480 EUR per 31/12/2008. Deze evolutie is voornamelijk te verklaren door de ingebruikname van een vernieuwd gebouw (gelegen aan de Lamorinièrestraat) in 2008 door de BVg groep.

Op deze ingebruikname volgde een verschuiving van een aantal afdelingen waardoor een door de Vennootschap als vastgoedbelegging gecatalogeerd gebouw (want vroeger volledig gebruikt door zustermaatschappij Aras) vanaf dat moment niet meer als vastgoedbelegging gecatalogeerd wordt.

Met betrekking tot materiële activa worden er geen financieringskosten geactiveerd.

17. Goodwill en andere immateriële activa

Goodwill wordt beschouwd als het deel van de aanschaffingskosten in een bedrijfscombinatie, bovenop de reële waarde van de aangekochte identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, zoals bepaald op de datum van de aankoop.

De Vennootschap had in 2007 en 2008 geen goodwill onder deze vorm op haar balans.

Per 31 december waren de andere immateriële activa (die volgens het kostprijsmodel worden verwerkt) als volgt samengesteld:

	31/12/2007			31/12/2008		
	verworven software	andere immateriële activa	totaal	verworven software	andere immateriële activa	totaal
Kostprijs						
Openingsbalans per 1 januari	6.603.827	524.856	7.128.683	10.813.543	408.032	11.221.575
- afzonderlijk verworven toevoegingen	7.319.841	40.565	7.360.406	9.811.430	86.132	9.897.562
- buitengebruikstelling & vervreemding	0	0	0	0	0	0
- opgenomen afschrijvingen	-3.110.125	-149.038	-3.259.163	-4.602.918	-174.035	-4.776.953
- overige bewegingen	0	-8.351	-8.351	-24	0	-24
Eindbalans per 31 december	10.813.543	408.032	11.221.575	16.022.031	320.129	16.342.160

De aankoopprijs en aankoopkosten van verworven software worden op *pro rata* basis aan 20% per jaar afgeschreven. Andere immateriële activa (waaronder de vergoeding betaald voor de merknaam CBHK) wordt aan 10% per jaar afgeschreven.

18. Belastingvorderingen en verplichtingen

De belastingpositie kan als volgt worden samengevat:

		31/12/2007	31/12/2008
Belastingvorderingen		9.871.114	9.721.355
actuele belastingvorderingen		7.301.262	9.721.355
uitgestelde belastingvorderingen	(a)	2.569.852	0
Belastingverplichtingen		10.657.572	23.377.430
actuele belastingverplichtingen		3.432.186	3.722.850
uitgestelde belastingverplichtingen	(b)	7.225.386	19.654.580
Totaal uitgestelde belastingen	(b) - (a)	4.655.534	19.654.580
Uitgestelde belastingen		-2.110.786	2.571.470
op voor verkoop beschikbare activa		13.009.093	19.257.970
op de waardering tegen gearmordiseerde kostprijs		-6.670.819	579.377
op de opname tegen reële waarde van derivaten		1.679.350	2.571.470
op consolidatie boekingen		-1.251.304	-4.361.987
op andere belastinglatenties			
Totaal uitgestelde belastingen		4.655.534	19.654.580

19. Andere activa

De andere activa zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2007	31/12/2008
Personeelsbeloningen	0	0
Vooruitbetaalde kosten	2.650.621	2.302.908
Te ontvangen baten	0	0
Waarden ter incasso	5.758.861	1.395.476
Voorschot Visakaarten - Bank Card Company	12.603.606	13.137.723
Wachtrekening - voorschot notaris	13.663.456	4.781.841
Andere voorschotten	0	0
Overige wachtrekeningen	166.059.544	135.935.996
Totaal andere activa	200.736.088	157.553.944

20. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

20.1 De deposito's van kredietinstellingen

De deposito's van kredietinstellingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2007	31/12/2008
Deposito's van kredietinstellingen	756.695.236	47.494.188
Geografische uitsplitsing		
België	756.489.844	9.170.000
Andere EMU landen	205.392	38.324.188
Rest van de wereld	0	0
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	756.695.236	47.494.188
meer dan 1 jaar tot 5 jaar	0	0
meer dan 5 jaar	0	0
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	4,04%	2,35%

De 756.489.844 EUR per 31 december 2007 had betrekking op een repo die op 16 oktober 2007 werd aangegaan met een Belgische financiële instelling voor een nominaal bedrag van 705.990.000 EUR, een looptijd van drie maanden en een rentevoet van 4,045%.

De onderliggende financiële activa van deze repo (terug te vinden onder de categorie "voor verkoop beschikbare financiële activa") hadden per 31 december 2007 een boekwaarde van 759.227.601 EUR.

De 47.494.188 EUR per 31 december 2008 bestaat uit een zichtrekening met een negatief saldo van 14.188 EUR bij een andere financiële instelling en 47.480.000 EUR dat ontvangen werd als cash *collateral* in het kader van het *collateral management* van het swapboek.

20.2 De deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen

De deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2007	31/12/2008
Deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen	16.993.370.094	19.394.976.137
Geografische uitsplitsing		
België	15.314.837.037	17.883.903.603
Andere EMU landen	1.630.396.123	1.458.160.284
Rest van de wereld	48.136.934	52.912.250
Indeling naar type		
zichtdeposito's	1.171.639.602	1.187.088.371
deposito's met vaste looptijd	2.255.921.606	4.034.284.696
gereguleerde spaardeposito's	11.784.304.689	12.588.591.197
deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen	360.583.198	352.201.268
depositobeschermingsregeling	5.067.905	4.900.154
overige deposito's	1.415.853.094	1.227.910.451
Indeling naar restlooptijd van de deposito's met vaste looptijd		
tot 1 jaar	1.880.175.768	3.394.902.310
meer dan 1 jaar tot 5 jaar	366.843.966	627.966.646
meer dan 5 jaar	8.901.872	11.415.740
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	3,06 %	3,63%

Meer dan 99% van de "overige deposito's" bestaan uit spaarinzagen op de spaarrekeningen in het bijkantoor in Nederland.

20.3 In schuldbewijzen belichaamde schulden inclusief kasbons

De in schuldbewijzen belichaamde schulden inclusief kasbons zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2007	31/12/2008
In schuldbewijzen belichaamde schulden inclusief kasbons	9.313.181.141	8.570.395.369
Geografische uitsplitsing		
België	6.841.035.125	6.459.173.509
Andere EMU landen	2.471.220.937	2.109.056.039
Rest van de wereld	925.079	2.165.821
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	1.948.906.012	1.492.869.759
meer dan 1 jaar tot 5 jaar	4.765.320.180	5.316.549.740
meer dan 5 jaar	2.598.954.949	1.760.975.870
Indeling naar type		
kasbons	6.848.299.925	6.469.335.587
obligaties	2.464.881.216	2.101.059.782
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	4,11%	4,17%

In de klasse "obligaties" zitten voor 1.486.500.000 EUR door de SPV Green Apple uitgegeven A notes betreffende de eerste effectiseringstransactie van 2007 (detail gegevens van deze A notes zijn openbaar terug te vinden onder ISIN code XS0322161026).

De door de SPV Green Apple uitgegeven B en C notes (met een totale nominale waarde van 13.500.000 EUR) van de eerste effectiseringstransactie werden aangekocht door de Vennootschap en zij werden in het kader van de consolidatie geëlimineerd.

De door de SPV Green Apple, in het kader van de tweede effectiseringstransactie uitgegeven notes, werden allemaal aangekocht door de Vennootschap zelf. Deze notes (posten op zowel actief als verplichtingenzijde) werden bij de consolidatie geëlimineerd.

20.4 De achtergestelde verplichtingen

De achtergestelde verplichtingen kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	31/12/2007	31/12/2008
Achtergestelde verplichtingen	724.063.190	664.490.673
Geografische uitsplitsing		
België	581.010.870	582.339.602
Andere EMU landen	143.010.952	82.104.484
Rest van de wereld	41.368	46.587
Indeling naar restlooptijd		
tot 1 jaar	61.234.103	28.981.248
meer dan 1 jaar tot 5 jaar	501.283.950	535.137.392
meer dan 5 jaar	161.545.137	100.372.033
Indeling naar type		
achtergestelde leningen	623.752.157	564.118.640
Tier 1 lening	100.311.033	100.372.033
Effectieve rentevoet van de portefeuille per 31/12	4,24%	4,21%

In oktober 2006 werd door de Vennootschap een vervroegd terugbetaalbare perpetuele Tier 1 lening ("*undated deeply subordinated non-cumulative note*") uitgegeven van nominaal 100 miljoen EUR met een coupon van 5,855% tot 31 oktober 2016 en daarna een variabele rentecoupon van euribor drie maand + 275 basispunten. De Vennootschap heeft vanaf 31 oktober 2016 het recht (*call option*) om de lening vervroegd terug te betalen. Alle kenmerken van deze lening zijn eveneens publiek terug te vinden, aangezien de lening genoteerd is op de Luxemburgse beurs (ISIN code BE0932117444).

21. Voorzeningen

Het verloop van de voorzieningen over het jaar is als volgt:

	lopende rechtsgeschillen	andere voorzieningen	totalen
Openingsbalans 1 januari 2007	785.966	3.129.635	3.915.601
toevoegingen	420.000	3.993.640	4.413.640
gebruikte bedragen	-511.908	-1.282.408	-1.794.316
overige bewegingen	31.064	-31.064	0
Eindbalans 31 december 2007	725.122	5.809.803	6.534.925
toevoegingen	0	850.503	850.503
gebruikte bedragen	0	0	0
overige bewegingen	0	0	0
Eindbalans 31 december 2008	725.122	6.660.306	7.385.428

De andere voorzieningen hebben betrekking op fiscale en juridische zaken.

Van de post "andere voorzieningen" heeft 6.660.306 EUR betrekking op fiscale voorzieningen voor BTW. Met de respectievelijke BTW-administraties wordt overleg gepleegd om de betrokken zaken uit te klaren.

De voorzieningen voor fiscale en juridische zaken zijn gebaseerd op de best mogelijke schattingen zoals beschikbaar op jaareinde waarbij rekening wordt gehouden met de adviezen van juridische en fiscale adviseurs.

Het tijdstip van de uitgaande kasstromen die samenhangen met deze voorzieningen is per definitie onzeker, gezien de onvoorspelbaarheid van de uitkomst van en de tijd die verbonden is met het afwikkelen van geschillen.

22. Andere verplichtingen

De andere verplichtingen zijn per 31 december als volgt samengesteld:

	31/12/2007	31/12/2008
Personeelsbeloningen	0	0
Sociale lasten	2.768.997	3.368.174
Toe te rekenen kosten	3.407.392	4.199.392
Wachtrekeningen betalingsverkeer	36.898.864	35.494.288
Te verwerken bedragen	75.238.252	56.967.596
Andere verplichtingen	12.102.932	13.934.347
Andere wachtrekeningen	125.566.002	105.726.245
Totaal	255.982.439	219.690.042

23. Reële waarde van de financiële activa en financiële verplichtingen

In de volgende tabel zijn de boekwaarde en de reële waarde weergegeven van de financiële activa en financiële verplichtingen, die op de geconsolideerde balans niet tegen hun reële waarde zijn gewaardeerd.

	31/12/2007		31/12/2008	
	boekwaarde	reële waarde	boekwaarde	reële waarde
Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken	23.937.307	23.937.307	27.413.368	27.413.368
Leningen en vorderingen	25.097.884.638	24.601.020.757	21.380.731.674	21.821.677.008
leningen en vorderingen op kredietinstellingen	6.531.086.169	6.529.349.281	2.239.792.845	2.241.451.908
zichtrekeningen	228.063.891	228.063.891	91.034.365	91.034.365
termijnrekeningen	5.870.672.038	5.868.935.150	1.608.067.763	1.609.726.826
bij centrale banken aangehouden reserves	371.840.240	371.840.240	444.200.717	444.200.717
collateral bij financiële instellingen	60.510.000	60.510.000	96.490.000	96.490.000
leningen en vorderingen op andere cliënten	18.566.798.469	18.071.671.476	19.140.938.829	19.580.225.100
consumentenkrediet	86.645.935	87.022.906	86.768.857	90.711.455
hypothecaire leningen	18.420.986.515	17.925.455.241	18.871.126.577	19.305.665.224
leningen op termijn	38.764.695	38.947.415	164.385.504	165.164.025
zichtdeposito's / voorschotten	20.399.130	20.243.720	18.655.799	18.682.304
overige kredietvorderingen	2.194	2.194	2.092	2.092
Totaal financiële activa	25.121.821.945	24.624.958.064	21.408.145.042	21.849.090.376
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	27.787.309.661	27.477.617.347	28.677.356.367	28.344.925.412
Deposito's van kredietinstellingen	756.695.236	756.695.236	47.494.188	47.494.188
Deposito's van andere dan kredietinstellingen	16.993.370.094	16.979.353.511	19.394.976.137	19.368.638.813
zichtdeposito's	1.171.639.602	1.171.639.602	1.187.088.371	1.187.088.371
deposito's met vaste looptijd	2.255.921.606	2.241.905.023	4.034.284.696	4.007.947.372
deposito's van bijzondere aard	1.415.853.094	1.415.853.094	1.227.910.451	1.227.910.451
gereguleerde spaardeposito's	11.784.304.689	11.784.304.689	12.588.591.197	12.588.591.197
deposito's gekoppeld aan hyp leningen	360.583.198	360.583.198	352.201.268	352.201.268
depositobeschermingsregeling	5.067.905	5.067.905	4.900.154	4.900.154
In schuldbewijzen belichaamde schulden				
inclusief kasbons	9.313.181.141	9.039.409.911	8.570.395.369	8.277.341.820
kasbons	6.848.299.925	6.593.181.571	6.469.335.587	6.194.750.783
obligaties	2.464.881.216	2.446.228.340	2.101.059.782	2.082.591.037
Achtergestelde schulden	724.063.190	702.158.689	664.490.673	651.450.591
achtergestelde leningen	623.752.157	605.381.799	564.118.640	547.456.629
Tier 1 lening	100.311.033	96.776.890	100.372.033	103.993.962
Totaal verplichtingen	27.787.309.661	27.477.617.347	28.677.356.367	28.344.925.412

Zoals vermeld in de waarderingsregels is de reële waarde de waarde waartegen een actief kan worden verhandeld, of een verplichting kan worden afgewikkeld, tussen goed geïnformeerde, tot transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn.

De Vennootschap gebruikt de volgende hiërarchie voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten: genoteerde prijzen in een actieve markt, waarderingstechnieken en ten slotte de kostprijs.

De reële waarde die getoond wordt is de volledige reële waarde inclusief opgelopen rente, vermits deze ook onder de respectievelijke rubrieken verwerkt werden.

De berekening van de reële waarde van financiële instrumenten, die niet actief worden verhandeld op financiële markten, kan als volgt worden samengevat:

(1) bij schuldinstrumenten op korte termijn of onmiddellijk opvraagbaar o.a. zichtrekeningen, spaarrekeningen wordt de reële waarde gelijkgesteld aan de nominale waarde

(2) bij andere instrumenten wordt gebruik gemaakt van de contante waardeberekening waarbij het disconteringspercentage gebaseerd is op een referentierente met een marktconforme marge.

24. Derivaten

De Vennootschap had of heeft, naast in contracten besloten derivaten, drie types van derivaten (afgeleide financiële instrumenten) op haar balans staan namelijk renteopties (caps), swaps en een CDS (*Credit Default Swap*).

Afgeleide financiële instrumenten dienen onder IFRS te ressorteren onder de handelsportefeuille, tenzij er een afdekkingsrelatie wordt aangetoond tussen het betreffende actief en een welbepaald afgedekt bestanddeel.

Dergelijke afdekkingsrelatie kan als effectief worden beschouwd indien onder invloed van marktfactoren zoals rentewijzigingen de waardeschommelingen of kasstromen van het afgeleid financiële instrument de waardeschommelingen of kasstromen van het afgedekte bestanddeel nagenoeg volledig compenseren.

Omwille van de strenge IFRS voorwaarden om deze als afdekkingsinstrumenten te kunnen classificeren, werden ze in eerste instantie (in 2007) geclassificeerd als derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden.

In 2008 heeft de Vennootschap een kader uitgewerkt om *hedge accounting* in IFRS te mogen en kunnen toepassen. De Vennootschap maakt hier gebruik van afdekkingstransacties die voldoen aan alle daartoe vereiste voorwaarden voor afdekkingstransacties van IAS 39 zoals goedgekeurd door de EU. Hierdoor worden de betrokken afdekkingsinstrumenten geclassificeerd als derivaten gebruikt ter afdekking.

Renteopties

Renteopties worden gebruikt als bescherming tegen het renterisico en zijn opties waarbij de verkoper zich verplicht aan de koper een renteverskil te betalen in ruil voor een door de koper betaalde premie. Dit renteverskil is het verschil tussen de huidige rente en een afgesproken rentetarief voor een notioneel bedrag.

Per 31 december 2006 stond er één gekochte cap op de balans van de Vennootschap met een notioneel bedrag van 5 miljard EUR, einddatum 3 december 2007 en strike van 3,40%. Per 31 december 2007 had de instelling één gekochte cap met een notioneel bedrag van 3 miljard EUR, ingangsdatum 02 januari 2008, einddatum 02 januari 2009 en een strike van 4,85%. Per 31 december 2007 had deze cap een positieve marktwaarde van 969.340 EUR en per 31/12/2008 had deze cap (met eindvervaldag 02/01/2009) geen marktwaarde meer.

Renteswaps

Renteswaps zijn contractuele overeenkomsten tussen twee partijen op grond waarvan rente kasstromen in dezelfde valuta worden uitgewisseld. Deze verplichtingen worden berekend op basis van verschillende rentetypen. Bij de meeste renteswaps vindt een netto-uitwisseling van kasstromen plaats. Dit bestaat uit het verschil tussen de vaste en variabele rentebetalingen.

In het kader van het ALM beheer van de Vennootschap werden in de loop van 2007 twee swaps afgesloten; één swap met een notionele waarde van 1 miljard EUR (ingangsdatum 02 januari 2008, looptijd van 10 jaar, met een door de Vennootschap te betalen vaste rente van 5,0125% en een te ontvangen rente van euribor 3 maand) en één swap van 700 miljoen EUR (ingangsdatum 04 december 2007, looptijd van 5 jaar, met een door de Vennootschap te betalen vaste rente van 4,378% en een te ontvangen rente van euribor 3 maand).

In 2008 werden er in het kader van het ALM beheer bijkomend 7 swaps afgesloten voor een notioneel bedrag van 2,935 miljard EUR. Deze negen swaps worden per einde 2008 alle onder *hedge accounting* verwerkt. Zij hadden een negatieve marktwaarde van 289.434.323 EUR en dit bedrag is terug te vinden onder de rubriek "derivaten gebruikt ter afdekking" op de verplichtingenzijde van de balans.

Bij elke effectiseringstransactie werden er twee swaps afgesloten, een frontswap tussen de SPV Green Apple en een tegenpartij met een hoge rating en een BtB (*Back to Back*) swap tussen deze tegenpartij en de Vennootschap. Al deze swaps (4 in totaal) komen bij de IFRS consolidatie onder de "activa/verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden" terecht.

- bij Green Apple 2007, 2 swaps met notionele waarde van 1,5 miljard EUR
- bij Green Apple 2008, 2 amortiserende swaps, 1ste notionele waarde van 1,975 miljard EUR

Er wordt gewerkt met twee swaps per effectiseringstransactie om op deze manier in de SPV een minimaal kredietrisico te kunnen bekomen. Bij de frontswap is de tegenpartij van de SPV immers een financiële instelling met een betere rating (en dus een beter veronderstelde kredietwaardigheid) dan de Vennootschap. Via de BtB swap komt het renterisico van de geëffectiseerde kredietportefeuilles terug op de balans van de Vennootschap.

Het verschil tussen de reële waarden van de front en BtB swaps (terug te vinden onder de posten op het actief en verplichtingenzijde van de balans - zie toelichting 12) weerspiegelt de reële waarde van de kostprijs van de tussenstap van een frontswap in de effectiseringstransacties.

Credit Default Swap (CDS)

Op 11 februari 2004 werd een *Credit Default Swap* (synthetische securitisatie) afgesloten door de Vennootschap met als doel een dekking te hebben tegen mogelijk verlies ten gevolge van het kredietrisico verbonden aan de portefeuille hypotheek Nederland. De CDS werd als afgeleid financieel instrument aangehouden voor handelsdoeleinden gecatalogeerd. De onderliggende hypotheekportefeuille bedroeg 667.340.344 EUR op 31 december 2007.

Aangezien het eigen vermogen door de incorporatie van de winsten verder gestegen is, waardoor deze CDS geen toegevoegde waarde meer had voor de Vennootschap, werd op 4 december 2007 de aanwezige optie uitgeoefend om de CDS in februari 2008 stop te zetten.

In contracten besloten derivaten

De in contracten besloten derivaten dienen te worden afgezonderd (als afzonderlijk op de balans op te nemen derivaat dus) wanneer er geen nauw verband bestaat tussen hun economische kenmerken en risico's en die van het basiscontract. Er dienden geen dergelijke derivaten afgezonderd te worden en onder deze rubriek geclassificeerd te worden.

De gebruikte reële waarde van bovenstaande afzonderlijk vermelde afgeleide financiële instrumenten werden steeds bepaald op basis van waarderingstechnieken die zich baseren op objectief observeerbare marktparameters.

25. Netto rentebaten

De verdeling van de rentebaten per product is als volgt:

	31/12/2007	31/12/2008
Rentebaten		
voor verkoop beschikbare financiële activa	147.035.471	269.621.033
leningen en vorderingen op kredietinstellingen	170.204.139	193.296.867
leningen en vorderingen op andere cliënten	761.201.868	839.272.412
derivaten, administratieve verwerking van afdekkingstransacties	0	54.284.009
Rentelasten		
deposito's van kredietinstellingen	-6.580.711	-14.136.792
deposito's van andere instellingen dan kredietinstellingen	-440.475.660	-610.405.398
schuldbewijzen belichaamde schulden inclusief kasbons	-307.320.586	-389.502.749
achtergestelde verplichtingen	-31.174.552	-31.928.821
derivaten, administratieve verwerking van afdekkingstransacties	0	-46.165.375
Netto rentebaten	292.889.969	264.335.186
Rentebaten van in waarde verminderde financiële activa	2.263.280	2.045.956

Bovenstaande voorstelling is gebaseerd op een prudentiële rapportering. In een loutere IFRS voorstelling dient het bedrag van 46.165.375 EUR in mindering gebracht te worden van het bedrag van 54.284.009 EUR (zie derivaten, administratieve verwerking van afdekkingstransacties bij de rentebaten). Bij de Vennootschap zijn er momenteel immers enkel afdekkingen van financiële activa.

De daling van de netto rentebaten is een weerspiegeling van de verschillende marktevoluties in voornamelijk de laatste jaarhalf van 2008. Deze bestonden vooreerst uit de intrede van de grote financiële instellingen op de spaarrekeningenmarkt met een stijging van de rentetarieven op de spaarrekeningen als gevolg, en nadien de bankencrisis die leidde tot de nadruk op veilig (overheids)papier als wederbeleggingsmogelijkheid met hierop lage(re) rentevoeten.

26. Dividenden

De onderstaande tabel geeft een specificatie van de ontvangen dividenden.

	31/12/2007	31/12/2008
Dividenden uit eigenvermogensinstrumenten uit		
- voor verkoop beschikbare financiële activa	15.000	14.250
Totaal dividend inkomsten afkomstig van andere aandelen	15.000	14.250

27. Netto baten uit provisies en vergoedingen

De netto baten uit provisies en vergoedingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31/12/2007	31/12/2008
Baten uit provisies en vergoedingen	44.542.399	43.695.792
effecten uitgiften	6.026	0
effecten overige	3.845.498	3.244.644
ontvangen beheersvergoedingen	5.100.458	4.189.364
betalingsdiensten	1.804.922	2.156.857
premie hospitalisatieverzekering	28.026.124	28.731.507
overige posten	5.759.371	5.373.420
Lasten in verband met provisies en vergoedingen	-129.089.562	-132.728.197
acquisitiekosten	-72.320.757	-74.270.068
bewaring	-78.808	-342.815
premie hospitalisatieverzekering	-45.084.101	-44.146.639
betalingsdiensten	-11.007.599	-13.854.428
overige posten	-598.297	-114.247
Netto provisieresultaat	-84.547.163	-89.032.405

28. Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening

Het gerealiseerde resultaat op enerzijds voor verkoop beschikbare financiële activa en anderzijds leningen en vorderingen, kan als volgt worden voorgesteld:

	31/12/2007	31/12/2008
Gerealiseerde winsten		
Voor verkoop beschikbare financiële activa		
– meerwaarden vastrentende effecten	6.295.483	10.080.260
– meerwaarden op niet vastrentende effecten	937.234	225.594
Leningen en vorderingen	0	0
Gerealiseerde verliezen		
Voor verkoop beschikbare financiële activa		
– minderwaarden vastrentende effecten	-3.002.301	-3.091.407
– minderwaarden niet vastrentende effecten	0	0
Leningen en vorderingen	0	0
Totaal netto gerealiseerd resultaat	4.230.416	7.214.447

Een gedetailleerdere uitsplitsing van de niet gerealiseerde winsten en verliezen van de categorie “voor verkoop beschikbare financiële activa” is terug te vinden bij toelichting 13 (ongerealiseerd negatief resultaat van 6.273.316 EUR per 31 december 2007 versus een ongerealiseerd positief resultaat van 6.619.157 EUR per 31 december 2008).

Voor de categorie “financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs” zijn er geen niet-gerealiseerde winsten of verliezen. In de toelichting 24 zijn de reële waarden van deze categorie van financiële verplichtingen terug te vinden.

De gerealiseerde resultaten van de “voor verkoop beschikbare financiële activa” omvatten de resultaten van de vastrentende effecten en de niet-vastrentende effecten (het resultaat op de realisatie van de in omvang beperkte klasse “beleggingsfondsen”).

29. Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Het resultaat van de activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden kunnen als volgt worden voorgesteld:

	31/12/2007	31/12/2008
Nettoresultaat	-12.653.284	8.933.423
rente instrumenten	-12.235.210	9.561.558
kredietderivaten	-418.074	-628.135

Onder het nettoresultaat van de rente instrumenten is het resultaat van renteopties (in casu de gekochte caps) en swaps terug te vinden. In 2007 had 4.987.952 EUR betrekking op gekochte renteopties en -17.223.162 EUR betrekking op swaps. In 2008 had 3.047.993 EUR betrekking op een gekochte renteoptie, 12.910.243 EUR op het resultaat tot 30/09/2008 van de swaps m.b.t. het renterisico en min 6.396.678 EUR op de swaps afgesloten in het kader van de effectiseringstransacties.

Het nettoresultaat bij de kredietderivaten heeft betrekking op de wijzigingen van de reële waarde van een CDS op de Nederlandse hypotheekportefeuille (zie toelichting 24).

30. Winsten en verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkings-transacties

Voor de derivaten die vallen onder de reëlewaardeafdekkingstransacties ter afdekking van het renterisico van een portefeuille, wordt de betreffende rente weergegeven onder netto rentebaten (zie toelichting 25). De reëlewaardeveranderingen van deze derivaten evenals de reëlewaardeveranderingen van de afgedekte activa worden opgenomen in de post "winsten en verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties".

	31/12/2007	31/12/2008
Wijziging marktwaarde fixed leg hedging instrument	0	-253.262.936
Marktwaarde floating leg hedging instrument	0	16.800.765
Reëlewaardeveranderingen van de afgedekte instrumenten	0	252.786.645
Resultaat administratieve verwerking afdekkingstransacties	0	16.324.474

31. Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa

In bijlage het resultaat van het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa.

	31/12/2007	31/12/2008
Winsten		
op het niet langer opnemen van materiële vaste activa	2.011	2.224
op het niet langer opnemen van vastgoedbeleggingen	38.921	19.389
op het niet langer opnemen van dochterondernemingen	4.242.336	0
Verliezen		
op het niet langer opnemen van materiële vaste activa	5.072	3.030
op het niet langer opnemen van vastgoedbeleggingen	0	43.542
op het niet langer opnemen van dochterondernemingen	0	0
Totaal winsten en verliezen	4.278.196	-24.959

Het positieve resultaat van 4.242.336 EUR (in 2007) had betrekking op de overname van Arne, een participatie van de Vennootschap, door BVG.

32. Andere netto exploitatiebaten

De andere netto exploitatiebaten bestaan uit de volgende componenten:

	31/12/2007	31/12/2008
Totaal andere netto-exploitatiebaten	5.179.022	10.351.018
Exploitatiebaten		
vastgoedbeleggingen	830.328	463.870
kostendeling groepsmaatschappijen	8.689.035	12.884.027
overnamevergoeding portefeuille agenten	618.182	368.949
portkosten	848.861	1.437.706
overige	1.242.323	1.857.250
Exploitatielasten		
verhuurde vastgoedbeleggingen	-635.392	-350.130
kostendeling groepsmaatschappijen	-5.727.300	-5.226.230
overige	-687.015	-1.084.424

33. Administratiekosten

De personeelskosten bestaan uit volgende componenten:

	31/12/2007	31/12/2008
Personeelsuitgaven	20.896.264	26.101.730
bezoldigingen	14.626.874	18.389.770
sociale lasten	4.009.633	4.868.927
pensioenlasten	1.079.073	1.372.744
op aandelen gebaseerde betalingen	0	0
andere	1.180.684	1.470.289
Personeel		
gemiddeld personeelsaantal, in VTE	397,2	454,0
directieleden	28,4	21,8
bedienden	368,8	432,2
arbeiders	0,0	0,0

De Vennootschap heeft enkel pensioenverplichtingen op basis van toegezegde bijdrage-regelingen. De bijdragen voor de betrokken groepsverzekeringen zijn terug te vinden onder de post pensioenlasten. Er zijn momenteel ook geen 'op aandelen gebaseerde betalingen'.

De algemene en administratieve uitgaven worden als volgt gespecificeerd:

	31/12/2007	31/12/2008
Algemene en administratieve uitgaven	59.559.886	65.972.236
marketingkosten	1.461.130	1.501.497
honoraria	17.526.953	20.122.404
IT uitgaven	14.217.782	16.265.668
huurgelden	1.735.116	1.725.376
bedrijfsbelastingen	7.557.480	7.704.001
bijdrage depositobeschermingsfonds	2.711.117	3.587.368
andere	14.350.308	15.065.922

Onder de post 'andere' zijn ondermeer begrepen: telefoonkosten, portkosten, bureelbenodigdheden, bijdragen beroepsverenigingen en reiskosten.

34. Bijzondere waardeverminderingen

De wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31/12/2007	31/12/2008
Bijzondere waardevermindervingsverliezen op financiële activa die niet worden gewaardeerd tegen reële waarde in de winst- en verliesrekening		
voor verkoop beschikbare financiële activa	0	-1.105.953
leningen en vorderingen	-4.066.187	-8.639.356
Totaal bijzondere waardeverminderingen	-4.066.187	-9.745.309

Uitstaande waardeverminderingen voor op individuele basis beoordeelde financiële activa		
	31/12/2007	31/12/2008
Voor verkoop beschikbare activa		
– beleggingsfondsen	0	1.105.953
– overige aandelen	0	0
Totaal voor verkoop beschikbare activa	0	1.105.953
Leningen en vorderingen		
– consumentenkrediet	4.288.994	4.115.933
– hypothecaire leningen	22.098.852	26.638.948
– leningen op termijn	95.687	557.107
– zichtdeposito's / voorschotten	15.372.055	13.495.086
– overige kredietvorderingen	999.299	890.095
Totaal leningen en vorderingen	42.854.887	45.697.169
Totaal aangelegde waardeverminderingen	42.854.887	46.803.122

Onderstaande mutatietabellen geven de samenstelling van de op individuele basis gebaseerde bijzondere waardeverminderingen van de categorie "leningen en vorderingen" per 31 december weer.

per 31/12/2007							
categorie leningen en vorderingen	beginsaldo 31/12/2006	aangroei via resultaat	vrijgave via resultaat	eindsaldo 31/12/2007	recuperaties via resultaat	recht- streekse afboekingen	totale impact op resultaat
consumentenkrediet	4.821.574	930.173	-1.462.753	4.288.994	-140.411	497.939	-175.052
hypothecaire leningen	18.970.822	15.599.597	-12.471.567	22.098.852	-163.234	729.658	3.694.454
leningen op termijn	59.433	95.687	-59.433	95.687	0	0	36.254
zichtdeposito's/voorschotten	15.120.990	6.185.404	-5.934.339	15.372.055	-646.094	895.756	500.727
overige kredietvorderingen	989.844	94.719	-85.264	999.299	-151	500	9.804
Totaal leningen en vorderingen	39.962.663	22.905.580	-20.013.356	42.854.887	-949.890	2.123.853	4.066.187

per 31/12/2008							
categorie leningen en vorderingen	beginsaldo 31/12/2007	aangroei via resultaat	vrijgave via resultaat	eindsaldo 31/12/2008	recuperaties via resultaat	recht- streekse afboekingen	totale impact op resultaat
consumentenkrediet	4.288.994	1.223.948	-1.397.009	4.115.933	-145.888	606.372	287.423
hypothecaire leningen	22.098.852	19.792.854	-15.252.758	26.638.948	-220.584	608.267	4.927.779
leningen op termijn	95.687	499.530	-38.110	557.107	0	0	461.420
zichtdeposito's/voorschotten	15.372.055	6.177.185	-8.054.154	13.495.086	-644.345	3.559.596	1.038.282
overige kredietvorderingen	999.299	102.939	-212.143	890.095	0	15.803	-93.401
Totaal leningen en vorderingen	42.854.887	27.796.456	-24.954.174	45.697.169	-1.010.817	4.790.038	6.621.503

Het bedrag van 6.621.503 EUR (impact op het resultaat van de afhandeling van individuele dossiers) gecombineerd met de impact van de toename van de IBNR voorziening (2.017.853 EUR) geeft een totaal van 8.639.356 EUR impact op de resultatenrekening in 2008.

In 2007 waren er geen bijzondere waardeverminderingen en bijgevolg ook geen mutaties voor de "voor verkoop beschikbare activa". De mutaties voor 2008 voor de "voor verkoop beschikbare activa" bestaan uit het aanleggen via de resultatenrekening van een bijzondere waardevermindering van 1.105.953 EUR.

35. Winstbelastingen

De details van de huidige en uitgestelde belastingen zijn hieronder weergegeven:

	31/12/2007	31/12/2008
Totaal	29.403.805	23.678.973
Indeling naar type		
actuele belastingverplichtingen	34.307.246	13.290.583
uitgestelde belastingverplichtingen	-4.903.441	10.388.390
Verdere detaillering		
actuele belastinglasten	34.322.889	15.956.333
actuele met betrekking tot voorgaande periodes	-15.643	-2.665.750
uitgestelde belastingen m.b.t. tot tijdelijke verschillen	-520.648	-3.110.683
uitgestelde belastingen m.b.t. wijziging belastingtarieven	0	6.118
uitgestelde belastingen m.b.t. de derivaten	-11.219.296	7.250.195
uitgestelde belastingen m.b.t. "amortised cost" berekeningen	6.836.503	6.242.760
Aansluiting wettelijk en effectief belastingtarief		
winst voor belastingen	115.562.565	106.346.077
wettelijk belastingtarief	33,99%	33,99%
berekende winstbelastingen tegen wettelijk tarief	39.279.716	36.147.032
verschillen in belastingtarieven in andere landen	-3.628.882	-4.672.915
verschillen t.g.v. niet belastbare baten	-2.056.408	-5.219.584
verschillen t.g.v. lasten die niet fiscaal aftrekbaar zijn	539.127	-998.953
t.g.v. belastingvoordeel dat voorheen niet was opgenomen	-4.844	-639.692
t.g.v. tekort aan voorzieningen in vorige periodes	-15.643	-936.915
andere stijging (daling) van de wettelijke belasting	-4.709.261	0
Totaal winstbelasting	29.403.805	23.678.973
effectief belastingtarief	25,44%	22,27%

36. Effectiseringbeleid

De Vennootschap heeft sinds 2007 twee effectiseringstransacties uitgevoerd. Het operationele kader en het beleid om effectiseringstransacties te kunnen verwezenlijken, werd medio 2007 uitgewerkt, met als resultaat een eerste succesvolle effectisering in september 2007. In december 2008 werd een tweede effectiseringstransactie afgerond.

In beide effectiseringstransactie betrof het de effectisering van een portefeuille Nederlandse residentiële hypothecaire leningen met NHG (Nederlandse Hypotheek Garantie) garantie via een Nederlands *Special Purpose Vehicle* (**SPV**) Green Apple.

De doelstelling van de eerste effectisering was het aantrekken van nieuwe financiering (aanboren van een nieuwe fundingsbron) met het oog op de verbetering van de liquiditeitspositie.

De doelstelling van de tweede effectisering betrof de omvorming van hypothecaire kredieten in ECB beleenbare activa. Dit kwam ook duidelijk tot uiting door het feit dat de Vennootschap zelf alle (door de SPV Green Apple) uitgegeven effecten gekocht heeft. Op geconsolideerd niveau zijn deze door Green Apple uitgegeven effecten niet meer terug te vinden vermits zij bij de consolidatie van de SPV Green Apple geëlimineerd worden.

Voornaamste kenmerken van de effectiseringstransactie SPV Green Apple 2007-I NHG

- effectisering van 1,5 miljard Nederlandse residentiële NHG hypothecaire leningen;
- uitgifte door Green Apple van 3 klassen van obligaties (GAPPL 2007-1 A XS0322161026, GAPPL 2007-1 B XS0322161299 en GAPPL 2007-1 C XS0322161299);
- front- en BtB swap van nominaal 1,5 miljard EUR met als tegenpartij ABN AMRO;
- aankoop van tranches B en C door de Vennootschap zelf

Voornaamste kenmerken van de effectiseringstransactie SPV Green Apple 2008-I NHG

- effectisering van 1,975 miljard Nederlandse residentiële NHG hypothecaire leningen;
- uitgifte door SPV Green Apple van 3 klassen van obligaties (GAPPL 2008-1 A XS0406581495, GAPPL 2008-1 B XS0406581735 en GAPPL 2008-1 C XS0406582030);
- amortiserende front- en BtB swap van nominaal 1,975 miljard EUR met als tegenpartij RBS;
- aankoop van tranches A, B en C door de Vennootschap zelf.

37. Buiten balansverplichtingen

Referentiebedragen van buiten-balansverplichtingen

	31/12/2007	31/12/2008
Kredietlijnen		
- toegekende kredietlijnen	1.126.737.310	613.880.780
- waaronder onbenutte kredietlijnen kaskredieten	19.735.348	18.324.921
- ontvangen kredietlijnen	6.200.000	6.200.000
Garanties		
- toegekende financiële garanties	567.691.976	307.545.150
- ontvangen financiële garanties	550.047.100	400.047.100

Bij toelichting 9 werden de toegekende en ontvangen "groeps"garanties (vervat in bovenstaande bedragen) nader toegelicht. Naast deze garanties werden er ook zakelijke zekerheden toegekend en ontvangen. De toegekende – verstrekte - zakelijke zekerheden op financiële activa werden gedetailleerder beschreven in toelichting 5.2. onderdeel 'zekerheden'.

- verstrekte zakelijke zekerheden	745.990.000	190.439.000
- ontvangen zakelijke zekerheden	22.511.766.978	23.195.831.786

De ontvangen zakelijke zekerheden hebben betrekking op de, in het kader van de kredietverlening ontvangen zekerheden (o.a. hypothecaire inschrijvingen, in pand gegeven effecten).

38. Voorwaardelijke verplichtingen

De Vennootschap is gedaagde met betrekking tot een aantal geschillen binnen het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

De Vennootschap treft voorzieningen voor dergelijke zaken wanneer, naar het oordeel van het management en na overleg met zijn juridische adviseurs, het waarschijnlijk is dat de Vennootschap betalingen zal moeten doen en het te betalen bedrag met voldoende betrouwbaarheid kan worden geschat.

Met betrekking tot verdere claims en juridische procedures tegen de Vennootschap waarvan het management op de hoogte is (en waarvoor, overeenkomstig de hiervoor beschreven principes, geen voorziening is getroffen), is het management, na het inwinnen van professioneel advies, van oordeel dat deze claims geen kans van slagen hebben, dan wel dat de Vennootschap zich met succes tegen de claims kan verdedigen of dat de uitkomst van deze zaken naar verwachting niet zal resulteren in een significant verlies in de resultatenrekening.

39. Gebeurtenissen na balansdatum

Met ingang van 1 januari 2009 heeft de raad van bestuur J.N. Cerfontaine bvba, vast vertegenwoordigd door Jan Cerfontaine, benoemd tot voorzitter van de raad van bestuur van de Vennootschap.

Er hebben na de balansdatum verder geen materiële gebeurtenissen plaatsgevonden die noodzaken tot een bijstelling van de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap per 31 december 2008.

Op 17 maart 2009 heeft de raad van bestuur de jaarrekening beoordeeld en zijn goedkeuring gegeven voor publicatie. De jaarrekening zal aan de algemene vergadering van aandeelhouders worden voorgelegd op 24 april 2009.

De IFRS jaarrekening van de Vennootschap verschijnt in het Nederlands en het Engels. Vragen in verband met de verspreiding van deze verslagen mogen gericht worden aan:

Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv

Centrale staf en communicatie
Belgiëlei 49-53
B-2018 Antwerpen
Tel: +32 (0)3 285 51 92
Fax: + 32 (0)3 285 56 61
www.argenta.be
lutgarde.vanhaeren@argenta.be

Ombudsdienst

Bij een klacht of bemerking met betrekking tot de dienstverlening van de Argenta Groep, verzoeken wij u om in eerste instantie contact op te nemen met de kantoorhouder van het kantoor waarbij u cliënt bent. De kantoorhouders staan steeds paraat en proberen al het nodige te doen om uw probleem te verhelpen. Indien deze bemiddeling u niet tevreden stelt, kan u zich in tweede instantie richten tot de ombudsdienst van de Argenta Groep, zowel voor wat betreft de activiteiten van de Bankpool als activiteiten van de Verzekeringspool.

Ombudsdienst

Belgiëlei 49-53
B-2018 Antwerpen
Tel: + 32 (0)3 285 56 45
Fax: + 32 (0)3 285 55 28
ombudsdienst@argenta.be

Ombudsvrouw: Anja Van der herten

ARGENTA SPAARBANK

Belgiëlei 49-53
B-2018 Antwerpen
RPR ANTWERPEN BE 0404.453.574
info@argenta.be
www.argenta.be